

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2017

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W lutym 2017 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nieznacznie pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Były jednak lepsze niż przed rokiem o tej porze. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał o 0,7 pkt. proc. ale nadal przekraczał 100 punktów. Jednocześnie wskaźnik ten był o 0,8 pkt. proc. wyższy w porównaniu z lutym 2016 r. Zadecydowało o tym zarówno obniżenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, jak i wyrównanego wskaźnika nożyc cen. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał o 0,8 pkt. proc. do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach wynoszącego 100,2 punktu. Był on jednak większy o 0,8 pkt. proc. niż przed rokiem. O wzroście wskaźnika potencjalnego popytu zdecydowało przede wszystkim ożywienie obrotów handlowych artykułami żywnościowymi z zagranicą. Pozytywny wpływ handlu zagranicznego osłabiło relatywnie niewielkie obniżenie wyrównanego wskaźnika indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 0,6 pkt. proc.) oraz relatywne podrożenie żywności, zarówno w relacji do wynagrodzeń jak i poza żywnościowych artykułów i usług konsumpcyjnych. Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmalał w analizowanym miesiącu o 0,5 pkt. proc. do 100,5 punktu. Jednocześnie był on o 1,0 pkt. proc. wyższy niż w lutym 2016 r. Wpłynęły na to styczniowe spadki cen surowców pochodzenia zwierzęcego, w tym przede wszystkim drobiu, żywca wieprzowego oraz mleka. które zniósły dużą część podwyżek cen surowców pochodzenia roślinnego, w tym przede wszystkim zbóż i ziemniaków. W styczniu ceny skupu mleka spadły o 2,9%, drobiu o 4,8%, a trzody chlewnej o 2,4%. Wzrosły natomiast ceny skupu zbóż (o 0,9-4,2%) oraz ziemniaków (o ponad 60%). Spadkowi cen skupu (o 1,2 pkt. proc.) towarzyszyło zmniejszenie bieżącego wskaźnika zmian cen środków produkcji o 0,3 pkt. proc. do 100,3 punktu. Jednakże wcześniejsze podwyżki cen środków produkcji spowodowały, że wyrównany wskaźnik zmian cen środków produkcji podniósł się w lutym br. o 0,1 pkt. proc. do 100,1 punktu.

Zmiany cen jakie dokonały się w styczniu 2017 r. w porównaniu z grudniem 2016 r., po korzystnym pod tym względem 2016 r. nie były korzystne dla rolnictwa. Ceny koszyka skupu spadły bowiem o 1,2 pkt. proc., podczas gdy środki produkcji zdrożały o 0,3 pkt. proc. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł 98,5 punktu, podczas gdy przed rokiem wynosił 100,4 punkty.

W najbliższych miesiącach można spodziewać się niewielkiej poprawy rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej. Sprzyjać temu powinien rosnący popyt na żywność, pod wpływem lepszej sytuacji na rynku pracy i wzrostu dochodów, poprawy koniunktury na światowych rynkach, a także sezonowych spadków podaży większości produktów roślinnych. W przeciwnym kierunku działać będą sezonowe obniżki cen skupu trzody chlewnej i drobiu.

2. Wprawdzie rolnicy z trudem akceptują niskie ceny i ograniczają podaż zbóż w miarę przybliżania się przednówka, ale presja podaży zbóż przede wszystkim na rynku światowym oraz zapowiedź kolejnego wzrostu zapasów końcowych do rekordowych poziomów utrzymuje ceny zbóż na niskim poziomie także na rynku krajowym. Niskie ceny zbóż poprawiają opłacalność chowu trzody chlewnej, której ceny zdecydowanie wzrosły w 2016 r. Łagodzą także skalę obniżenia opłacalności produkcji kurcząt, indyków oraz jaj, których ceny wyraźnie spadły. Presja podaży na rynku zbóż utrzyma się więc co najmniej do nowych zbiorów. Pewien wpływ na światowe ceny zbóż wywiera wyraźny wzrost cen ropy naftowej, spowodowany ograniczeniem jej wydobycia z początkiem 2017 r. Kwestią

decydującą dla poziomu cen będzie jednak wielkość nowych zbiorów oraz polityka przede wszystkim USA w stosunku do biopaliw, jako elementu polityki energetycznej.

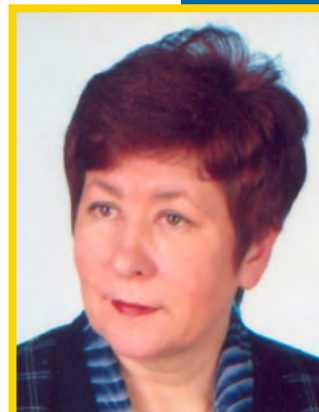
3. Wzrost podaży i pogłowia wykazywany przez GUS zahamował dynamiczny wzrost cen trzody chlewnej, której ceny w 2016 r. znacząco wzrosły pod wpływem zmniejszonej podaży. Krajowy rynek żywca wieprzowego w 2017 r. będzie pod wpływem przeciwstawnych tendencji. Wzrostowi cen sprzyjać będzie mniejsza podaż w UE. Skalę wzrostu będą jednak ograniczać zmniejszone możliwości lokowania eksportu w krajach trzecich, a ze strony rynku krajowego liczniejsze pogłowia i wzrost podaży w drugiej połowie roku. Spodziewać się więc można malejącej dynamiki wzrostu cen, a w drugiej połowie roku nawet ich spadków. Nie bez znaczenia dla rynku wieprzowiny będzie także presja ze strony niskich cen drobiu.

4. Rozszerzanie się ognisk ptasiej grypy na coraz nowe rejonu Polski, istotne dla fermowej produkcji drobiu, skutkuje ograniczaniem eksportu do krajów trzecich, które wprowadzają restrykcje. W rezultacie w grudniu po raz pierwszy zanotowano znaczący spadek eksportu drobiu. Wprawdzie rośnie eksport do krajów UE, ze względu na silne przewagi cenowo-kosztowe polskiego drobiarstwa, ale wobec potężnej nadwyżki podaży krajowej nad popytem liczyć się należy z niskimi cenami drobiu w 2017 r. Sytuację łagodzić będą niskie ceny pasz ograniczane dużą podażą zbóż i komponentów wysokobiałkowych.

5. Wprawdzie dynamika cen na światowym rynku produktów mlecznych wyhamowała w pierwszych miesiącach 2017 r., ale koniunktura na światowym rynku jest dobra (indeks światowych cen artykułów mlecznych wzrósł w styczniu br. o 0,2%, a w lutym o 0,6%). Producentów i przetwórców mleka niepokoją jednak bardzo wysokie zapasy przede wszystkim odtuszczonego mleka w proszku w UE. Nadmierne kierowanie ich na rynek może zdaniem rolników doprowadzić do spadków cen. Zagrozić to może poprawie opłacalności produkcji i przetwórstwa mleka, która rozpoczęła się w drugiej połowie 2016 r.

6. Rosnące ceny surowców (zwłaszcza energetycznych) oraz wyższe koszty produkcji nawozów, zwłaszcza azotowych będą stymulować wzrost cen środków produkcji, mimo ograniczonego popytu spowodowanego niższymi cenami większości podstawowych surowców rolniczych, w tym zwłaszcza zbóż i pozostałych surowców roślinnych. W tej sytuacji spodziewać się można umiarkowanego wzrostu cen środków produkcji, mimo wiosennego ożywienia popytu i rozpoczęcia nowego sezonu wegetacyjnego.

7. Rośnie dynamika cen detalicznych żywności, po wielu miesiącach jej relatywnego tania. Wzrostowi cen żywności sprzyja poprawa sytuacji na rynku pracy i wzrost dochodów konsumentów. Znacznie niższa dynamika sprzedaży żywności niż sprzedaży ogółem wskazuje jednak, że wzrost cen detalicznych żywności w 2017 r. może być bardzo umiarkowany.

Jadwiga
Seremak-Bulge

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

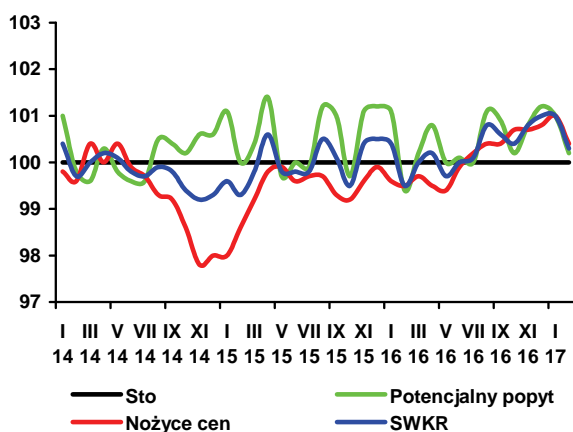
Wyszczególnienie	II 17	I 17	XII 16	XI 16	X 16	IX 16	II 16
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	101,0	101,0	100,8	100,4	100,6	99,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,2	101,0	101,2	100,8	100,2	100,9	99,4
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,5	101,0	100,8	100,7	100,7	100,4	99,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,6	101,1	100,8	100,7	100,6	100,3	99,4
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	99,9	99,8
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,7	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	99,6
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	99,5	101,4	100,8	100,0	99,7	100,5	100,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,3	100,9	101,5	101,6	100,4	102,2	98,7

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

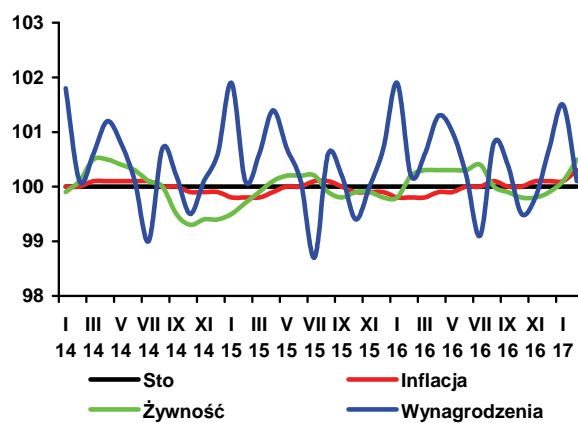
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

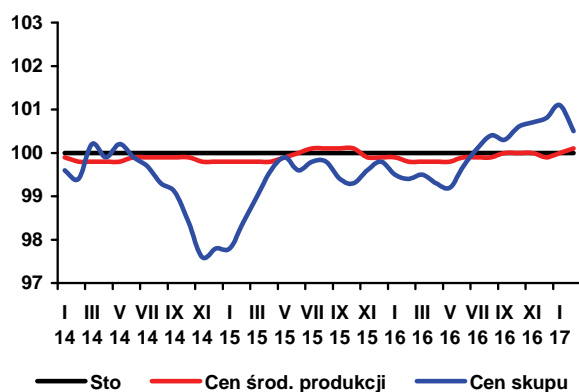
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

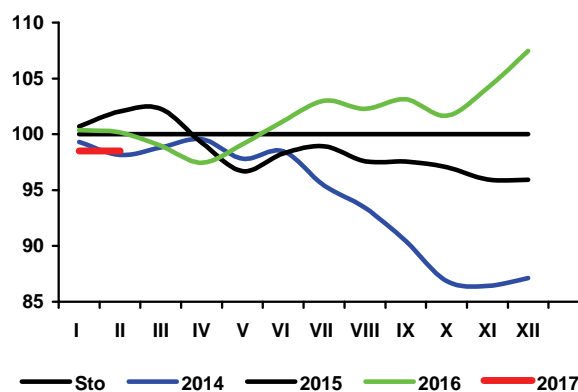
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Według ostatnich szacunków ministerstwa rolnictwa USA (USDA)¹ zbiory zbóż w 2016 r. osiągnęły rekordowe 2,102 mld ton, wobec 2,006 mld ton w poprzednim sezonie. W stosunku do poprzedniego miesiąca, szacunki podniesiono o 8 mln ton. Dzięki rekordowym zapasom początkowym, podaż całkowita w sezonie 2016/17, w porównaniu z poprzednim sezonem, zwiększyła się o 4,8% do 2,577 mld ton. Zużycie prognozowane jest na poziomie o 4,3% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych osiągnie nienotowany wcześniej poziom – 508 mln ton (475 mln ton w poprzednim sezonie).

W lutym 2017 r. została zahamowana wzrostowa tendencja cen zbóż na światowych rynkach. W porównaniu z poprzednim miesiącem, indeks cen GOI² zmalał o 1,8%, na co wpłynął głównie spadek cen soi i kukurydzy, co zniósło wzrost cen pszenicy i jęczmienia. Spadek cen soi i kukurydzy powodowały doniesienia o korzystnych warunkach pogodowych w Ameryce Południowej. Z kolei wzrost cen pozostałych towarów powodował stosunkowo duży popyt importowy i ograniczenia logistyczne.

Na rynku krajowym w styczniu 2017 r. trwał, zapoczątkowany przed dwoma miesiącami, sezonowy wzrost cen zbóż, ale jego dynamika zmalała. Za pszenicę płacono 656 zł/t (o 2,8% więcej niż w grudniu 2016 r.), za kukurydzę 581 zł/t (o 4,2% więcej), za żyto 558 (o 2,7% więcej), a za jęczmień 600 zł/t (o 0,9% więcej). Na targowiskach pszenica kosztowała 748 zł/t (o 0,4% więcej), jęczmień 688 zł/t (o 0,3% więcej), a żyto 590 zł/t, tj. o 0,8% więcej niż przed miesiącem. Ceny owsa wzrosły o 4,2% do 637 zł/t.

W okresie pierwszych siedmiu miesięcy sezonu 2016/17 (lipiec 2016 r. – styczeń 2017 r.) do skupu trafiło 5,8 mln ton zbóż podstawowych, tj. o 2,5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 4,3 mln ton pszenicy (3,9 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 428 tys. ton żyta (477 tys. ton), a także 1,6 mln ton kukurydzy (1,1 mln ton).

W grudniu 2016 r. (wg wstępnych danych) z Polski wyeksportowano 697 tys. ton ziarna zbóż wobec 636 tys. ton w grudniu 2015 r., w tym 452 tys. ton pszenicy, 42 tys. ton żyta, 6 tys. ton jęczmienia i 155 tys. ton kukurydzy. W porównaniu z poprzednim miesiącem eksport zbóż wzrósł o 17,9%. Import ziarna wyniósł 78 tys.

ton, wobec 146 tys. ton w grudniu 2015 r. W stosunku do poprzedniego miesiąca, przywóz zbóż był mniejszy o 35,4%. W całym 2016 r. wyeksportowano 6,4 mln ton zbóż, tj. o 4,1% więcej niż w poprzednim roku. Wzrost wywozu kukurydzy (o 24,0%) i pszenicy (o 11,2%) skompensował zawiązką ograniczenie eksportu pozostałych zbóż. Jednocześnie import zwiększył się o 28,5% do 1,4 mln ton, co wynikało z większego przywozu pszenicy i jęczmienia. Zmalał import kukurydzy.

W grudniu 2016 r., w porównaniu z listopadem ubr. zmniejszył się eksport większości produktów przerobu zbóż, z wyjątkiem słodu i ziaren obrobionych inaczej. Zmalał również ich import, z wyjątkiem kasz i grysików oraz ziaren obrobionych inaczej.

Przemysłowe przemiały zbóż, w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalały o 2,4%, skutkiem czego produkcja mąk pszennych zmalała o 3,1%. Mniej wyprodukowano również makaronów i pasz dla zwierząt. Wzrosła produkcja mąk żytnich i pieczywa świeżego.

Bardzo dobre światowe zbiory zbóż i oleistych (w tym soi) oraz korzystne perspektywy nowych zbiorów wpływają na spadek cen surowców paszowych oraz mieszanek przemysłowych.

W lutym 2017 r. nie było większych zmian cen na zbóż na europejskich rynkach. W porównaniu z poprzednim miesiącem, nieznacznie podrożała pszenica konsumpcyjna w Czechach i Niemczech oraz kukurydza na Słowacji.

Wiesław
Łopaciuk

1. Grain: World Markets and Trade, luty 2017 r.

2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP	
	Skup				Targowiska					
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	X
2015	XII	678,2	551,2	648,5	628,8	766,1	606,3	714,3	612,2	434,7
2016	I	668,7	565,9	666,0	632,9	774,0	615,4	717,8	620,6	445,1
	II	641,8	557,8	675,8	611,0	761,5	593,7	714,0	607,8	445,4
	III	630,4	543,7	657,1	598,1	764,5	593,2	715,6	622,2	435,0
	IV	623,7	543,5	655,6	590,0	757,6	584,5	713,3	617,2	436,3
	V	625,4	538,0	667,6	594,3	753,0	593,8	699,2	608,6	446,5
	VI	633,6	545,1	689,3	590,9	750,7	599,8	702,3	613,9	446,0
	VII	618,8	518,9	699,8	570,1	753,4	600,4	699,5	619,5	445,4
	VIII	595,4	491,3	673,1	558,8	736,0	569,1	662,8	600,1	435,7
	IX	611,9	501,6	532,3	631,7	742,6	603,8	678,7	599,4	438,2
	X	610,1	512,7	452,8	593,2	736,1	586,2	673,0	595,2	436,5
	XI	615,0	530,5	479,4	585,1	738,6	594,4	679,4	600,2	444,1
	XII	638,8	543,1	558,0	595,0	745,2	585,1	685,9	612,0	449,5
2017	I	656,4	557,5	581,2	600,2	748,5	589,6	688	637,4	436,6
Zmiana w %										
	I 2017 XII 2016	2,8	2,7	4,2	0,9	0,4	0,8	0,3	4,2	-2,9
	I 2017 I 2016	-1,8	-1,5	-12,7	-5,2	-3,3	-4,2	-4,2	2,7	-1,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
VII 2013-VI 2014	5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
2015	XII	511,3	179,6	54,1	36,5	22,6	674,2	308,0	80,1	
2016	I	388,3	116,6	34,0	23,5	16,0	499,2	197,6	61,5	
	II	426,7	139,5	47,5	32,7	25,5	588,7	265,7	66,9	
	III	404,3	138,8	32,0	21,2	14,3	511,4	221,8	77,4	
	IV	428,1	176,7	30,7	26,1	18,8	543,9	266,8	60,2	
	V	435,5	164,7	25,0	27,9	21,3	533,9	241,3	67,5	
	VI	425,4	182,7	35,7	20,5	16,0	524,8	262,7	81,8	
	VII	518,0	168,2	64,0	154,7	64,8	804,1	332,1	64,2	
	VIII	1186,8	478,9	130,0	164,7	91,5	1695,7	832,0	43,0	
	IX	723,4	227,0	65,7	109,2	31,8	986,8	376,8	153,2	
	X	440,0	129,5	50,6	55,5	28,9	604,6	240,5	592,3	
	XI	395,4	122,9	41,0	32,5	19,2	524,0	218,5	449,7	
	XII	576,7	135,2	42,1	32,6	18,2	696,1	221,6	192,0	
2017	I	428,6	128,8	34,9	26,4	17,1	536,4	210,4	108,7	
Zmiana w %										
	XII 2016 XI 2016	-25,7	-4,8	-17,1	-19,0	-5,5	4,9	-22,9	-5,1	-43,4
	XII 2016 XII I2015	10,4	10,4	2,6	12,2	7,1	-13,9	7,5	6,5	76,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2015a	XII	167,9	123,5	12,3	83,8	14,3	638,2
2016a	I	160,8	125,6	12,4	77,1	13,6	627,9
	II	165,3	128,3	12,4	77,9	12,5	608,9
	III	171,6	129,3	10,7	84,8	12,6	681,3
	IV	165,4	129,1	12,8	83,8	12,3	674,6
	V	146,0	111,5	12,6	84,4	11,6	681,6
	VI	179,3	140,3	14,3	84,3	13,3	695,6
	VII	151,8	119,8	11,7	84,5	11,1	649,7
	VIII	173,7	137,1	12,1	85,6	12,2	675,1
	IX	184,8	145,6	12,7	85,2	13,7	725,7
	X	191,6	153,1	12,1	88,0	13,2	703,5
	XI	187,4	148,1	12,4	84,4	14,1	702,2
	XII	183,0	143,6	12,6	86,3	12,6	700,2
Zmiana w %							
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>		-2,4	-3,1	2,2	2,2	-10,8	-0,3
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>		9,0	16,2	2,7	3,0	-12,1	9,7

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6118,3	492,6	4,2	121,8	379,4	1064,0
2015	XI	161,7	55,4	5,2	70,8	351,2	48,3	0,2	8,5	73,1	136,2
	XII	480,4	49,5	5,4	40,3	636,2	40,0	0,2	8,6	89,2	146,3
2016	I	241,5	29,5	7,3	30,2	350,2	26,8	0,1	10,3	77,4	117,7
	II	408,3	32,9	26,1	28,8	551,2	36,3	0,1	14,1	43,5	97,4
	III	448,4	21,2	1,1	22,6	525,9	68,3	0,1	6,9	63,8	144,3
	IV	380,4	30,0	0,9	20,8	469,4	79,1	0,0	12,7	38,0	136,3
	V	348,6	21,3	1,0	33,5	430,8	65,4	0,1	19,1	33,7	124,0
	VI	260,2	39,5	0,8	56,7	385,7	81,6	0,1	11,7	8,8	106,8
	VII	458,7	27,7	34,5	41,4	588,9	46,9	2,1	21,3	3,2	77,5
	VIII	294,2	56,8	8,9	54,5	508,6	73,8	3,0	8,0	2,5	96,2
	IX	403,4	42,4	6,4	77,6	595,6	105,8	3,1	11,0	14,5	138,9
	X	414,9	45,6	5,4	151,2	671,7	89,6	0,9	16,3	16,3	127,8
	XI	290,8	46,7	1,0	199,4	591,3	83,2	0,0	24,4	10,2	121,5
	XII	452,2	41,6	6,3	155,3	697,3	57,3	0,3	9,4	7,5	78,5
Zmiana w %											
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>		55,5	-10,8	555,6	-22,1	17,9	-31,2	1089,7	-61,4	-25,7	-35,4
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>		-5,9	-15,9	16,7	285,3	9,6	43,2	72,5	9,5	-91,5	-46,4

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8
2015	XII	8,3	1,7	3,5	1,5	4,9	4,8	1,3	2,3	3,9	15,4
	I	9,1	1,4	3,4	2,0	7,3	4,9	1,4	2,9	3,1	15,8
2016	II	9,2	1,9	3,7	2,6	8,0	5,1	2,1	3,3	3,6	16,0
	III	10,5	1,8	3,9	2,4	5,8	4,5	1,8	2,9	3,1	18,1
	IV	10,7	1,6	4,5	2,7	5,8	4,4	1,8	3,7	3,1	20,4
	V	10,3	1,3	3,4	2,5	6,1	3,9	1,6	2,9	2,9	22,8
	VI	10,8	1,6	4,5	2,2	9,7	4,9	1,5	3,0	2,5	22,8
	VII	10,0	1,8	3,9	2,4	6,8	4,3	1,3	2,8	3,1	22,7
	VIII	11,3	1,9	3,9	2,4	7,1	4,2	1,2	3,1	2,5	16,8
	IX	11,7	1,6	4,2	2,2	6,7	3,9	1,6	3,0	2,5	17,1
	X	12,8	1,4	4,6	1,9	6,6	5,0	1,5	3,1	2,6	16,3
	XI	13,1	1,6	4,4	1,9	4,4	4,7	1,8	3,2	2,3	16,3
	XII	10,3	1,4	3,4	2,2	6,0	4,5	0,9	4,0	2,8	13,7
Zmiana w %											
XII 2016	XI 2016	-20,8	-13,7	-23,2	15,6	36,1	-3,3	-49,1	25,8	18,7	-16,0
XII 2016	XII 2015	24,7	-18,3	-4,1	49,4	21,9	-6,0	-29,1	74,8	-29,2	-10,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7
2015	XII	3,1	9,0	36,5	15,5	23,5	6,9	2,6	11,8	28,4	14,4
	I	3,0	10,0	33,1	13,0	22,2	4,9	1,5	9,5	13,0	22,2
2016	II	3,0	10,5	37,7	12,6	24,0	5,4	1,5	9,9	12,6	24,0
	III	3,2	10,0	41,9	14,3	24,1	6,0	2,1	10,7	14,3	24,1
	IV	2,6	10,0	53,5	14,4	22,3	5,8	2,2	11,8	14,4	22,3
	V	2,2	10,3	42,0	14,3	18,5	6,6	2,0	12,3	14,3	18,5
	VI	2,9	10,6	45,9	9,8	15,6	6,6	2,4	14,2	9,8	15,6
	VII	2,5	9,4	39,6	.	.	7,0	2,5	12,1	.	.
	VIII	3,2	10,1	44,2	.	.	6,1	1,9	12,0	.	.
	IX	3,0	10,8	45,8	.	.	6,9	2,3	14,6	.	.
	X	3,2	10,6	45,5	.	.	6,1	2,4	12,7	.	.
	XI	3,4	9,6	44,6	.	.	6,6	2,1	12,6	.	.
	XII	3,3	7,7	37,2	.	.	6,6	1,9	9,8	.	.
Zmiana w %											
XII 2016	XI 2016	-2,0	-20,1	-16,6	x	x	0,3	-12,1	-22,1	x	x
XII 2016	XII 2015	6,8	-14,4	1,9	x	x	-4,0	-27,3	-16,8	x	x

^a uzyskane przez sypczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2015	XII	1,03	2,38	2,07	4,42	4,00	4,42	4,90	5,80
2016	I	1,03	2,45	2,19	4,42	3,94	4,44	4,90	5,83
	II	1,01	2,46	2,24	4,42	3,94	4,42	4,91	5,87
	III	0,99	2,40	2,23	4,40	3,94	4,40	4,91	5,86
	IV	0,98	2,48	2,25	4,40	3,95	4,42	4,90	5,88
	V	0,97	2,48	2,31	4,42	3,96	4,42	4,89	5,90
	VI	0,96	2,47	2,24	4,44	3,97	4,40	4,90	5,92
	VII	0,96	2,47	2,28	4,42	3,97	4,40	4,93	5,94
	VIII	0,99	2,49	2,30	4,40	3,97	4,40	4,94	5,97
	IX	0,96	2,50	2,31	4,38	3,97	4,40	4,95	5,97
	X	0,96	2,50	2,28	4,42	3,98	4,42	4,95	5,93
	XI	0,95	2,47	2,24	4,44	3,98	4,44	4,95	5,97
	XII	0,96	2,42	2,22	4,44	3,98	4,42	4,95	5,93
Zmiana w %									
	XII 2016 XI 2016	1,1	-2,0	-0,9	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,7
	XII 2016 XII 2015	-6,8	1,7	7,2	0,5	-0,5	0,0	1,0	2,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2015	XII	1652,4	1757,5	2313,8	1367,6	1860,5	1613,9	2611,7
2016	I	1654,2	1750,4	2301,9	1363,7	1850,6	1607,5	2601,6
	II	1643,1	1734,4	2295,6	1379,5	1851,7	1602,1	2580,5
	III	1635,1	1729,9	2295,7	1369,1	1797,5	1599,3	2554,7
	IV	1625,3	1728,1	2284,9	1368,1	1796,4	1596,8	2544,7
	V	1633,6	1734,0	2280,5	1365,9	1799,0	1594,0	2529,6
	VI	1638,1	1719,8	2288,6	1373,0	1805,4	1594,8	2530,6
	VII	1639,0	1722,8	2292,3	1373,1	1810,0	1601,4	2534,6
	VIII	1639,8	1716,5	2287,2	1373,6	1810,4	1607,7	2539,8
	IX	1635,1	1714,2	2277,2	1363,1	1809,4	1603,3	2541,7
	X	1633,5	1722,6	2285,4	1372,1	1807,8	1600,5	2528,9
	XI	1617,3	1700,9	2282,7	1358,2	1803,0	1600,2	2522,5
	XII	1618,5	1725,9	2287,7	1388,7	1792,5	1595,4	2515,4
Zmiana w %								
	XII 2016 XI 2016	0,1	1,5	0,2	2,2	-0,6	-0,3	-0,3
	XII 2016 XII 2015	-2,1	-1,8	-1,1	1,5	-3,7	-1,1	-3,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2015	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	3,262	2,252
	VIII	2,315	2,511	4,509	0,652	1,666	3,245	2,255
	IX	2,221	2,429	4,308	0,660	1,756	3,405	2,166
	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	3,227	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,835	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	2,808	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	2,904	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	2,972	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	3,068	2,053
	IV	2,341	2,371	4,354	0,630	1,611	2,997	2,015
	V	2,300	2,389	4,260	0,613	1,779	3,295	2,068
	VI	2,289	2,405	4,219	0,610	1,936	3,569	2,077
	VII	2,287	2,402	4,222	0,618	2,091	3,860	2,160
	VIII	2,414	2,460	4,463	0,640	2,091	3,866	2,160
	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	3,881	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	3,659	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	3,615	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	3,622	1,969

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

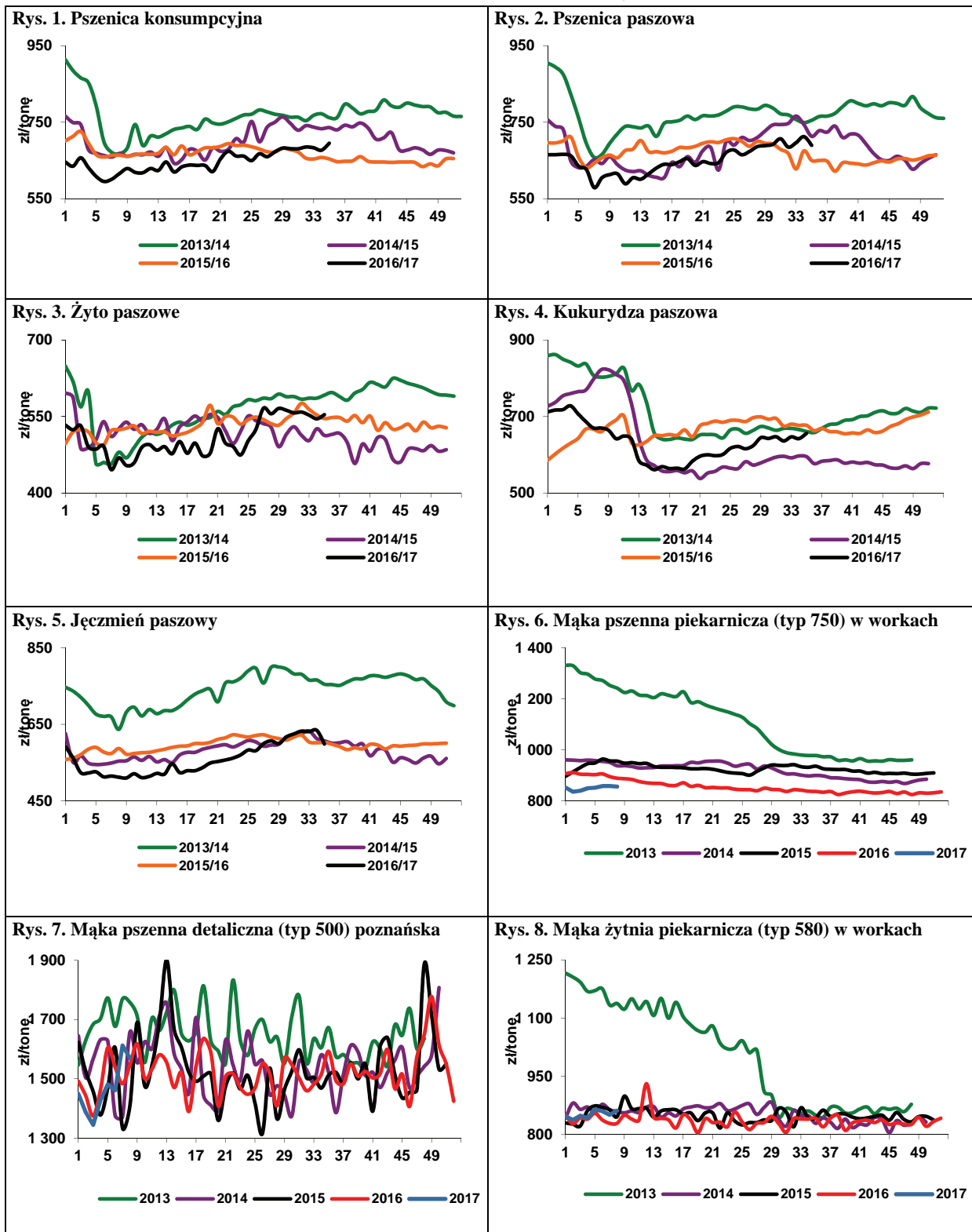
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Niemcy	
2015	X	178	160	155	162	162	129	146	149	187
	XI	180	160	163	161	162	132	149	150	182
	XII	174	159	163	152	159	.	157	151	187
	I	163	158	156		151	126	149	144	186
	II	153	155	145	144	144	127	151	138	180
2016	III	157	147	137	144	142	123	154	140	180
	IV	153	139	139	143	140	122	137	144	184
	V	160	146	138	144	137	125	144	159	188
	VI	161	146	133	139	137	119	144	147	189
	VII	163	147	128	135	137	112	145	136	189
	VIII	168	136	.	135	142	110	.	133	182
	IX	161	141	133	129	137	107	.	128	154
	X	163	139	134	133	140	118	110	124	163
	XI	167	139	133	134,1	146	.	112	131	.
	XII	168	141	133	139	149	.	116	137	.
2017	I	174	140	133	148	149	.	118	138	.
	II	175	143	133	148	149	.	121	138	.
Zmiana w %										
I 2017 XII 2016		0,6	2,1	-0,3	-0,2	0,0	x	2,5	-0,2	x
I 2017 I 2016		14,4	-7,7	-8,6	2,6	3,5	x	-19,9	-0,2	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

W sezonie cukrowniczym 2016/2017 powierzchnia zasiewów buraków cukrowych wg wstępnych szacunków GUS wyniosła ok. 205 tys. ha. Średni plon wyniósł 62,6 ton/ha, a zbiory ok. 13 mln ton. Według danych Stowarzyszenia Techników Cukrowników (STC) areał uprawy wyniósł 203 tys. ha, średni plon 66,5 ton/ha, a zbiory 13,5 mln ton. Kampania cukrownicza trwała 112 dób, wobec 81 dób przed rokiem. Według danych GUS w okresie od września 2016 r. do stycznia

2017 r. produkcja cukru wyniosła 2010,7 tys. ton i była o 48% większa niż w analogicznym okresie 2015/2016. Według danych STC produkcja wyniosła 2084 tys. ton i była o 42% większa niż w kampanii 2015/2016.

Średni kurs euro do wyliczenia minimalnej ceny skupu (26,29 EUR/tonę) wynosił w tym czasie 4,3207 zł, wobec 4,2176 zł przed rokiem. W rezultacie minimalna cena skupu wynosiła 113,59 zł/tonę i była o 2,4% wyższa niż w kampanii 2015//2016. Według danych GUS średnia cena skupu buraków cukrowych w 2016 r. wyniosła 117,8 zł/tonę i była 1,3% niższa niż przed rokiem. Spadek cen skupu był wynikiem dużej podaży buraków cukrowych do produkcji cukru pozakwitowego, które były kontraktowane i skupowane po niskich cenach. Według projektu rozporządzenia MRiRW w sprawie stawek płatności związanych z produkcją za 2016 r. płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych powinna wynieść 1952,25 zł/ha, wobec 2138,45 zł/ha.

W sezonie cukrowniczym 2017/2018 wystąpią duże zmiany regulacji rynku cukru w UE. Likwidacji ulegną kwoty produkcji oraz minimalna cena skupu buraków cukrowych (26,29 EUR/t). Koncerny cukrownicze prowadzą kontraktację surowca na sezon 2017/2018. Dobra koniunktura na rynku światowym oraz wysokie ceny w kraju wskazują, że 2017 r. powierzchnia zasiewów buraków cukrowych może wzrosnąć o 5% do ok. 210 tys. ha. Jeżeli technologiczny plon cukru wyniesie ok. 10 ton/ha, to produkcja cukru może osiągnąć poziom 2,1 mln ton.

W 2016 r. eksport cukru wyniósł 465 tys. ton, w tym 285 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (119 tys. ton), Litwa (28 tys. ton), Włochy (26 tys. ton), Łotwa (20 tys. ton), Czechy (18 tys. ton) oraz Grecja i Węgry (po 16 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio ok. 525 EUR/tonę, a w krajach trzecich ok. 422 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (49 tys. ton), Rosji (19 tys. ton), Gruzji (18 tys. ton) oraz do Kazachstanu (14 tys. ton). Import cukru wyniósł 230 tys. ton, w tym 86 tys. ton z krajów UE. Duży import cukru spowodowany był rozpoczęciem rafinacji cukru surowego już w lutym br. przez niektórych producentów. Cukier do rafinacji importowano w lutym z Zimbabwe (25,6 tys. ton), w kwietniu z Mozambiku i Sudanu (po 25 tys. ton), a w czerwcu z Sudanu (25 tys. ton). Wzrost światowych cen spowodował, że koncerny cukrownicze jeszcze w sierpniu rafinowały cukier surowy, gdyż import z Mozambiku wyniósł 11 tys. ton, a z Zimbabwe 18 tys. ton. Ceny importowe wahały się w granicach 370-440 EUR/tonę. Spośród krajów członkowskich głównymi dostawcami cukru były Niemcy (26 tys. ton), Szwecja (18 tys. ton), Litwa (17 tys. ton) i Czechy (12 tys. ton), a średnia cena importowa z UE wyniosła 521 EUR/tonę.

W styczniu 2017 r. ceny cukru na światowym rynku ponownie wzrosły, po krótkotrwałym spadku w listopadzie i grudniu 2016 r. Według danych USDA ERS światowe ceny cukru białego wzrosły do 538 USD/tonę, a cukru surowego do 450 USD/tonę. Relatywnie wysokie ceny cukru będą utrzymywały się w 2017 r. Wskazuje na to sytuacja podaży-popytu na światowym rynku. Według szacunków F.O. Licht w sezonie 2016/2017 światowa produkcja wzrosła o 2,5% do 178,8 mln ton cukru surowego, a konsumpcja o 1,4% do 183,3 mln ton. W rezultacie spadną zapasy końcowe, które będą stanowiły 35,2% światowej konsumpcji, wobec 38,9% w sezonie poprzednim.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie
2014	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49
2015	I	418,23	449,93	368,09	489,06	481,60	691,67
	II	432,52	460,72	377,68	543,69	562,62	496,66
	III	418,88	448,92	377,34	589,43	582,54	624,53
	IV	418,65	444,97	357,70	406,73	463,59	398,55
	V	431,56	463,48	371,98	561,55	535,78	873,82
	VI	456,64	470,23	388,10	539,17	495,59	796,38
	VII	467,22	463,79	403,69	397,58	450,15	378,78
	VIII	489,97	476,80	373,61	494,96	475,37	801,02
	IX	507,03	500,13	360,53	519,57	488,06	789,55
	X	436,04	485,68	350,48	636,66	584,01	838,81
	XI	403,76	454,69	368,28	499,93	468,62	829,73
	XII	423,34	473,35	384,49	569,34	523,79	794,60
2016	I	474,95	515,83	370,79	536,67	504,33	764,04
	II	463,15	491,06	373,59	409,95	465,55	387,62
	III	466,08	501,12	368,66	494,44	464,10	722,21
	IV	478,85	510,90	417,39	416,41	484,28	407,62
	V	486,79	547,04	399,09	653,33	617,95	702,06
	VI	485,13	521,99	417,31	457,43	576,30	455,68
	VII	479,40	527,39	422,79	528,41	503,14	671,24
	VIII	478,95	546,75	432,30	405,11	504,26	387,69
	IX	478,23	537,91	412,76	611,45	603,90	624,77
	X	524,27	551,51	425,05	642,26	625,65	688,98
	XI	525,95	557,03	464,47	579,33	562,11	817,17
	XII	510,03	547,47	460,35	599,40	652,74	594,80

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

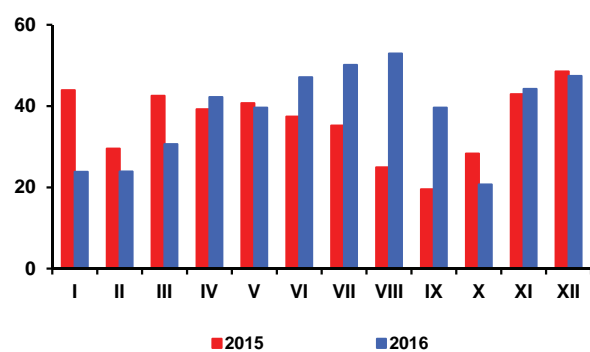
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		Workowany	paczkowany		
2014	XII	1,78	1,67	1,71	2,07
2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04
	II	1,83	1,86	1,67	2,06
	III	1,81	1,88	1,67	2,10
	IV	1,81	1,84	1,63	2,12
	V	1,80	1,81	1,70	2,13
	VI	1,85	1,88	1,68	2,10
	VII	1,91	2,04	1,71	2,19
	VIII	1,97	2,14	1,71	2,29
	IX	1,99	2,16	1,72	2,39
	X	2,03	2,11	1,73	2,43
	XI	2,06	2,12	1,72	2,44
	XII	2,10	2,16	1,73	2,50
2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46
	II	2,25	2,48	1,78	2,58
	III	2,21	2,51	1,74	2,70
	IV	2,26	2,49	1,78	2,74
	V	2,31	2,47	1,78	2,77
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12
	X	2,54	2,71	1,75	3,17
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17

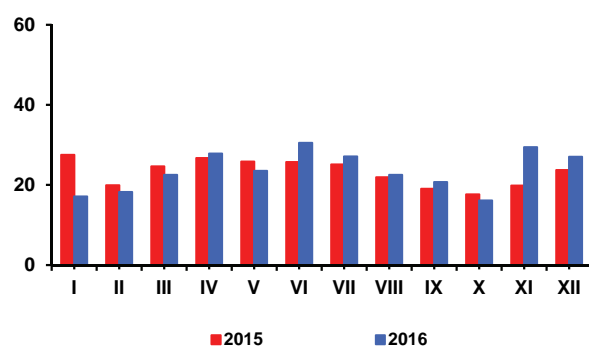
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

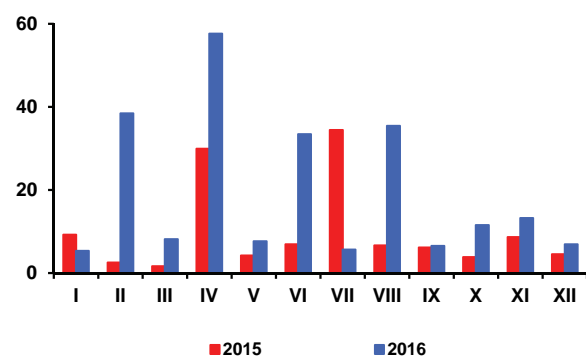
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

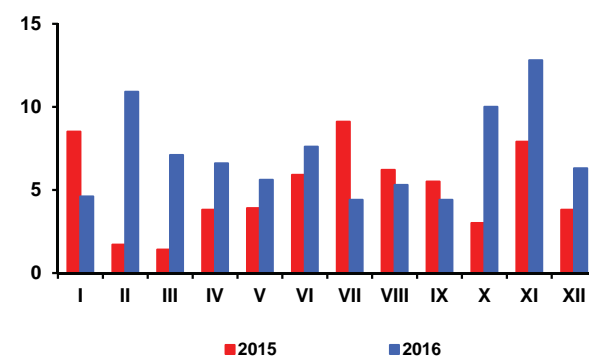
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

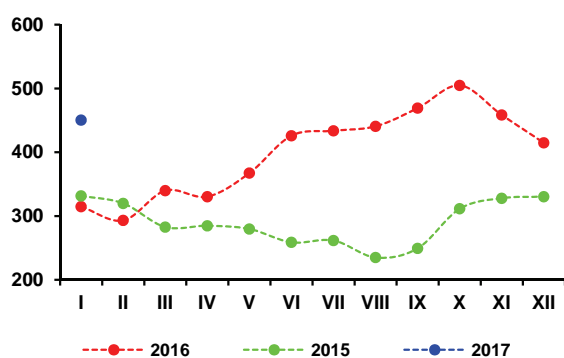
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

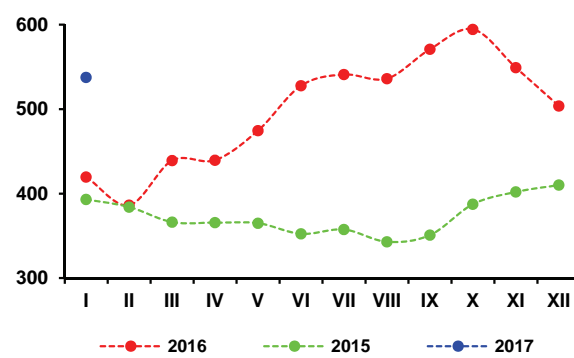
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

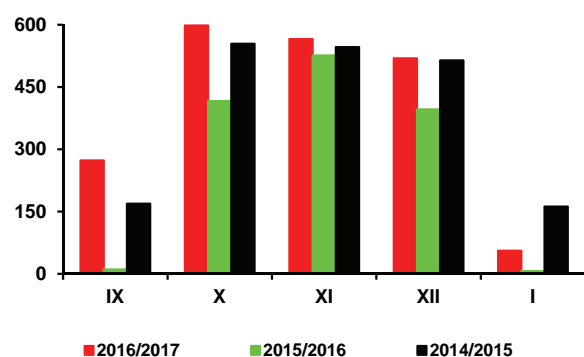
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS

W lutowym raporcie Oil World podwyższył szacunki światowych zbiorów nasion 7 głównych roślin oleistych w sezonie 2016/17 do 537,3 mln ton, tj. o 5,1 mln ton w porównaniu z oceną sprzed miesiąca. Korekta ta wynika z podniesienia szacunków produkcji soi do 337,4 mln ton (o 4,4 mln ton), rzepaku do 62,4 mln ton (o 0,3 mln ton), bawełny do 39,6 mln ton (o 0,3 mln ton) i nasion słonecznika do 47,6 mln ton (o 0,1 mln ton), przy stabilizacji szacunków produkcji kopry (4,6 mln ton) i obniżce szacunków produkcji ziaren palmowych do 15,8 mln ton (o 0,1 mln ton). Według najnowszej oceny światowe zbiory nasion oleistych będą o 36,0 mln ton większe niż w sezonie 2015/16, a ich globalne zużycie wzrośnie o 23,6 mln ton (do 529,1 mln ton). W tej sytuacji światowe zapasy nasion oleistych na koniec sezonu będą znacznie wyższe. Przewiduje się, że wzrosną do 101,3 mln ton (o 8,2 mln ton) i będą stanowić ponad 19% rocznego zużycia.

Oil World aktualnie ocenia, iż cena rzepaku na rynku europejskim w sezonie 2016/17 wyniesie średnio 433 USD/t (cif Hamburg) i będzie o 6% wyższa niż w sezonie poprzednim. Cena oleju rzepakowego wzrośnie o 10% do 870 USD/t (fob ex-mill Holandia), a cena śruty rzepakowej zmaleje o 8% do 222 USD/t (fob ex-mill Hamburg). W styczniu 2017 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 446 USD/tonę i była o 2% wyższa niż grudniu 2016 r. i o 12% w porównaniu ze styczniem 2016 roku. Olej rzepakowy kosztował 918 USD/tonę, a więc prawie tyle samo co przed miesiącem, ale o 18% więcej niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 216 USD/tonę, tj. o 3% więcej niż przed miesiącem, ale o 1% mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w lutym 2017 r. wyniosła wg notowań MRiRW 1893 zł/t i była wyższa o 1% niż przed miesiącem i o 12% w porównaniu z lutym poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego wzrosła do 3769 zł/t (o 3% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a cena śruty rzepakowej zwiększyła się do 847 zł/t (wzrost poniżej 1%). W porównaniu z lutym 2016 r. za olej rzepakowy i śrutę rzepakową płacono odpowiednio o 15% i 3% więcej.

Krajowy przerób rzepaku i produkcja surowego oleju rzepakowego była w 2016 r. mniejsza niż w roku poprzednim. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 1062 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 14% mniej niż w 2015 r., z tego rafinowały 814 tys. ton, tj. o 14% więcej. Produkcja margaryn wyniosła 293 tys. ton i była o 25% mniejsza.

Eksport surowców i produktów oleistych w 2016 r. był mniejszy niż w roku poprzednim. W imporcie, nastąpił spadek przywozu śrut oleistych i margaryn. Przywóz

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

nasion oleistych i olejów roślinnych wrósł. W 2016 r. wywieziono: 306 tys. ton nasion oleistych, w tym 256 tys. ton rzepaku (o 74% mniej niż w 2015 r.), 477 tys. ton olejów roślinnych, w tym 460 tys. ton oleju rzepakowego (o 12% mniej), 708 tys. ton śrut oleistych, w tym 671 tys. ton śruty rzepakowej (o 13% mniej) i 128 tys. ton margaryn (o 4% więcej). Przywieziono: 2755 tys. ton śrut oleistych (o 12% mniej niż w 2015 r.), 627 tys. ton olejów roślinnych (o 14% więcej), w tym 145 tys. ton oleju rzepakowego (o 18% więcej), 795 tys. ton nasion oleistych (o 66% więcej), w tym 534 tys. ton rzepaku (2,5-razy więcej) oraz 85 tys. ton margaryn (o 3% mniej). Ujemne saldo handlu zagranicznego oleistymi w 2016 r. wyniosło 1146 mld EUR i było o 58% większe nie w roku poprzednim. Wpływy z eksportu zmalały do 816 mln EUR (o 27%), a wydatki na import wzrosły do 1962 mln EUR (o 6%).

W I półroczu 2016 r. na rynku tłuszczów zwierzęcych przeważały spadki cen detalicznych, natomiast ceny tłuszczów roślinnych podlegały wahaniom. W II półroczu 2016 r. ceny detaliczne tłuszczów zwierzęcych i roślinnych na ogół rosły, w ślad za rosnącymi cenami surowców, ale w skali całego roku średni ich poziom był niższy niż przed rokiem. W 2016 r. przy wzroście cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi średnio o 0,8% w relacji rok do roku, ceny tłuszczów zwierzęcych zmalały o 1,4%, a tłuszczów roślinnych o 0,6%. Spadki cen wszystkich rodzajów tłuszczów, z wyjątkiem olejów roślinnych, były głębsze niż stopa deflacji dla wszystkich towarów i usług konsumpcyjnych, która wyniosła 0,6%. Masło potaniało o 0,8%, „pozostałe tłuszcze zwierzęce” o 4,2%, margaryny o 1,1%, oleje roślinne o 0,3%, a ceny oliwy z oliwek wzrosły o 2,2%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
XII	84 998	43 430	38 384	90 044	2,34	45,2	94,4
2016 I	82 459	42 505	40 045	84 919	2,20	48,6	97,1
II	93 392	50 443	48 640	95 196	2,47	52,1	98,1
III	81 096	57 296	47 731	90 661	2,35	58,9	89,4
IV	87 490	51 814	42 097	97 207	2,52	48,1	90,0
V	91 822	53 758	38 932	106 648	2,77	42,4	86,1
VI	47 919	59 524	71 159	36 284	0,94	148,5	132,1
VII	68 485	46 254	39 553	75 186	1,95	57,8	91,1
VIII	116 927	54 958	36 676	135 209	3,51	31,4	86,5
IX	108 614	57 127	27 976	137 765	3,58	25,8	78,8
X	109 970	51 437	30 131	131 276	3,41	27,4	83,8
XI	100 954	54 942	33 763	122 134	3,17	33,4	82,7
XII	72 424	47 300	20 556	99 168	2,57	28,4	73,0
Zmiany w %							
XII 2016 / XI 2015	-28,3	-13,9	-39,1	-18,8	-18,9	x	x
XII 2016 / XII 2015	-14,8	8,9	-46,4	10,1	9,8	x	x
I-XII 2015 / I-XII 2014	1,5	-5,7	1,4	-1,7	-1,7	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego ^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
XII	84 998	7 917	37 463	55 452	1,44	44,1	153,3
2016 I	82 459	7 001	39 061	50 399	1,31	47,4	163,6
II	93 392	12 571	46 288	59 675	1,55	49,6	156,5
III	81 096	18 771	46 340	53 527	1,39	57,1	151,5
IV	87 490	13 341	40 894	59 937	1,56	46,7	146,0
V	91 822	13 759	37 531	68 051	1,77	40,9	134,9
VI	47 919	15 632	69 754	-6 203	-0,16	145,6	-772,5
VII	68 485	9 535	37 971	40 049	1,04	55,4	171,0
VIII	116 927	12 760	35 409	94 279	2,45	30,3	124,0
IX	108 614	16 944	26 604	98 954	2,57	24,5	109,8
X	109 970	10 282	28 616	91 636	2,38	26,0	120,0
XI	100 954	8 066	32 245	76 774	1,99	31,9	131,5
XII	72 424	6 304	19 660	59 068	1,53	27,1	122,6
Zmiany w %							
XII 2016 / XI 2015	-28,3	-21,8	-39,0	-23,1	-23,1	x	x
XII 2016 / XII 2015	-14,8	-20,4	-47,5	6,5	6,3	x	x
I-XII 2015 / I-XII 2014	1,5	-22,3	-0,9	-0,9	-0,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych ^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	756 921	4 304 259	40,1	43,8
2015 I-XII	1 914 950	3 116 534	812 865	4 218 619	42,4	45,4
XII	127 497	290 264	60 728	357 033	47,6	35,7
2016 I	123 689	278 269	49 664	352 293	40,2	35,1
II	140 088	287 676	46 164	381 600	33,0	36,7
III	121 644	238 170	43 085	316 729	35,4	38,4
IV	131 235	177 108	46 613	261 730	35,5	50,1
V	137 733	328 654	47 128	419 259	34,2	32,9
VI	71 879	253 879	32 900	292 858	45,8	24,5
VII	102 728	204 686	25 663	281 751	25,0	36,5
VIII	175 391	155 608	77 314	253 684	44,1	69,1
IX	162 921	167 466	91 880	238 507	56,4	68,3
X	164 955	186 290	91 366	259 879	55,4	63,5
XI	151 431	286 932	95 444	342 919	63,0	44,2
XII	108 636	190 611	60 691	238 557	55,9	45,5
Zmiany w %						
XII 2016 XI 2015	-28,3	-33,6	-36,4	-30,4	x	x
XII 2016 XII 2015	-14,8	-34,3	-0,1	-33,2	x	x
I-XII 2015 I-XII 2014	1,5	-1,8	7,4	-2,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej ^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2014 I-XII	1 887 200	71 267	641 804	1 316 663	34,0	1847,5
2015 I-XII	1 914 950	54 380	762 518	1 206 812	39,8	2219,2
XII	127 497	2 512	59 307	70 702	46,5	180,3
2016 I	123 689	6 535	46 722	83 501	37,8	148,1
II	140 088	3 536	41 492	102 132	29,6	137,2
III	121 644	2 698	37 816	86 526	31,1	140,6
IV	131 235	3 337	40 860	93 712	31,1	140,0
V	137 733	2 192	43 869	96 056	31,9	143,4
VI	71 879	2 607	30 750	43 735	42,8	164,4
VII	102 728	1 448	23 546	80 630	22,9	127,4
VIII	175 391	4 454	75 717	104 127	43,2	168,4
IX	162 921	6 118	88 773	80 266	54,5	203,0
X	164 955	3 336	89 082	79 209	54,0	208,3
XI	151 431	1 173	93 794	58 810	61,9	257,5
XII	108 636	928	58 750	50 814	54,1	213,8
Zmiany w %						
XII 2016 XI 2015	-28,3	-20,9	-37,4	-13,6	x	x
XII 2016 XII 2015	-7,1	-43,2	5,2	-15,2	x	x
I-XII 2015 I-XII 2014	1,5	-23,7	18,8	-9,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
XII	30 171	8 104	12 118	26 158	0,68	40,2	115,3
2016 I	25 054	5 920	9 753	21 222	0,55	38,9	118,1
II	26 426	6 963	9 881	23 508	0,61	37,4	112,4
III	30 599	10 536	19 340	21 794	0,57	63,2	140,4
IV	23 446	6 717	10 142	20 021	0,52	43,3	117,1
V	24 244	6 582	8 747	22 079	0,57	36,1	109,8
VI	26 097	5 940	8 981	23 057	0,60	34,4	113,2
VII	16 537	4 620	6 746	14 412	0,37	40,8	114,7
VIII	21 242	7 235	9 873	18 604	0,48	46,5	114,2
IX	24 316	6 426	10 272	20 470	0,53	42,2	118,8
X	24 245	7 486	10 949	20 782	0,54	45,2	116,7
XI	24 453	8 224	12 929	19 748	0,51	52,9	123,8
XII	26 648	7 962	10 517	24 093	0,63	39,5	110,6
Zmiany w %							
XII 2016 XI 2015	9,0	-3,2	-18,7	22,0	23,5	x	x
XII 2016 XII 2015	-11,7	-1,8	-13,2	-7,9	-7,4	x	x
I-XII 2015 I-XII 2014	-4,0	3,2	9,4	-6,7	23,6	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2014 I-XII	1320	684	1,93
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 I	1684	669	2,52
II	1690	642	2,63
III	1672	630	2,65
IV	1695	624	2,72
V	1757	625	2,81
VI	1769	634	2,79
VII	1566	619	2,53
VIII	1576	595	2,65
IX	1629	612	2,66
X	1698	610	2,78
XI	1771	615	2,88
XII	1835	639	2,87
2017 I	1874	656	2,85
Zmiany w %			
I 2017 XII 2016	2,1	2,8	x
I 2017 I 2016	11,3	-1,8	x
I-XII 2015 I-XII 2014	14,0	-2,2	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

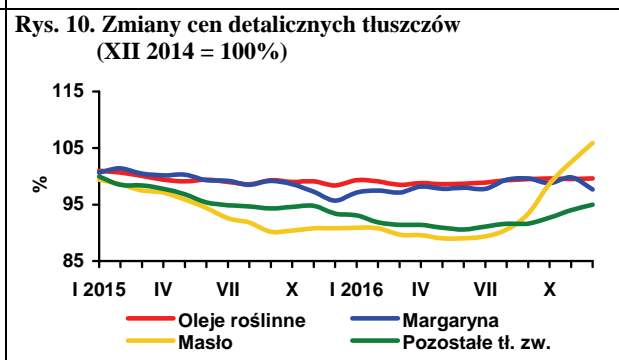
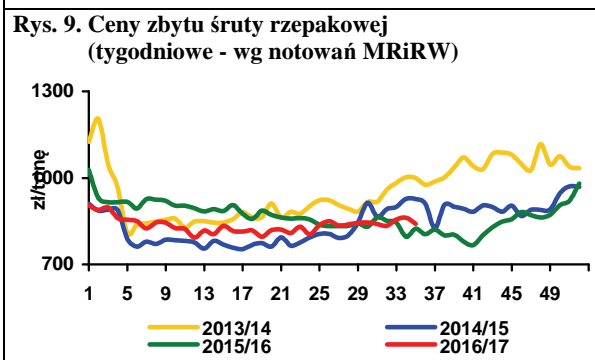
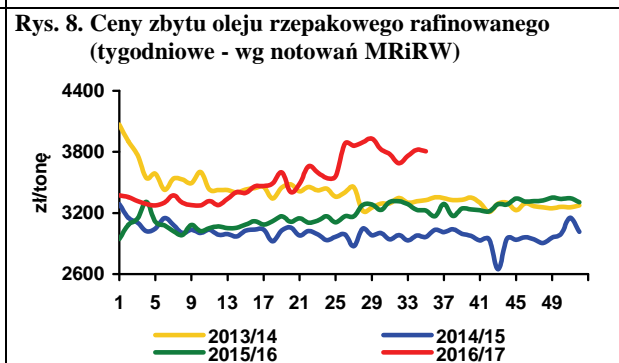
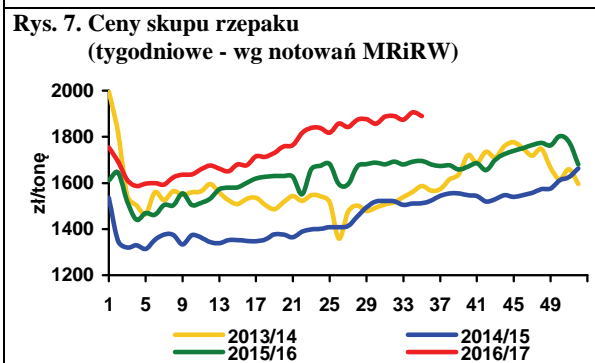
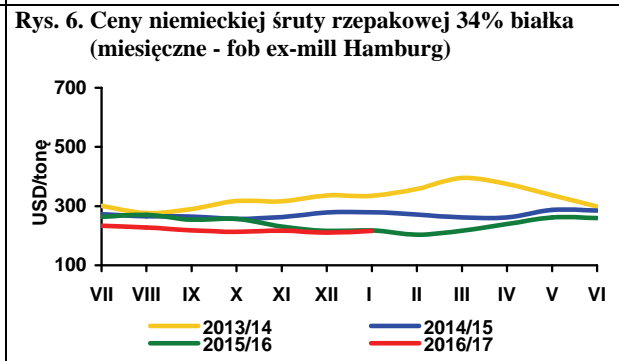
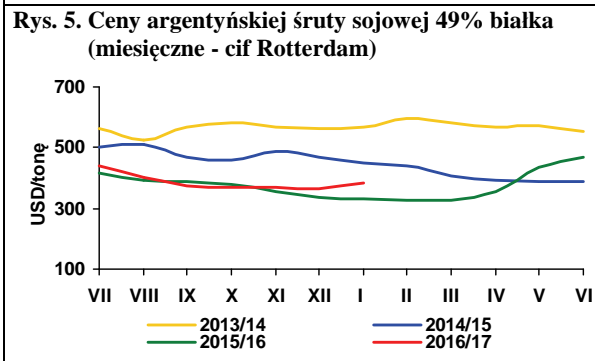
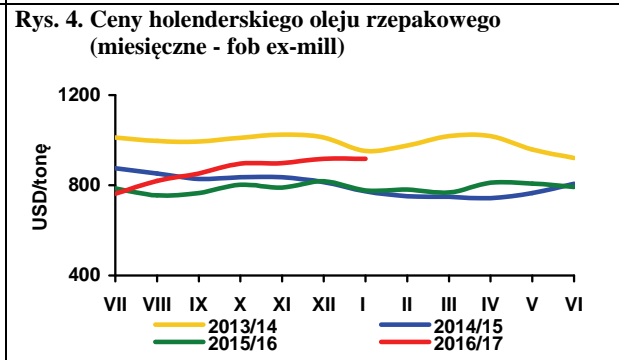
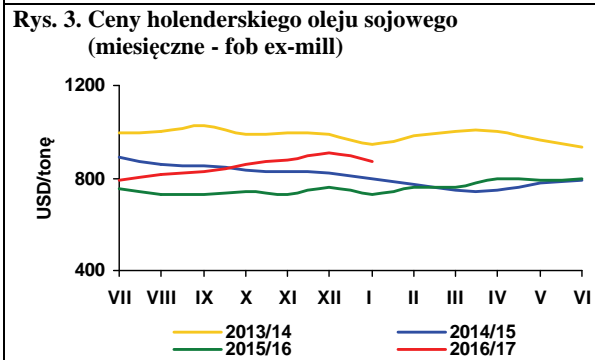
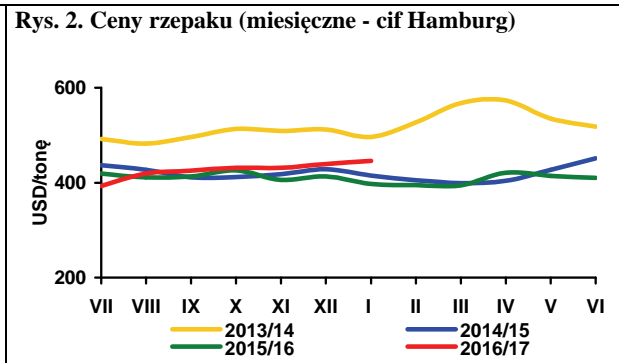
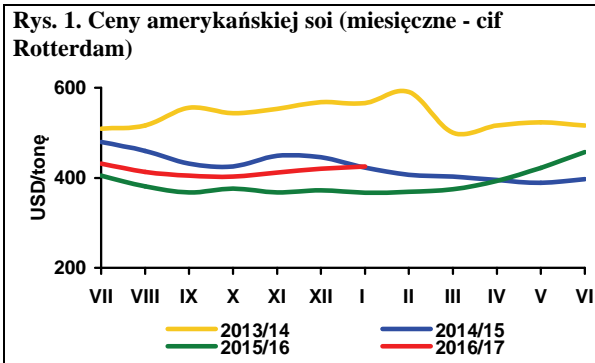
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
2015 XII	5,43	6,36	15,19	5,59	5,82	12,90	19,90	6,76
2016 I	4,65	6,35	14,95	5,56	5,9	12,95	19,80	6,72
II	4,68	6,32	14,63	5,59	5,18	12,83	19,80	6,64
III	4,71	6,23	14,26	5,58	5,76	12,95	19,50	6,64
IV	4,75	6,15	13,82	5,46	5,81	12,95	19,20	6,60
V	4,68	6,23	13,71	5,45	5,79	12,95	19,10	6,64
VI	4,97	6,30	14,30	5,50	5,81	12,93	19,15	6,52
VII	4,88	6,27	15,48	5,54	5,82	12,93	19,45	6,48
VIII	4,95	6,17	16,33	5,60	5,83	12,88	20,15	6,48
IX	4,87	6,28	17,81	5,64	5,90	12,95	20,95	6,48
X	4,82	6,48	19,05	5,64	5,91	12,98	22,55	6,56
XI	4,96	6,54	19,71	5,66	5,88	13,03	23,50	6,60
XII	5,10	6,58	20,22	5,74	5,88	12,95	24,50	6,64
Zmiany w %								
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	2,8	0,6	2,6	1,4	0,0	-0,6	4,3	0,6
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	-6,1	3,5	33,1	2,7	1,0	0,4	23,1	-1,8
<u>I-XII 2015</u> <u>I-XII 2014</u>	4,2	-4,1	-11,1	-7,0	-6,8	-4,3	-10,2	-7,5

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

W ostatnich tygodniach na zachodnioeuropejskich rynkach miał miejsce niewielki spadek cen ziemniaków z przeznaczeniem na frytki i chipsy, podczas gdy nieznacznie wzrosły ceny bulw do bezpośredniej konsumpcji. W Belgii ceny ziemniaków najpopularniejszych odmian (Bintje, Fontane i Chalanger) w ciągu ostatniego miesiąca obniżyły się z 250 do 210 euro/t. Różnica między cenami uzyskiwanymi w sprzedaży na wolnym rynku (ok. 95 euro/t) jest nadal znacząca w porównaniu z ich poziomem wynikającym z zawartych wcześniej umów kontraktacyjnych (115-120 euro/t). Dla części producentów ziemniaków wciąż kusząca jest perspektywa uzyskiwania nadzwyczajnych zysków w latach nieurodzaju, muszą się jednak oni godzić ze stratami w latach wysokich plonów i zbiorów, gdy ceny wolnorynkowe spadają do kilkudziesięciu euro za tonę.

W Holandii spadek cen ziemniaków do przetwórstwa był mniejszy (o ok. 5%), a ich poziom jest nieco wyższy niż w Belgii. W ostatnim tygodniu lutego na giełdzie w Rotterdamie ziemniaki do przetwórstwa na frytki kosztowały 220-240 euro/t i były o 50-60% droższe niż w analogicznym okresie 2016 r. Ziemniaki konsumpcyjne z przeznaczeniem na eksport, w zależności od odmiany i jakości, wynosiły 200-270 euro/t i były o ok. 50% wyższe niż przed rokiem. Ceny ziemniaków na susze wahają się w przedziale 70-100 euro/t, a odpadowych ziemniaków na spasanie wynoszą 35-60 euro/t.

We Francji ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego w ostatnim miesiącu obniżyły się o 7-8%, do 235-245 euro/t, ale jest to poziom blisko 2-krotnie wyższy niż przed rokiem. Ziemniaki jadalne najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania w końcu stycznia kosztowały od 305 do 370 EUR/t, w zależności od odmiany i asortymentu, były o 35-50% droższe niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Variou) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg podobnie jak przed miesiącem kosztowały od 580 do 750 EUR/t, tj. o ok. 20% więcej niż roku poprzednim i 2-krotnie więcej niż przed dwoma laty.

Na rynku niemieckim tendencje były nieco inne niż we Francji czy Belgii. Wzrosły ceny ziemniaków konsumpcyjnych, a bulwy przeznaczone do przetwórstwa spożywczego pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. Ceny ziemniaków jadalnych w końcu lutego wynosiły 195-205 euro/t i były o 2-3% wyższe niż przed rokiem. Ceny ziemniaków do przetwórstwa z przeznaczeniem na frytki i chipsy w Dolnej Saksonii wynosiły 185-225 EUR/t, wobec 140-150 euro/t w końcu lutego 2016 r. i zaledwie 30-40 euro/t dwa lata wcześniej (dotyczy ziemniaków w obrocie wolnorynkowym poza kontraktacją). W Bawarii ceny ziemniaków są o 5-10% wyższe.

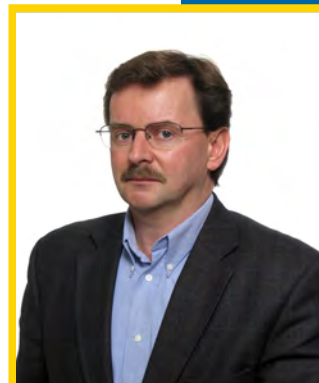
Wysokie ceny ziemniaków w bieżącym sezonie skłonią rolników w Europie Zachodniej do zwiększenia arealów ich uprawy. Dotyczyć to będzie zwłaszcza ziemniaków do przetwórstwa spożywczego, gdyż przetwórcy systematycznie zwiększają swoje moce produkcyjne.

Problemem może jednak okazać się brak sadzeniaków, głównie w Belgii, Holandii, Francji i Niemczech. Producenci poszukują alternatywnych rozwiązań, takich jak stosowanie bardzo małych sadzeniaków, cięcie bulw, czy nawet sięganie po ziemniaki innego przeznaczenia. Może to jednak wpłynąć negatywnie na wysokość plonów i zbiorów, a w konsekwencji może przełożyć się na poziom cen. Odzwierciedleniem niedoborów sadzeniaków jest bardzo wysoki poziom ich cen, które na rynku belgijskim obecnie wynoszą ok. 1365 euro/t (odmiana Bintje), tj. o 150% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Poprawa pogody i wyższe temperatury spowodowały, że sezonowy wzrost cen ziemniaków na polskim rynku został wyhamowany. Na targowiskach w końcu lutego, podobnie jak przed miesiącem, wg danych MRiRW, średni poziom cen ziemniaków wyniósł 0,72 zł/kg. Ceny wzrosły natomiast w obrocie hurtowym. Średni poziom cen ziemniaków na rynkach hurtowych w końcu roku wynosił 0,48 zł/kg, w końcu stycznia 0,56 zł/kg, a w na przełomie lutego i marca 0,60 zł/kg. W ostatnim dniach lutego w Broniszach ziemniaki oferowano w cenie 0,60-0,95 zł/kg, w Lublinie 0,50-0,67 zł/kg, w Poznaniu 0,53-0,67 zł/kg, we Wrocławiu 0,60-0,70 zł/kg, w Łodzi 0,40-0,73 zł/kg, a w Kaliszu zaledwie 0,40-0,47 zł/kg. W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny te na poszczególnych rynkach wzrosły od kilku do kilkunastu procent. Na giełdach towarowych oferowane są również „młode” ziemniaki importowane w cenie 2,50-3,50 zł/kg.

Polski import ziemniaków w 2016 r. wyniósł 149,4 tys. ton i był o 2% większy niż w 2015 r. Zdecydowana większość tego importu (96,5%) pochodziła z krajów UE. Największym dostawcą ziemniaków na polski rynek, podobnie jak w latach poprzednich były Niemcy, skąd pochodziło 47,0 tys. ton. Było to jednak o 31% mniej niż w 2015 r. W ostatnim roku prawie 2-krotnie do 28,9 tys. ton zwiększył się import ziemniaków z Holandii. Ponadto sprowadzono 14,0 tys. ton ziemniaków z Francji, 10,9 tys. ton z Belgii i 7,0 ton z Wielkiej Brytanii. Ziemniaki wczesne importowano z Grecji (9,1 tys. ton), Włoch (7,9 tys. ton), Hiszpanii (8,8 tys. ton) i Cypru (7,5 tys. ton).

Eksport ziemniaków w 2016 r. osiągnął 26,7 tys. ton i był o 43,8% większy niż w 2015 r. W porównaniu z 2015 r. ponad 2,5-krotnie zwiększył się eksport na rynki krajów UE, głównie do Rumunii (10,4 tys. ton). W porównaniu z dwoma poprzednimi latami znacząco do 3,9 tys. ton spadła sprzedaż ziemniaków do Mołdawii. W 2015 r. i 2014 r. było to odpowiednio: 6,4 i 15,5 tys. ton.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016
I	50 300	64 000	62 500	63 700	777	140	184	221
II	48 400	59 400	69 800		-	141	182	274
III	61 000	75 600	69 500		-	100	270	248
IV	58 900	74 800	71 800		-	198	257	143
V	48 300	62 600	45 500		-	268	160	168
VI	56 700	58 300	58 800		-	77	187	233
VII	55 900	54 900	48 700		-	114	100	52
VIII	92 500	86 100	138 800		1 463	2 369	2 673	10 030
IX	318 100	289 000	349 800		27 800	39 274	36 562	48 727
X	350 200	328 100	356 000		43 925	46 459	52 406	55 531
XI	260 800	238 400	321 200		21 775	38 522	38 997	51 152
XII	113 100	83 800	178 900		6 091	8 527	3 636	23 291
RAZEM	1 514 200	1 475 000	1 771 300	63 700	101 831	135 808	135 614	190 070

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2015 VII	91	17	584	7 689	1 650	3 508	1 034	16 891	3 349	1 293
VIII	83	2	341	7 381	1 689	2 945	819	15 070	2 848	1 264
IX	73	7	962	8 384	1 491	3 535	950	14 057	3 810	1 771
X	40	2	1 949	7 429	979	3 885	908	13 017	3 122	1 461
XI	31	2	1 065	7 982	1 083	3 879	981	12 047	3 149	1 556
XII	31	2	1 165	6 362	1 613	3 006	1 109	13 139	4 049	1 456
2016 I	46	23	1 320	5 465	834	3 768	716	10 497	2 891	2 172
II	77	23	2 471	5 891	781	4 421	788	11 165	3 067	2 094
III	541	277	1 755	6 543	959	4 775	772	13 748	3 644	1 865
IV	672	301	1 789	9 025	1 069	3 880	939	12 230	3 161	1 369
V	475	3	826	7 965	1 416	3 801	735	14 948	3 806	1 495
VI	557	2	473	7 767	1 521	220	571	16 547	3 138	1 193
VII	125	2	319	6 438	1 399	3 369	821	16 191	3 377	1 044
VIII	54	1	627	5 667	2 055	5 177	825	16 927	3 701	1 366
IX	52	6	1 138	9 466	2 115	6 361	1 596	14 354	3 506	1 850
X	36	2	3 464	11 579	2 211	5 434	873	13 678	3 056	1 773
XI	46	1	4 752	16 725	1 958	7 207	864	13 425	3 198	2 154
XII	125	422	3 882	12 323	2 540	5 521	948	14 306	2 293	1 718

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015	I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016	I-XII	37 330	21 438	90 645	14 391	148 066	196 658	78 484	74 531	8 235	14 990
2015	VII	4	7	6 421	1 166	14 140	19 224	6 588	5 119	827	1 368
	VIII	4	10	1 596	1 375	12 708	12 884	5 523	4 885	766	256
	IX	27	3	6 575	1 963	12 564	16 717	7 160	6 238	606	445
	X	451	3	7 635	1 670	13 046	15 286	6 436	4 768	580	624
	XI	102	522	4 906	2 085	13 409	12 862	6 048	4 499	665	345
	XII	217	470	6 644	1 084	13 832	14 338	7 105	3 842	540	497
2016	I	114	743	7 365	1 249	13 023	13 772	5 622	4 889	580	1 265
	II	910	911	6 507	1 741	12 997	14 119	6 186	4 097	496	1 357
	III	2 429	5 109	8 583	1 447	14 538	17 185	6 936	5 863	523	1 712
	IV	11 105	12 045	15 940	1 150	14 420	17 914	6 566	6 377	729	983
	V	19 644	1 435	22 667	1 068	14 242	16 325	6 909	6 075	809	1 246
	VI	2 859	25	15 457	1 087	8 819	18 377	6 309	6 539	658	581
	VII	9	0	6 456	1 294	14 104	19 604	6 143	7 652	953	1 552
	VIII	16	0	1 514	1 655	14 154	15 602	6 505	6 794	1 094	1 972
	IX	14	0	150	1 151	10 984	14 619	7 284	6 613	607	1 126
	X	38	0	221	828	11 100	15 247	6 520	7 256	576	1 586
	XI	145	502	2 268	844	9 051	17 121	6 593	5 428	744	1 404
	XII	45	667	3 518	876	10 636	16 772	6 912	6 947	467	205

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

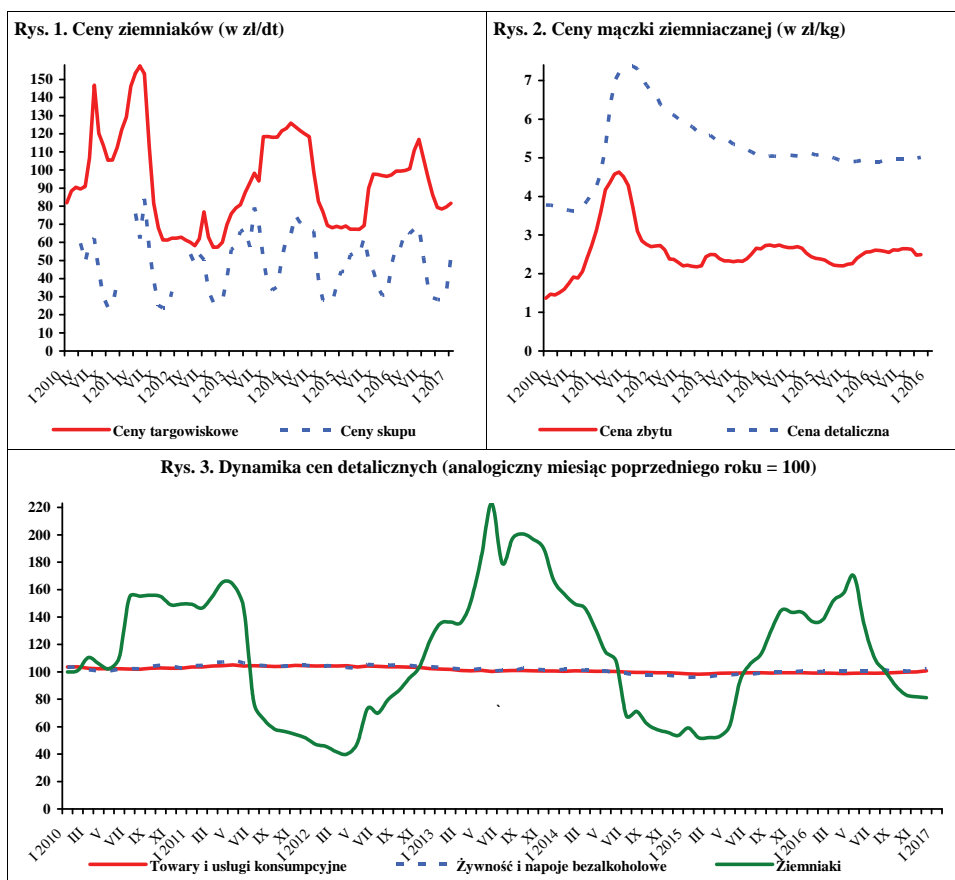
Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2015	2016	2016	2016	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	46,8	28,4	28,3	32,5	69,4	114,8
	targowiskowa	97,3	79,3	78,5	79,6	81,8	101,4
	detaliczna (zł/kg)	1,18	0,97	0,98	0,98	83,1	100,0
	importowa	89,3	344,5	114,1	125,7	140,7	110,2
	eksportowa	89,5	65,7	58,7	84,1	94,0	143,3
Relacje cen	skup / targowisko	0,48	0,36	0,36	0,41	84,9	113,3
	targowisko / detal	0,82	0,82	0,80	0,81	98,5	101,4
	skup / detal	0,40	0,29	0,29	0,33	83,6	114,8
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,56	2,48	2,49	2,52	98,4	101,2
	detaliczna (zł/kg)	4,94	4,99	5,01	4,98	100,8	99,4
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,32	8,38	8,42	8,40	101,0	99,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,00	35,30	35,00	35,40	101,1	101,1
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,98	9,86	9,88	9,80	98,2	99,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2016			2017	wsk. zmian cen	
		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	105,0	97,9	98,2	99,14	94,4	100,9
2	Kujawsko-pomorskie	97,0	82,5	86,8	85,63	88,3	98,6
3	Lubelskie	94,2	69,3	73,4	68,40	72,7	93,2
4	Lubuskie	100,8	93,5	93,8	94,17	93,4	100,4
5	Łódzkie	90,9	68,6	72,5	72,07	79,3	99,4
6	Małopolskie	90,4	70,1	68,9	71,90	79,6	104,4
7	Mazowieckie	110,6	72,7	72,0	73,54	66,5	102,2
8	Opolskie	101,3	85,5	84,6	94,35	93,1	111,5
9	Podkarpackie	90,1	87,6	81,9	92,88	103,1	113,4
10	Podlaskie	115,9	66,1	69,7	74,06	63,9	106,3
11	Pomorskie	101,8	86,4	92,0	88,68	87,1	96,3
12	Śląskie	103,3	78,1	80,5	81,92	79,3	101,8
13	Świętokrzyskie	80,8	59,5	60,1	62,70	77,6	104,4
14	Warmińsko-mazurskie	113,3	88,2	87,4	95,80	84,6	109,6
15	Wielkopolskie	99,5	86,6	88,0	88,04	88,5	100,0
16	Zachodniopomorskie	106,4	95,6	93,3	98,48	92,5	105,5
	maksimum	115,9	97,9	98,2	99,1	X	
	minimum	80,8	59,5	60,1	62,7		
	różnica w %	43,4	64,7	63,5	58,1		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W lutym 2017 r., w porównaniu ze styczniem br., w skupie na rynku produktów świeżych wyższe były ceny skupu cebuli białej (o 8%), marchwi (15%), kapusty białej (o 23%) i buraków ćwikowych (o 2%). Jedynie pieczarki staniały o 5%. W zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 8%) i cebuli obieranej (o 2%), a stabilne były ceny skupu marchwi na kostkę i buraków. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 40%), kapusty czerwonej (o 26%), selerów (o 10%), porów (o 1%), kapusty białej (20%), buraków ćwikowych (o 6%), ziemniaków (5%), marchwi (o 2%) i pietruszki (o 5%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny marchwi (o 10%), buraków ćwikowych (o 8%), cebuli (o 20%) i kapusty białej (o 24%).

W relacji do lutego 2016 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) obniżyły się ceny buraków (o 37-48%), cebuli (o 23-54%), kapusty białej (o 33-64%) i marchwi (o 50-53%). Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny buraków ćwikowych (o 22%), marchwi (o 38%), cebuli (o 36%) i kapusty białej (o 60%).

Na rynku detalicznym w grudniu 2016 r., w stosunku do listopada 2016 r., wzrosły ceny kalafiorów (o 52%), pomidorów (o 31%), papryki (o 36%), porów (o 5%) i selerów (o 1%), a obniżyły się ceny marchwi (o 3%), kapusty białej (o 7%) i buraków ćwikowych (o 1%). W relacji do cen detalicznych z grudnia 2015 r. wzrosły ceny porów (o 6%), kalafiorów (o 59%), pomidorów (o 15%), papryki (o 16%), pieczarek (2%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 31%), buraków ćwikowych (o 11%), cebuli (o 20%), selerów (o 18%) i marchwi (o 29%).

W grudniu 2016 r., w stosunku do grudnia 2015 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych wzrosła produkcja warzyw mrożonych (o 16%), soku pomidorowego (o 19%), konserw warzywnych i marynat (po 11%).

Eksport warzyw świeżych w grudniu 2016 r. wyniósł 32,8 tys.t, a jego wartość 15,2 mln EUR. W porównaniu z grudniem 2015 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych wzrósł o 22%, ale jego wartość obniżyła się o 1%. Do wzrostu wolumenu eksportu przyczyniło się zwiększenie sprzedaży marchwi (o 79%), kapusty (o 29%), ogórków (o 99%) i cebuli (o 14%). W tym samym czasie wyeksportowano ponad 50 tys. t przetworów warzywnych o wartości 38 mln EUR. W stosunku do grudnia 2015 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 6%, a jego wartość zmniejszyła się o 4%. W porównaniu z grudniem 2015 r. obniżyła się sprzedaż marynat (o 8%), mrożonek (o 3%) oraz suszy (o 1%).

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

W analizowanym miesiącu zaimportowano 46,6 tys. t warzyw świeżych o wartości 67,6 mln EUR. W relacji do grudnia 2015 r. import warzyw świeżych zmalał o 23%, ale jego wartość zwiększyła się o 6%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszonym przywozem kapusty białej (o 94%), marchwi (o 81%), cebuli (o 76%) i pomidorów (o 12%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 24,7 tys.t, a jego wartość 25,8 mln EUR. W stosunku do grudnia 2015 r. wolumen importu przetworów warzywnych zmniejszył się o 6%, a jego wartość obniżyła się o 1%. Mniej zaimportowano mrożonek (o 29%), konserw (o 4%) w tym kukurydzy konserwowej (o 18%) i koncentratu pomidorowego (o 77%).

W grudniu 2016 r., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 30,1 mln EUR. Zarejestrowano ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (42,3 mln EUR), a dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (12,2 mln EUR). W całym 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami pogłębiło się do 20,6 mln EUR z 1,8 mln EUR w całym 2015 r. Wartość eksportu w 2016 r. zwiększyła się o 9,5 mln EUR do 746,2 mln EUR, a importu o 31,9 mln EUR do 766,8 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2016 II	1,02	1,90	1,04	1,27	0,79	-	-	-	-	-	4,56
III	1,04	1,87	0,89	1,25	0,77	-	-	-	10,00	-	4,57
IV	1,18	1,88	0,85	1,25	0,77	-	-	-	7,42	-	4,53
V	1,26	1,94	0,84	1,35	0,82	-	-	-	3,30	-	4,63
VI	1,35	2,21	0,83	1,38	0,90	-	-	-	2,32	-	4,92
VII	1,18	2,37	0,50	1,09	0,78	1,53	0,88	-	2,39	2,13	4,78
VIII	0,74	2,10	0,30	0,64	0,55	1,55	0,92	-	2,45	2,16	5,45
IX	0,59	1,73	0,34	0,57	0,50	-	1,64	-	2,21	1,67	5,08
X	0,41	1,46	0,28	0,53	0,48	-	-	-	3,17	1,74	5,23
XI	0,40	1,36	0,25	0,52	0,45	-	-	-	3,86	2,90	4,93
XII	0,39	1,37	0,28	0,51	0,45	-	-	-	-	-	5,01
2016 I-XII	0,87	1,84	0,61	0,97	0,67	1,54	1,15	-	4,12	2,12	4,87
I	0,51	1,39	0,30	0,55	0,45	-	-	-	-	-	5,40
II	0,55	1,39	0,37	0,63	0,46	-	-	-	-	-	5,14
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2017</u> I 2017	108	100	123	115	102	x	x	x	x	x	95
<u>II 2017</u> II 2016	54	73	36	50	58	x	x	x	x	x	113

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2016 II	1,35	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
III	1,15	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,16	0,98	0,29	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,14	0,94	0,30	0,45	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,11	-	-	-	1,14	-	1,80	1,35	1,90	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,77	-	-	0,25	-	0,76	1,72	1,23	1,32	0,58	0,37
IX	0,61	0,20	0,27	0,25	-	0,73	1,67	1,18	-	0,58	0,30
X	0,63	0,21	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,62	0,25	0,25	0,25	-	-	1,74	1,15	-	-	-
XII	0,60	0,25	0,26	0,25	-	-	1,80	1,21	-	-	-
2016 I-XII	0,95	0,47	0,27	3,69	1,18	0,75	1,75	1,24	1,70	0,59	0,34
2017 I	0,61	0,25	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,62	0,27	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2017</u> I 2017	102	108	100	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	46	x	x	52	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemniaki
2015 I-XII	2,84	1,41	1,28	0,72	0,91	3,82	1,10	2,23	1,59	0,74	1,74	0,50	0,41
2016 I	-	-	1,34	0,83	1,59	-	1,08	3,00	2,04	0,85	2,28	0,62	0,58
II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,00	2,20	0,88	2,75	0,60	0,58
V	3,08	-	1,08	1,05	-	-	1,16	-	-	0,89	-	0,62	0,63
VI	2,50	1,00	1,01	0,66	0,80	-	1,16	-	-	0,99	-	0,63	-
VII	2,17	0,94	1,45	0,40	0,80	6,50	0,80	-	-	1,18	-	0,59	-
VIII	2,84	1,01	1,41	0,38	0,70	4,31	0,70	-	-	0,80	-	0,52	-
IX	2,41	1,05	0,93	0,34	0,80	2,86	0,51	1,00	0,98	0,39	-	0,40	0,50
X	2,98	-	0,61	0,31	0,80	3,44	0,47	1,07	0,89	0,38	-	0,35	0,42
XI	-	-	0,61	0,31	0,68	-	0,49	1,01	0,90	0,37	1,34	0,35	0,43
XII	-	-	0,69	0,30	0,68	-	0,50	1,00	0,90	0,37	1,65	0,35	0,38
2018 I-XII	3,02	1,00	1,18	0,59	1,08	4,28	0,85	2,01	1,54	0,74	2,25	0,52	0,52
4239 "K".....	-	-	0,80	0,30	0,74	-	0,50	1,00	1,00	0,37	2,00	0,35	0,38
II	-	-	1,12	0,36	0,93	-	0,51	1,05	1,10	0,39	2,01	0,37	0,40
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2017</u> I 2017	x	x	140	120	126	x	102	105	110	105	101	106	105
<u>II 2017</u> II 2016	x	x	75	40	55	x	47	35	50	44	73	63	69

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty
2015 I-XII	37 658	567 432	249 629	61 881
2016 I	2 689	39 092	14 369	2 398
II	2 887	42 638	16 544	2 908
III	3 531	36 935	15 576	3 355
IV	2 902	34 163	13 534	2 954
V	3 168	27 167	12 758	1 934
VI	2 444	43 901	15 321	2 816
VII	2 497	56 217	16 625	12 125
VIII	3 100	74 658	26 099	13 101
IX	2 778	89 439	26 297	6 750
X	2 033	83 657	22 107	4 966
XI	2 281	68 937	25 038	3 995
XII	2 316	50 404	20 209	3 192
2016 I-XII	32 626	647 208	224 477	60 494
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	119	116	111	111

*/ w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2016												$\frac{XII\ 2016}{XII\ 2015}$ (%)				
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	
Warzywa ogółem	30712	26871	469533	30851	32509	32647	30468	36950	48795	41296	51555	45997	42538	31908	32846	458361	122
Cebula	10945	8848	122124	11351	13741	11903	10120	9472	5863	6290	8965	7892	10675	10366	10062	116699	114
Kapusta	3632	3276	64895	3263	3331	4076	3588	2753	1662	1325	2041	2604	3221	4151	4231	36244	129
Marchew	1499	1995	30482	1849	1038	1560	1752	1718	1192	1744	1433	1824	2468	2661	3573	22813	179
Ogórki	157	450	8685	520	280	639	713	1608	2839	3319	2191	1418	349	183	896	14954	199
Pomidory	4703	2609	97698	1162	898	598	4553	11089	22232	13760	13884	11785	10226	3724	1028	94939	39
Kalafior	2230	581	27534	514	509	406	319	709	5293	5683	4213	4360	4099	1242	380	27727	65
Przetwory ogółem	64809	53484	674418	52084	60235	58846	57377	47029	49940	46015	50332	55479	61998	65172	50107	654614	94
Susze	4768	3174	37714	3101	3557	2979	2740	2673	2850	2334	3196	2720	5218	4730	3146	39246	99
Marynaty	5370	4578	46959	3621	4113	4529	4288	3806	4046	3589	3942	4025	4685	5212	4189	50045	92
Konserwy	6385	4869	59467	3591	3973	4778	4070	4000	4170	3526	3784	4583	5106	6258	5194	53032	107
-kapusta kwasz.	1033	1068	9953	682	718	726	614	648	586	379	415	646	827	1144	1099	8484	103
Mrożonki	39869	32197	437799	34431	40293	38460	38045	28717	29906	28861	32794	37799	39708	40709	31302	421024	97
Pieczarki i ich przetwory ogółem	26135	26824	294015	25056	26112	30063	29508	26906	25544	22101	23108	24679	25736	27815	27569	314196	103
Warzywa ogółem	16614	15333	253050	15795	15844	16455	17728	26556	30518	26350	30966	27388	23763	14902	15238	261502	99
Cebula	4586	3999	45887	4426	5317	4680	4140	5117	2847	2842	3257	2933	3830	3687	3484	46561	87
Kapusta	1042	1101	14322	1167	1200	1486	1254	1055	590	360	463	622	686	915	970	10768	88
Marchew	542	841	10397	736	386	614	694	640	458	634	427	488	627	629	855	7189	102
Ogórki	174	363	7121	471	323	734	830	1388	1765	1924	1370	951	367	232	1379	11735	379
Pomidory	3661	2488	77403	1131	868	658	4251	8196	13328	9254	10013	8525	8534	3291	1000	69046	40
Kalafior	1280	352	15810	433	403	341	350	593	3076	4433	2831	2786	2422	922	294	18885	84
Przetwory ogółem	48104	39628	492540	39932	42768	42824	41637	37830	39538	34082	37082	40619	44448	45875	38020	484656	96
Susze	5366	4634	57683	5357	5832	5279	4663	4732	4599	4169	5174	5315	6803	6535	5398	63855	116
Marynaty	4943	4390	43313	3291	3474	3975	3839	3313	3368	2925	3327	3723	4449	4768	3891	44344	89
Konserwy	6541	5195	61873	4028	4273	5166	4684	4573	4982	3969	4196	4858	5584	5938	5415	57668	104
-kapusta kwasz.	790	839	6736	487	564	554	472	485	454	285	280	467	559	817	794	6218	95
Mrożonki	22778	18514	236511	19747	21050	19896	20441	16881	17361	15491	17878	20330	20238	20159	15881	225353	86
Pieczarki i ich przetwory	37721	37491	427239	36593	34804	40377	39361	37177	34862	29959	31296	34542	36022	39432	39270	433695	105

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016												XII 2016 XII 2015 (%)
	2015											2016													
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII									
Warzywa ogółem	49468	60249	534723	60284	63434	72295	82639	56835	37084	19437	14 005	11477	24140	41677	46616	529921	77								
Cebula	5253	4920	72803	4150	5489	7648	6858	8636	10902	5294	2 655	3169	2793	1320	1189	60103	24								
Kapusta	317	186	18447	436	798	1868	12130	1796	50	17	20	10	22	75	10	17232	6								
Marchew	1211	2369	34433	4055	4388	7167	8126	7709	7918	511	121	69	188	349	455	41056	19								
Ogórki	6967	8060	55530	7803	6897	5332	2978	1701	1732	2340	3 126	1485	4638	7139	7492	52663	93								
Pomidory	13640	20076	144295	18989	17715	20327	18901	14494	6816	4440	4 042	3148	3803	11975	17638	142288	88								
Papryka	5779	5847	52756	5027	5400	5081	7165	6928	4608	2675	536	383	2879	5122	5862	51666	100								
Czosnek	507	440	6283	415	593	710	1311	1034	659	347	479	438	579	578	479	7623	109								
Przetwory ogółem	25066	26288	250022	18245	25901	23744	23514	22102	20300	19135	21 024	23161	20083	21357	24674	263240	94								
Mrożonki	4997	5130	46785	4691	4872	4943	4684	4057	4610	4319	4 331	4425	3878	4185	3631	52624	71								
Susze	2449	1991	20051	1394	1527	1588	2141	2263	1963	2009	1 158	1616	1169	2086	2623	21536	132								
Marynaty	2000	1606	16340	1084	1070	1264	1115	1229	1221	1015	1 010	1253	1877	1732	2006	15877	125								
Konserwy	6256	5795	48404	2606	3764	3529	4356	3380	3364	3536	3 579	4185	4191	5579	5570	47638	96								
-kukurydza konserw.	3186	2499	19589	939	1761	1397	1287	1113	795	1222	1 608	1890	1816	2733	2051	18613	82								
Koncentrat pomid.	5625	7337	74139	5225	10983	7969	6484	6332	5479	4737	7 059	7247	5160	4462	6834	77973	93								
Warzywa ogółem	42931	54384	484821	52197	56362	68680	76768	53786	25369	16030	12 521	9415	23896	44986	57641	497652	106								
Cebula	1123	966	15465	1207	2008	2879	1995	2074	2449	1154	643	490	466	375	418	16159	43								
Kapusta	60	60	5824	161	243	994	4656	751	19	5	9	3	15	13	9	6878	15								
Marchew	421	792	14239	1493	1512	2613	2296	2739	2449	247	101	157	188	345	357	14497	45								
Ogórki	5426	5624	40305	5703	6425	4631	2485	1276	798	1144	1 542	666	3562	6881	9583	44695	170								
Pomidory	13976	21411	161521	18195	17755	22234	22908	15022	5858	4215	4 431	4015	6095	14553	22088	157369	103								
Papryka	6429	7035	78390	7528	9462	10771	13582	13035	7671	5133	950	409	2916	6051	8201	85709	117								
Czosnek	1018	1014	9856	904	1341	1395	2065	1787	873	783	1 490	880	1395	1411	1391	15716	137								
Przetwory ogółem	24135	25907	261117	17967	24524	22846	24511	23060	22581	19943	20 446	24094	20902	22467	25754	269095	99								
Mrożonki	3564	3672	34797	3323	3238	3445	3501	3149	3406	3187	3 169	3238	2820	3310	3017	38803	82								
Susze	3284	3108	37227	2532	3154	3712	5606	4800	4376	3881	2 824	4193	3263	4262	4644	47246	149								
Marynaty	2276	1813	18550	1237	1232	1237	1216	1381	1426	1199	1 229	1382	1894	1954	2454	17841	135								
Konserwy	6767	7153	61631	3503	4149	3629	4960	4619	5531	5136	4 852	5590	5472	6489	6880	60811	96								
-kukurydza konserw.	2990	2391	19257	937	1590	1257	1320	1092	749	1269	1 516	1801	1949	2660	2014	18155	84								
Koncentrat pomid.	5035	6196	68646	4619	9631	7119	5279	4992	4500	3589	5 217	5691	3932	3256	5018	62843	81								

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
XI	0,42	0,29	0,36	1,11	0,78	0,57	1,51	0,86	0,76	0,37
XII	0,45	0,34	0,42	0,81	0,95	0,61	1,47	0,91	0,79	0,31
2015 I-XII	0,39	0,26	0,37	0,93	0,89	0,62	1,49	0,89	0,68	0,43
2016 I	0,39	0,36	0,40	0,91	0,97	0,84	1,46	0,84	0,71	0,47
II	0,39	0,36	0,37	1,16	0,97	0,79	1,33	0,79	0,79	0,37
III	0,39	0,36	0,39	1,15	1,10	0,84	1,34	0,80	0,76	0,34
IV	0,41	0,35	0,40	1,16	0,93	1,10	1,33	0,82	0,77	0,37
V	0,54	0,38	0,37	0,86	0,74	0,84	1,38	0,80	0,75	0,51
VI	0,49	0,35	0,38	0,62	0,60	0,58	1,36	0,73	0,77	0,42
VII	0,45	0,27	0,36	0,58	0,67	0,78	1,36	0,73	0,75	0,35
VIII	0,36	0,23	0,30	0,63	0,72	0,67	1,35	0,77	0,67	0,47
IX	0,37	0,24	0,27	0,67	0,72	0,64	1,40	0,82	0,72	0,41
X	0,36	0,21	0,25	1,05	0,83	0,59	1,40	0,85	0,68	0,45
XI	0,36	0,22	0,24	1,26	0,88	0,74	1,42	0,83	0,71	0,41
XII	0,35	0,23	0,24	1,54	0,97	0,77	1,42	0,81	0,72	0,37
2016 I-XII	0,40	0,30	0,33	0,97	0,84	0,77	1,38	0,80	0,73	0,41
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	97	104	101	122	110	104	100	97	101	91
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	77	67	57	190	102	127	97	89	91	118

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2015 X	1,24	1,14	1,34	0,92	-	-	3,35	4,32	4,25
XI	1,26	0,97	1,29	0,93	-	-	4,50	3,78	-
XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
V	1,28	1,06	1,46	0,98	-	-	2,96	3,67	-
VI	1,46	1,12	1,51	1,19	1,65	-	1,65	2,88	2,47
VII	1,40	1,00	1,23	1,03	1,42	-	1,09	2,67	2,97
VIII	1,03	0,83	0,95	0,79	1,56	1,64	1,39	2,50	2,93
IX	0,80	0,66	0,81	0,76	-	1,22	1,75	2,62	2,78
X	0,67	0,41	0,75	0,71	-	-	5,17	3,34	2,48
XI	0,67	0,41	0,74	0,74	-	-	6,56	4,37	-
XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	120	124	110	108	x	x	x	x	x
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	64	40	62	78	x	x	x	x	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2015 I-XII	3,58	10,38	3,44	3,00	3,42	4,95	2,13
I	3,82	9,94	3,29	3,17	3,61	4,69	2,59
II	3,80	9,87	3,35	3,21	3,64	4,68	2,02
III	3,80	9,79	3,22	3,17	3,51	4,69	2,02
IV	3,73	9,81	3,20	3,15	3,48	4,63	2,06
V	3,71	9,76	3,21	3,16	3,48	4,69	2,03
VI	3,68	9,80	3,29	3,20	3,55	4,65	2,03
VII	3,67	9,73	3,23	3,31	3,56	4,60	2,01
VIII	3,63	9,76	3,24	3,32	3,57	4,67	2,02
IX	3,58	9,73	3,38	3,38	3,59	4,69	2,03
X	3,54	9,70	3,32	3,31	3,60	4,80	2,21
XI	3,59	9,80	3,40	3,36	3,61	4,82	1,89
XII	3,57	9,65	3,32	3,29	3,57	4,77	1,86
2016 I-XII	3,68	9,78	3,29	3,25	3,56	4,70	2,06
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	99	98	98	98	99	99	98
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	94	97	96	106	100	102	87

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2015 XI	2,19	1,83	2,32	1,81	4,72	5,04	8,23	5,62	-	4,51	7,58
XII	2,20	1,83	2,25	1,80	4,66	5,02	8,59	6,61	-	4,36	7,65
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
IV	2,32	2,01	2,45	1,89	4,77	5,88	14,66	8,57	-	8,35	7,41
V	2,46	2,02	2,58	1,93	5,75	6,44	13,01	6,37	6,10	7,55	7,34
VI	2,87	1,97	2,74	2,55	6,67	6,82	12,43	4,47	4,11	3,87	7,43
VII	3,04	1,89	2,59	2,30	6,66	6,42	12,34	4,13	2,98	3,90	7,44
VIII	2,47	1,74	2,10	1,92	5,40	6,00	6,19	3,88	2,66	3,90	7,50
IX	2,09	1,73	1,83	1,76	4,40	5,33	5,04	4,13	3,14	3,77	7,56
X	1,88	1,35	1,72	1,69	4,03	5,27	5,75	4,89	5,47	3,76	7,59
XI	1,76	1,36	1,64	1,61	3,78	5,10	7,32	5,80	-	4,56	7,51
XII	1,76	1,27	1,59	1,60	3,80	5,33	9,95	7,62	-	6,95	7,80
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2017</u> <u>XI 2017</u>	100	93	97	99	101	105	136	131	x	152	104
<u>XII 2017</u> <u>XII 2016</u>	80	69	71	89	82	106	116	115	x	159	102

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2015 XII	5,66	14,65	8,50	9,48	8,26	10,40	3,77	6,10	8,77	4,14
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
IV	5,99	15,00	8,38	9,68	8,50	10,80	3,75	6,30	8,91	4,09
V	6,01	15,15	8,46	9,74	8,56	10,75	3,74	6,35	9,00	4,05
VI	5,99	15,00	8,48	9,78	8,54	10,75	3,73	6,38	9,06	4,02
VII	5,96	15,00	8,42	9,68	8,56	10,80	3,74	6,33	9,06	4,04
VIII	5,97	15,05	8,34	9,66	8,54	10,70	3,74	6,35	9,06	4,05
IX	5,94	15,05	8,34	9,56	8,48	10,80	3,69	6,33	9,00	4,07
X	6,03	15,15	8,34	9,60	8,48	10,80	3,71	6,38	9,09	4,03
XI	6,04	15,30	8,36	9,66	8,54	10,75	3,71	6,38	9,06	3,95
XII	5,88	15,10	8,42	9,66	8,48	10,65	3,69	6,20	8,80	3,94
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I										
Wskaźnik zmian w %										
<u>I 2017</u> XII 2016										
<u>I 2017</u> I 2016										

^a w zł/l, ^b/ cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

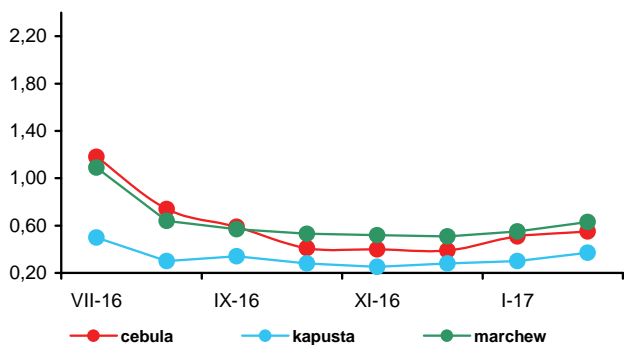
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

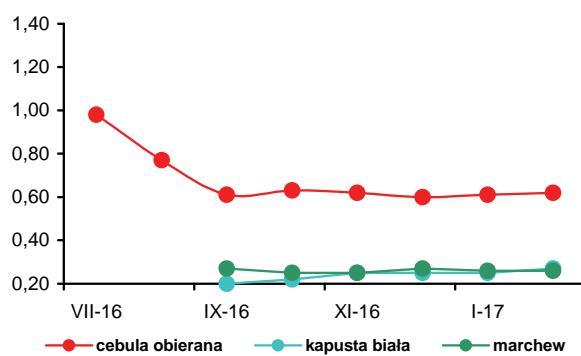
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2015 IX	88	91	81	50	-	-
X	81	87	76	53	-	-
XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-
III	89	91	80	55	70	-
IV	91	87	85	56	75	69
V	89	79	78	54	69	59
VI	92	81	81	49	70	55
VII	90	78	77	50	70	57
VIII	85	80	80	54	-	-
IX	87	75	76	55	-	-
X	85	74	75	58	-	-
XI	79	68	72	55	-	-
XII	73	65	70	46	-	-
2017 I	72	56	65	50	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

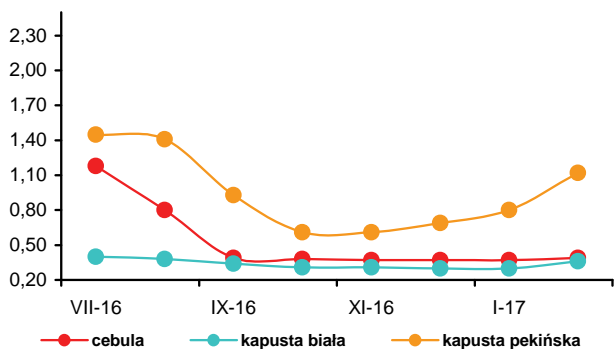
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

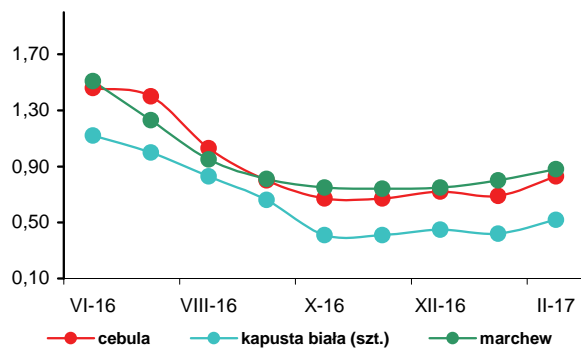
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

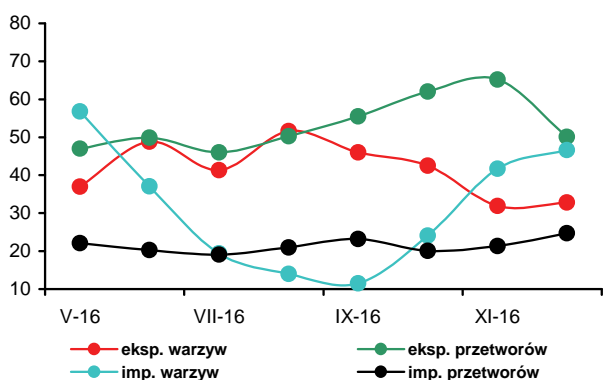
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

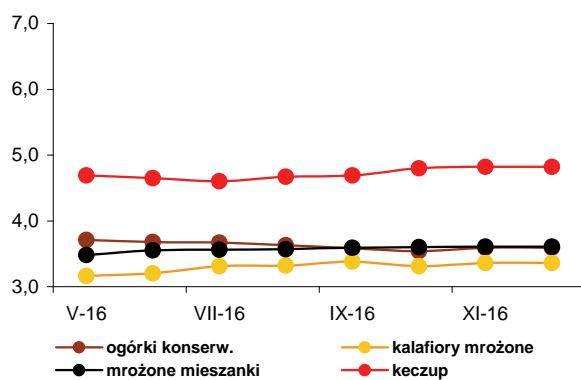
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

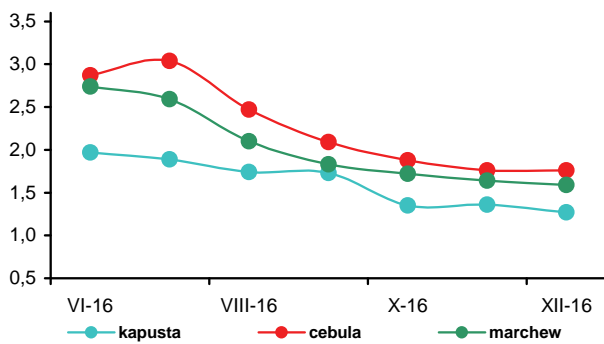
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

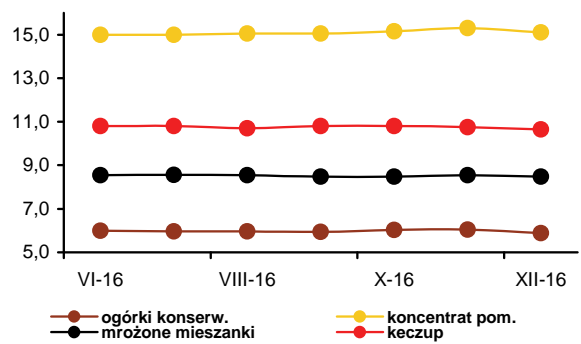
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W lutym 2017 r., w porównaniu z lutym poprzedniego roku, średnie ceny oferowane za jabłka na rynkach hurtowych i w spółdzielniach ogrodniczych były niższe o 4%. Natomiast ceny skupu jabłek w firmach eksportujących wzrosły o 1%. Gruszki deseryjne na rynku hurtowym podrożały o 6%, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 14%. Na rynkach hurtowych podrożały winogrona (o 29%), pomarańcze (o 24%) i mandarynki (o 12%). Potaniały natomiast cytryny

(o 20%) oraz banany (o 12%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaciły 0,33 zł/kg (więcej o 10%). W porównaniu ze styczniem br. w lutym 2017 r. wzrosły ceny jabłek na rynkach hurtowych (o 16%), oferowane przez firmy eksportujące (o 8%), a także przez spółdzielnie ogrodnicze (o 6%). Nie zmieniła się cena skupu jabłek w zakładach przetwórczych. Na rynkach hurtowych gruszki podrożały o 8%, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 5%. Na rynkach hurtowych wzrosły także ceny mandarynek (o 9%), bananów (o 6%) oraz cytryn (o 5%). Potaniały nieznacznie pomarańcze i winogron (po 1%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w 2016 r. w relacji do 2015 r. zwiększyły się o 5,5%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 0,8%. Podrożały owoce jagodowe (o 16,7%), owoce cytrusowe (o 8,8%), owoce pestkowe (o 7,5%), przetwory owocowe (o 4,1%), banany (o 3,0%), a także owoce suszone i orzechy (o 1,7%). Obniżyły się ceny jabłek (o 6,3%) oraz owoców mrożonych (o 1,1%).

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w grudniu 2016 r. w relacji do grudnia 2015 r. była o 12% większa. Produkcja pitnych soków z owoców cytrusowych zwiększyła się o 29%, z jabłek o 12%, pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 2%, a soków zagęszczonych o 32%. Zwiększyła się produkcja mrożonek (o 23%) oraz dżemów (dwukrotnie). Mniejsza o 17% była produkcja

kompotów i owoców pasteryzowanych. W całym 2016 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się w relacji do 2015 r. o 39% do 756,4 tys. ton. Wzrosła produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 37%), pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 8%), cytrusowych (o 5%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 11%). Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 11%, dżemów o 6%, a owoców mrożonych o 3%. Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w 2016 r. wzrosły o 12% wobec 2015 r., a pitnych soków pomarańczowych obniżyły się o 1%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z czarnych porzeczek obniżyły się o 3%, a z truskawek zwiększyły się o 6%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w grudniu 2016 r. wobec grudnia 2015 r. był większy o 54%, a przetworów owocowych o 4%. O wzroście eksportu owoców świeżych zadecydowało zwiększenie zagranicznej sprzedaży jabłek (o 66%) oraz gruszek (o 130%). W wyniku obniżenia cen eksportowych większości owoców, a szczególnie jabłek (o 15%) wpływy ze sprzedaży owoców świeżych zwiększyły się mniej niż wolumen (o 33%) do 53,3 mln euro. Z powodu spadku cen eksportowych zagęszczonego soku jabłkowego (o 11%), wpływy z eksportu przetworów owocowych obniżyły się o 1% do 79,0 mln euro. Import owoców świeżych zmniejszył się o 9% do 144,2 tys. ton, przy mniejszych zakupach bananów (o 23%) oraz owoców cytrusowych (o 8%) mimo wzrostu przywozu arbużów (o 96%). Większy był import przetworów owocowych o 3% (31,6 tys. ton). W grudniu 2016 r. poprawiło się ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 38,1 mln euro, wobec 57,9 mln euro w grudniu 2015 r. W całym 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 45,5 mln euro, wobec 206,6 mln euro w roku poprzednim. Wartość eksportu zwiększyła się o 7% do około 1812 mln euro, a importu zmniejszyła się o 3% do 1857 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2015 I-XII	1,34	2,80	3,52	3,88	4,02	1,73	2,23
2016 I	1,08	2,42	-	-	-	-	-
II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
IV	1,03	2,63	-	-	-	-	-
V	1,01	2,74	5,46	-	-	-	-
VI	0,99	2,85	4,40	-	-	-	-
VII	0,97	1,80	7,43	3,38	5,86	2,83	2,5
VIII	1,20	1,83	10,17	3,25	4,71	2,23	1,68
IX	0,91	1,78	8,75	-	3,08	-	1,29
X	0,78	2,02	-	-	-	-	2,01
XI	0,88	2,34	-	-	-	-	-
XII	0,93	2,37	-	-	-	-	-
2016 I-XII	1,02	2,36	6,63	3,50	4,42	2,26	1,94
2017 I	0,95	2,66	-	-	-	-	-
II	1,01	2,79	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2017</u> I 2017	106	105	x	x	x	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	96	114	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2015 I-XII	0,38	2,65	1,64	1,65	0,71	7,72	0,84	1,70	1,17	1,44
2016 I	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,24	-	1,17	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,23	3,49	2,16	1,69	0,69	5,32	-	-	-	-
VII	0,33	4,30	-	1,80	0,64	5,44	-	1,76	1,31	-
VIII	0,25	-	-	-	-	4,94	0,76	1,24	0,83	1,24
IX	0,26	-	-	-	-	4,65	0,62	-	-	0,82
X	0,25	-	-	-	-	4,53	-	-	-	0,72
XI	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016 I-XII	0,28	3,90	1,67	1,75	0,67	4,98	0,69	1,50	1,07	0,93
2017 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2017</u> I 2017	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2017</u> II 2016	110	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2015 I-XII	1,18	1,64	1,40	1,24	1,22	1,24	1,18	2,04	2,26	7,84	6,85	1,89
2016 I	0,93	1,54	1,35	0,90	0,89	0,95	0,98	2,17	2,50	-	-	-
II ^a	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
V ^a	0,95	1,34	1,15	0,80	0,82	0,86	0,86	-	-	7,00	-	-
VI ^a	0,90	1,23	1,15	0,76	0,77	0,82	0,84	-	-	5,00	5,50	-
VII ^a	0,84	1,12	1,13	0,73	0,68	0,73	0,81	-	-	5,25	4,47	-
VIII	0,84	-	-	0,82	0,65	0,83	0,83	1,78	-	8,67	4,50	1,30
IX	0,65	1,13	1,00	-	-	-	0,63	1,89	1,82	8,50	-	1,04
X	0,64	1,07	0,94	0,64	0,61	0,62	0,61	2,03	1,90	-	-	2,20
XI	0,76	1,21	1,16	0,74	0,76	0,76	0,76	2,18	2,06	-	-	-
XII	0,84	1,24	1,22	0,76	0,80	0,81	0,82	2,20	2,20	-	-	-
2016 I-XII	0,84	1,29	1,18	0,79	0,78	0,83	0,83	2,07	2,16	6,88	4,82	1,51
2017 I	0,89	1,32	1,28	0,74	0,81	0,84	0,86	2,20	2,20	-	-	-
II ^a	0,96	1,52	1,36	0,93	0,93	0,96	0,99	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	108	115	106	126	115	114	115	x	x	x	x	x
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	101	100	100	108	104	101	101	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2015 XII	15 820	14 309	26 532	12 968	14 084	1 483	4 627
2015 I-XII	170 371	131 006	360 027	315 266	413 129	34 449	54 576
2016 I	7 598	8 992	23 844	7 383	14 327	1 627	4 227
II	13 843	8 477	21 669	7 544	16 818	1 666	4 666
III	12 520	14 312	31 050	7 742	16 080	3 672	5 014
IV	12 056	12 112	29 131	9 733	16 287	3 090	5 326
V	12 367	10 460	26 269	10 454	14 281	2 468	5 478
VI	10 012	10 209	28 753	15 385	69 036	3 218	4 928
VII	8 855	11 014	62 661	16 213	102 369	2 409	5 929
VIII	74 408	13 073	36 269	24 272	60 536	3 031	5 732
IX	18 232	12 896	38 092	50 793	36 903	2 783	4 971
X	21 731	10 235	30 280	77 046	19 849	3 330	4 751
XI	20 111	11 068	27 873	58 162	19 324	3 674	4 590
XII	17 794	18 455	26 975	17 087	17 286	3 224	4 031
2016 I-XII	229 527	141 303	382 866	301 814	403 096	34 192	59 643
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	88	167	97	29	89	88	88
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	112	129	102	132	123	217	87

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016*												XII 2016 XII 2015	
	2015											2016*														
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	(%)									
Owoce świeże	77 679	89 116	1 175 502	111 327	151 098	163 319	176 563	145 469	119 004	75 518	46 193	50 490	75 474	107 397	137 108	1 358 959	154									
Jabłka	57 398	62 169	945 873	90 182	131 660	147 018	163 793	134 544	95 033	40 085	18 453	28 741	58 776	81 762	103 085	1 093 132	166									
Gruszki	4 453	3 803	28 763	6 497	6 298	5 037	3 456	1 916	417	431	855	4 381	5 705	6 520	8 740	50 254	230									
Truskawki	363	119	17 436	140	305	356	879	2 123	8 952	683	600	356	191	137	147	14 868	124									
Sliwki	34	8	6 893	9	22	19	14	10	4	280	3 371	4 402	672	181	183	9 167	2166									
Maliny	330	144	17 880	179	124	98	255	133	949	3 927	4 897	4 541	1 004	318	79	16 505	55									
Wiśnie	6	43	12 790	126	198	167	163	47	581	5 863	1 747	81	86	134	43	9 238	101									
Przetwory owocowe	86 990	65 089	944 152	67 087	70 956	81 548	87 213	82 306	84 268	87 182	91 553	87 995	90 198	95 191	67 740	993 236	104									
Zagęszczony sok jabłkowy	30 389	18 694	290 888	19 046	18 071	20 526	24 139	26 664	26 509	22 705	23 858	26 658	31 965	34 853	16 772	291 766	90									
Truskawki w puszkach	738	608	8 131	702	607	961	887	983	929	1 071	1 065	680	912	669	531	9 996	87									
Wiśnie w puszkach	464	240	5 256	347	279	670	456	398	407	676	547	455	464	353	293	5 346	122									
Dżemy	2 586	2 389	30 310	2 200	2 505	2 944	2 761	2 978	2 867	2 678	2 663	2 905	3 298	2 607	2 440	32 845	102									
Mrożonki	29 831	21 199	368 772	27 658	29 771	32 366	34 707	29 634	29 986	35 420	34 907	31 874	28 166	29 633	24 368	368 490	115									
Owoce świeże	35 334	40 047	567 392	41 740	52 907	54 809	57 293	50 439	50 305	56 498	50 303	40 338	31 454	43 939	53 312	583 337	133									
Jabłka	19 046	20 644	299 495	26 707	38 395	41 638	46 658	40 362	27 716	12 058	5 949	8 098	16 665	23 913	30 052	318 210	146									
Gruszki	2 220	1 940	15 417	2 734	3 089	2 490	1 477	885	205	242	514	2 228	2 680	3 082	4 132	23 759	213									
Truskawki	289	117	17 503	161	317	345	356	1 606	9 285	1 200	1 369	712	399	212	278	16 239	238									
Sliwki	28	10	4 504	18	34	32	22	15	4	191	1 668	2 228	404	63	40	4 718	408									
Maliny	1 237	533	39 339	631	372	278	590	346	1 745	6 082	7 547	7 932	2 275	1 531	487	29 817	91									
Wiśnie	5	48	7 909	116	174	140	160	46	499	4 137	1 148	80	71	110	45	6 725	95									
Przetwory owocowe	106 072	79 451	1 133 438	88 476	90 104	96 913	105 293	103 070	101 133	112 362	117 985	111 931	110 677	111 431	79 045	1 228 420	99									
Zagęszczony sok jabłkowy	32 564	20 949	266 064	22 627	20 743	23 614	28 077	30 649	29 621	24 376	25 823	28 403	29 670	34 239	16 879	314 721	81									
Truskawki w puszkach	1 022	833	11 388	985	903	1 264	1 275	1 390	1 330	1 594	1 495	896	1 286	949	760	14 129	91									
Wiśnie w puszkach	561	365	6 535	405	339	770	614	502	480	766	624	548	544	510	373	6 474	102									
Dżemy	4 746	3 978	52 514	4 024	3 508	4 082	3 877	4 864	5 165	4 430	3 985	4 470	5 232	4 316	4 294	52 246	108									
Mrożonki	37 084	26 770	451 925	35 988	36 498	37 245	41 560	36 724	33 702	41 292	42 473	41 064	36 711	37 525	29 618	450 401	111									

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwa Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016*												XII 2016
	2015											2016*											XII 2015		
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	(%)								
Owoce świeże	122 121	158 043	1 474 449	120 127	115 670	113 488	111 705	117 118	109 237	131 806	139 758	106 745	112 354	130 190	144 177	1 452 376	91								
Banany	35 005	35 040	379 904	26 944	35 836	35 077	37 987	35 339	25 396	25 529	26 700	25 504	34 835	33 869	26 924	369 940	77								
Owoce cytrusowe	52 195	95 766	491 461	69 991	56 140	49 266	34 776	27 202	15 278	14 576	14 582	17 827	32 779	59 136	87 772	479 325	92								
Brzoskwinie i nekt.	26	8	112 466	13	88	101	203	4 043	15 598	30 162	31 966	16 587	2 090	744	1 185	102 779	15700								
Winogrona	9 770	5 516	101 827	3 890	2 765	3 822	5 849	4 501	1 992	6 587	17 108	18 179	17 137	9 881	3 488	95 200	63								
Arbuzy	850	385	123 059	329	352	1 801	4 963	17 102	30 014	33 935	28 866	10 988	1 215	930	754	131 251	196								
Jabłka	2 013	797	29 154	642	570	987	948	1 073	1 407	1 718	1 573	560	865	1 036	567	11 947	71								
Przetwory razem	33 680	30 801	381 385	32 748	24 689	29 727	30 138	26 267	26 799	33 763	30 862	33 124	34 731	36 495	31 575	370 920	103								
Soki zagęszczone	14 666	12 658	181 071	18 884	9 220	12 450	13 021	12 136	14 271	13 150	12 233	14 509	14 991	15 845	13 800	164 510	109								
-sok pomarańczowy	2 588	3 660	31 778	2 082	2 367	3 401	3 198	2 620	2 343	2 200	2 655	2 635	2 156	2 473	4 208	32 339	115								
Mrożonki	4 865	4 054	55 525	3 395	3 699	4 698	4 912	3 565	3 507	10 070	8 140	6 319	6 458	6 467	5 139	66 367	127								
Susze	2 667	1 840	17 056	784	848	892	913	682	828	989	1 268	2 015	2 331	2 070	1 261	14 882	69								
Dżemy	988	831	10 463	995	1 009	911	871	1 060	944	1 071	826	1 154	1 132	1 151	1 103	12 227	133								
Przetwory puszkow. -ananas	10 309	11 193	115 244	8 497	9 832	10 602	10 215	8 717	7 171	8 374	8 261	8 897	9 641	10 813	10 007	111 026	89								
-brzoskwinie	1 066	1 520	15 212	1 459	906	1 856	1 157	1 419	1 033	1 201	1 589	1 377	1 219	1 219	1 436	15 869	95								
Owoce świeże	2 886	2 924	24 554	1 008	2 068	2 279	1 500	1 497	1 110	1 144	1 353	2 068	1 706	2 839	2 057	20 629	70								
Owoce świeże	108 707	123 036	1 246 026	97 179	97 311	102 175	114 115	122 229	98 341	108 990	112 135	93 441	100 809	110 433	117 874	1 275 031	96								
Banany	17 573	18 547	246 638	17 974	25 501	26 239	28 886	24 582	17 178	16 573	16 401	14 537	16 564	16 630	14 057	235 122	76								
Owoce cytrusowe	36 129	61 948	345 538	45 212	35 103	33 339	27 281	27 531	20 589	21 417	18 264	17 246	26 008	40 001	57 718	369 710	93								
Brzoskwinie i nekt.	12	12	79 787	16	139	186	365	4 830	14 207	22 912	23 330	12 078	1 540	624	1 002	81 228	8152								
Winogrona	12 351	8 778	123 746	6 347	4 912	6 650	9 762	7 446	3 588	8 333	15 162	15 425	16 192	11 709	6 230	111 756	71								
Arbuzy	462	254	35 621	236	297	1 040	2 798	8 215	9 200	8 002	5 334	1 659	784	614	456	38 634	180								
Jabłka	1 267	639	16 589	545	482	759	923	910	933	1 021	801	525	672	1 009	742	9 322	116								
Przetwory razem	59 263	54 379	661 372	52 410	39 501	55 850	51 729	41 744	38 918	49 833	46 386	49 826	49 489	53 989	52 632	582 308	97								
Soki zagęszczone	16 478	16 239	183 803	21 043	11 942	15 488	16 155	15 245	16 045	16 367	14 858	16 706	14 947	18 379	18 500	195 675	114								
-sok pomarańczowy	4 498	6 520	57 130	3 814	3 924	5 739	5 581	4 537	3 827	3 697	4 238	4 601	3 614	4 879	7 896	56 348	121								
Mrożonki	8 502	7 151	98 993	6 194	6 795	8 581	8 448	5 956	5 849	16 278	12 739	9 645	9 558	10 151	8 097	108 291	113								
Susze	8 588	5 611	58 577	2 883	3 286	2 799	3 552	2 861	3 077	2 873	3 828	5 587	6 484	6 312	4 416	47 960	79								
Dżemy	1 544	1 406	17 899	1 265	1 337	1 537	1 370	1 696	1 769	1 957	1 655	2 368	2 408	2 338	2 235	21 936	159								
Przetwory puszkow. -ananas	23 718	23 584	297 692	20 522	15 930	27 021	21 798	15 782	11 975	12 087	12 925	14 992	15 671	16 391	18 798	203 892	80								
-brzoskwinie	1 344	1 898	17 467	1 640	1 075	2 105	1 315	1 671	1 210	1 309	1 807	1 570	1 675	1 520	1 792	18 688	94								
	2 410	2 400	19 876	841	1 606	1 789	1 260	1 236	861	910	1 034	1 732	1 349	2 506	1 836	16 960	77								

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2015 XII	0,34	0,50	1,00	-	3,70	1,11	1,30	0,69	1,13	1,36	1,51
2015 I-XII	0,32	0,53	0,98	0,52	2,20	0,61	1,14	0,75	0,91	1,40	1,24
2016 I	0,30	0,42	1,15	0,49	3,53	0,92	1,19	0,80	1,19	1,40	1,17
II	0,29	0,49	1,04	0,43	2,99	-	1,19	0,71	1,15	1,49	1,21
III	0,28	0,49	0,97	0,41	2,83	-	1,09	0,62	1,15	1,31	1,15
IV	0,28	0,43	0,40	0,41	2,31	-	1,10	0,70	1,16	1,44	1,35
V	0,30	0,46	0,76	0,48	2,60	-	1,12	0,78	1,15	1,41	1,26
VI	0,29	0,49	1,04	0,40	1,84	0,86	1,05	0,72	1,12	1,43	1,18
VII	0,30	0,56	1,76	0,39	1,55	0,71	1,19	0,69	1,07	1,49	1,13
VIII	0,32	0,60	2,28	0,44	1,54	0,66	1,23	0,64	1,08	1,40	1,14
IX	0,28	0,51	2,00	0,43	1,75	0,99	1,33	0,63	1,07	1,32	1,20
X	0,28	0,47	2,08	0,46	2,27	0,82	1,31	0,66	0,93	1,41	1,17
XI	0,29	0,47	1,55	0,43	4,81	0,82	1,36	0,63	0,98	1,42	1,45
XII	0,29	0,47	1,89	0,43	6,15	1,04	1,37	0,64	1,01	1,43	1,28
2016 I-XII	0,43	0,29	0,47	0,43	0,51	1,81	1,19	0,68	1,08	1,08	1,41
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	100	100	122	100	128	127	101	102	103	101	88
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	85	94	189	x	166	94	105	93	89	105	85

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2015 I-XII	1,70	1,57	1,64	1,62	1,59	2,98	8,38	3,33	7,66	2,76	4,36	6,19	5,18	4,16	9,07
2016 I	1,50	1,52	1,54	1,56	1,52	2,79	-	-	-	-	4,50	6,59	4,39	3,66	10,29
II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
V	1,49	1,45	1,49	1,51	1,48	2,95	12,04	-	-	-	4,73	9,90	4,84	4,27	11,01
VI	1,46	1,44	1,47	1,48	1,46	3,18	4,61	5,83	7,92	-	4,75	11,29	5,27	4,72	12,29
VII	1,52	-	-	-	-	2,92	9,07	3,40	6,51	2,74	4,71	11,93	7,91	6,35	9,18
VIII	1,49	-	-	-	-	2,94	9,36	-	8,14	2,21	4,47	11,40	7,08	6,33	7,08
IX	1,47	1,39	1,55	1,57	1,55	2,83	9,48	2,13	-	1,85	4,04	8,43	6,79	5,79	5,86
X	1,29	1,25	1,32	1,38	1,31	2,62	11,75	-	-	2,84	3,83	5,61	5,91	5,63	5,69
XI	1,20	1,16	1,25	1,23	1,20	2,72	-	-	-	3,36	3,71	5,42	4,85	5,64	7,02
XII	1,20	1,15	1,23	1,24	1,21	3,01	-	-	-	-	3,73	4,78	4,31	4,78	9,74
2016 I-XII	1,41	1,37	1,43	1,45	1,41	2,89	9,39	3,79	7,52	2,60	4,43	7,93	5,39	4,98	9,25
2017 I	1,23	1,20	1,25	1,24	1,23	2,80	-	-	-	-	3,98	4,95	4,58	4,59	14,16
II	1,43	1,35	1,43	1,48	1,45	3,03	-	-	-	-	4,23	5,22	4,99	4,53	13,96
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>II 2017</u> <u>I 2017</u>	116	113	114	119	118	108	x	x	x	x	106	105	109	99	99
<u>II 2017</u> <u>II 2016</u>	96	90	95	95	98	106	x	x	x	x	88	80	112	124	129

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2015 X	8,07	8,90	2,08	2,64
XI	8,10	8,67	2,14	2,62
XII	8,07	8,37	2,18	2,59
2015 I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
2016 I	8,30	8,60	2,22	2,59
II	8,20	9,03	2,27	2,60
III	8,03	9,23	2,25	2,59
IV	7,97	9,47	2,26	2,59
V	7,90	9,47	2,30	2,60
VI	7,90	9,53	2,31	2,65
VII	7,93	9,43	2,31	2,61
VIII	7,97	9,50	2,29	2,63
IX	8,00	9,67	2,31	2,64
X	8,00	9,70	2,27	2,64
XI	7,93	9,87	2,27	2,53
XII	7,93	9,83	2,25	2,49
2016 I-XII	8,01	9,44	2,28	2,60
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>XII 2016</u> XI 2016	100	100	99	98
<u>XII 2016</u> XII 2015	98	117	103	96

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2015 XI	2,70	4,84	-	-	-	-	8,44	4,50	5,50	7,34	6,43
XII	2,66	4,89	-	-	-	-	11,48	4,40	4,77	7,08	4,98
2015 I-XII	2,74	5,45	4,58	18,88	9,47	17,82	10,91	4,91	5,05	7,31	6,58
2016 I	2,64	5,09	-	-	-	-	12,71	4,79	4,73	7,55	5,23
II	2,65	5,09	-	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68
III	2,62	5,21	-	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18
IV	2,60	5,29	-	-	-	-	13,65	5,50	4,86	8,18	6,30
V	2,58	5,47	-	-	14,72	-	12,59	5,31	5,08	10,94	6,06
VI	2,62	5,70	-	15,91	6,43	39,40	13,80	5,27	5,42	12,95	6,68
VII	2,76	6,09	6,14	10,41	11,28	21,42	12,03	5,19	5,77	13,54	8,17
VIII	2,78	5,89	3,81	-	13,48	20,28	8,04	4,97	5,86	14,06	8,76
IX	2,52	4,97	3,24	-	-	20,06	6,57	4,81	5,75	12,01	8,74
X	2,32	4,55	4,32	-	-	-	6,94	4,62	6,01	7,99	8,00
XI	2,35	4,68	-	-	-	-	8,54	4,51	5,90	7,07	5,81
XII	2,36	4,91	-	-	-	-	12,34	4,49	5,06	6,55	4,90
2016 I-XII	2,57	5,25	4,38	13,16	11,48	25,29	11,25	5,03	5,31	9,70	6,71
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2016</u> XI 2016	100	105	x	x	x	x	144	100	86	93	84
<u>XII 2016</u> XII 2015	89	100	x	x	x	x	107	102	106	93	98

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2015 XI	13,31	3,67	4,28	16,00	8,26	6,14
XII	13,28	3,63	4,28	15,70	8,26	6,06
2015 I-XII	13,39	3,69	4,37	16,00	7,78	6,20
2016 I	13,17	3,66	4,32	15,74	8,38	6,16
II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
IV	13,25	3,65	4,28	15,64	8,44	6,16
V	13,14	3,62	4,27	15,88	8,40	6,21
VI	13,17	3,63	4,22	15,76	8,46	6,25
VII	13,08	3,67	4,29	15,76	8,52	6,25
VIII	13,19	3,71	4,34	15,60	8,56	6,24
IX	13,17	3,64	4,38	15,62	8,64	6,27
X	13,17	3,61	4,22	15,46	8,72	6,31
XI	12,94	3,64	4,26	15,54	8,86	6,39
XII	13,14	3,63	4,26	15,34	8,84	6,35
2015 I-XII	13,16	3,65	4,29	15,66	8,55	6,25
Wskaźniki zmian cen (%)						
XII 2016 XI 2016	102	100	100	99	100	99
XII 2016 XII 2015	99	100	100	98	107	105

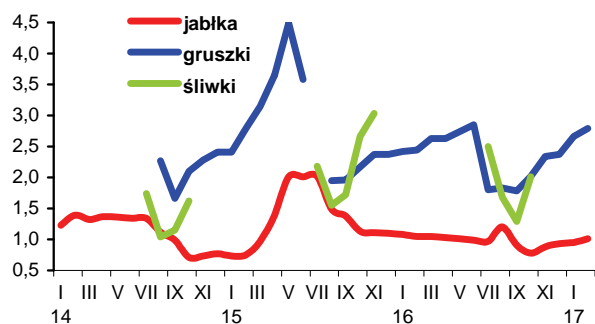
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

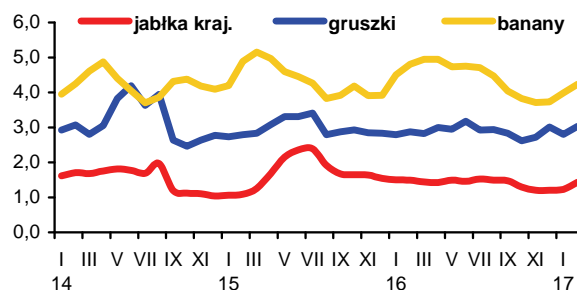
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2015 VII	-	66	68	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	42
IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-
V	51	73	-	72	89	-
VI	53	75	81	75	90	-
VII	56	78	86	77	91	49
VIII	61	77	-	79	96	56
IX	64	78	-	81	94	44
X	66	81	-	85	92	45
XI	59	80	-	86	94	49
XII	61	83	-	88	95	-
2017 I	62	85	-	89	94	-
II	64	86	-	90	95	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

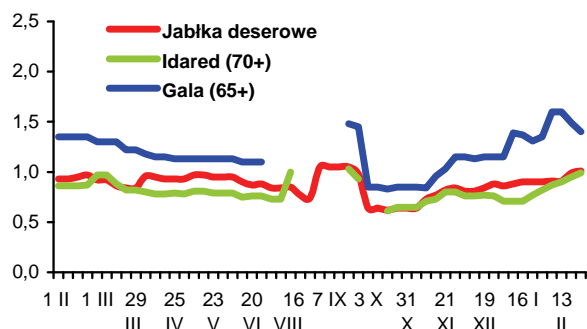
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2014 - 2017 r. (zł/kg)

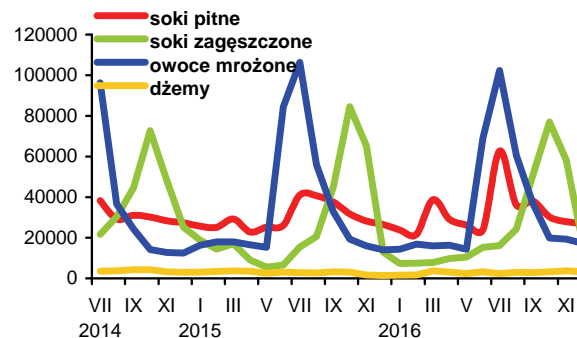
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2014 -2017 (zł/kg)

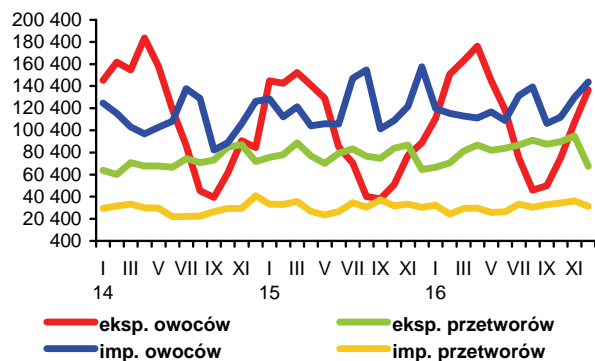
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od II. 2016 r. do II. 2017 r. (zł/kg)

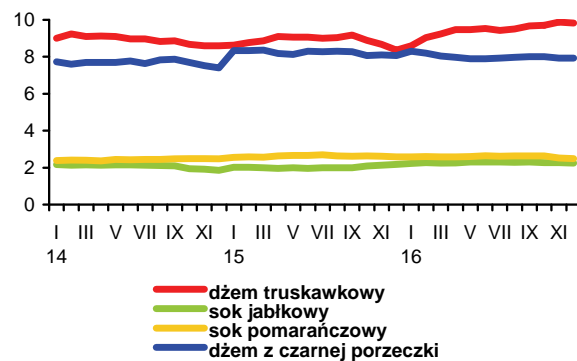
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2014 - 2016 r. (tony)

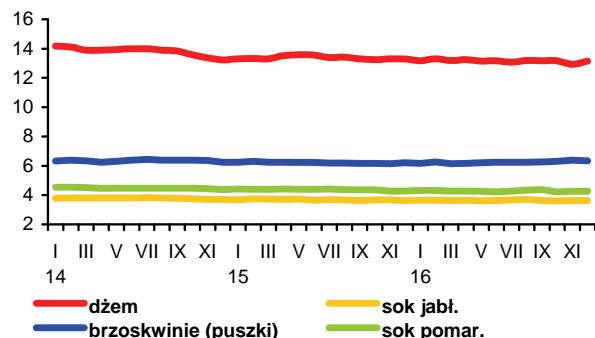
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2014 - 2016 r. (tony)

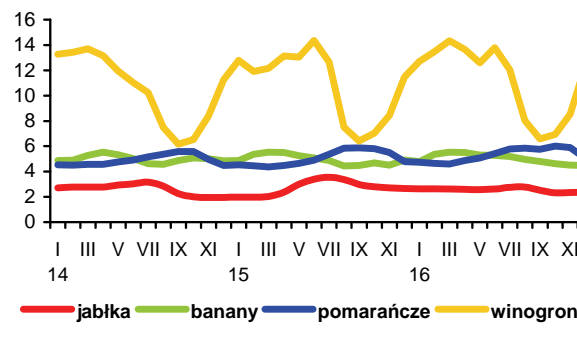
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Na europejskich giełdach towarowych w pierwszych dwóch miesiącach 2017 r. przeważały spadkowe tendencje cen podstawowych artykułów mlecznych. Ceny chudego i pełnego mleka w proszku, po 1% wyższych w styczniu, w lutym spadły odpowiednio o 2 i 5% w skali miesiąca (za chudy proszek mleczny płacono 2019 EUR/t, a za pełny 3035 EUR/t). Masło potaniało zarówno w styczniu (o 2%), jak i w lutym (o 7% do 4031 EUR/t). Przeciętny poziom cen sera Cheddar na rynkach Unii Europejskiej w styczniu był stabilny, ale w lutym obniżył się o 1% do 3300 EUR/t.

Na rynku krajowym w styczniu br. odnotowano spadek cen skupu mleka oraz cen zbytu przetworów mlecznych. Ceny skupu, po trwających od lipca do grudnia 2016 r. wyższych, w styczniu br. obniżyły się do 132,03 zł/hl, tj. o 2,9% w porównaniu z grudniem, przy zwiększeniu dostaw mleka o 3,4% do 921,6 mln l. W porównaniu ze styczniem 2016 r. skup był o 3,9% większy, a cena mleka o 18,1% wyższe.

Wzrost cen skupu i poprawa opłacalności produkcji mleka w drugiej połowie 2016 r. wpłynęły na znaczny wzrost targowiskowych cen jałówek 1-roczynek. W styczniu podrożały one o 28,8% w skali miesiąca i o 32,2% w skali roku, do rekordowego poziomu 2550 zł/szt. Ceny krów dojnych zwiększyły się o 4,3% w stosunku do grudnia, ale były o 0,8% niższe w relacji rocznej (3089 zł/szt.).

Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, w styczniu ceny zbytu trwałych produktów mlecznych obejmujących masło, mleko w proszku, mleko zagęszczone i suszoną serwatkę były średnio o 2,4% niższe niż w grudniu. Przeciętny poziom cen serów i twarogów obniżył się o 0,8%, a świeżych przetworów mlecznych, tj. mleka spożywczego, jogurtu naturalnego, kefiru oraz śmietany i śmietanki o 2,8%. W lutym odnotowano dalsze obniżki cen zbytu trwałych i świeżych produktów mlecznych (odpowiednio o 3,1 i 0,9%), przy 0,3% wzroście cen serów i twarogów.

Wzrost skupu mleka w 2016 r. (o 2,3% w porównaniu z 2015 r.) umożliwił zakładom mleczarskim zwiększenie produkcji większości grup asortymentowych przetworów mlecznych, pod wpływem dużego eksportu i wzrostu krajowej konsumpcji. Wyraźnie zwiększono produkcję serów pleśniowych, twardych i proszkowanych (o 10%, w tym o 27% w II półroczu), przy zwiększeniu produkcji twarogów, serów dojrzewających i topionych o 5-6%. Równocześnie znacznie wzrosła produkcja wyrobów seropodobnych wytwarzanych z białka mleka z dodatkiem tłuszczów roślinnych (o 32%). Produkcja masła i tłuszczów mlecznych zwiększyła się o 7%, fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty o 8%, przetworzonego mleka płynnego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” (odsprzedawanym innym mleczarniom do dalszego przerobu) o 5%, a serwatki o 2%. Zmniejszono natomiast produkcję mleka zagęszczonego (o 18%), pełnego mleka w proszku (o 12%), jogurtów (o 7%) oraz śmietany i chudego proszku mlecznego (o 2-3%), z uwagi na znacznie mniejszą niż w 2015 r. sprzedaż tych artykułów za granicę. O spadku produkcji chudego i pełnego mleka w proszku w całym 2016 r. zadecydowało znaczne ograniczenie ich wytwarzania w II półroczu (o 20-30% w relacji do II półrocza 2015 r.).

Wzrost cen uzyskanych w eksporcie w II półroczu 2016 r., pod wpływem poprawy koniunktury na światowym rynku mleka sprawił, że dodatnie saldo handlu zagranicznego przetworami mlecznymi było w tym okresie o 8% większe niż w pierwszej połowie roku. Mimo to w całym 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, saldo zmniejszyło się o 18% do 701,6 mln EUR,

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

w wyniku spadku wartości eksportu o 4% do 1,59 mld EUR i wzrostu wartości importu o 11% do 883,5 mln EUR. Zaważyło na tym znaczne pogorszenie salda w I półroczu 2016 r., w następstwie głębokiego spadku cen eksportowych.

Ilościowe wyniki handlu zagranicznego produktami mlecznymi w skali całego 2016 r. pogorszyły się mniej niż wyniki wartościowe. Wolumen eksportu zmalał o 3% do 3,76 mld l w przeliczeniu na mleko surowe i stanowił 35% skupionego mleka, wobec 37% w 2015 r. Przede wszystkim zmniejszono sprzedaż za granicę mleka w proszku (o 23%), którego udział w wartości eksportu przetworów mlecznych obniżył się z 17 do 12%. Zmalał również wywóz jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 10%), serwatki (o 7%) oraz lodów (o 3%). Natomiast do rekordowego poziomu zwiększył się eksport mleka płynnego i śmietany (o 15%). Więcej wywieziono również masła (o 9%), serów i twarogów (o 5%), a także kazeiny (o 41%). Wobec zwiększonego eksportu udział serów i twarogów w wartości sprzedaży przetworów mlecznych zwiększył się z 36 do 39%, mleka płynnego i śmietany z 16 do 17%, a masła z 7 do 8%.

Głównymi rynkami zbytu artykułów mlecznych pozostały kraje członkowskie Unii Europejskiej, których udział w wartości eksportu zwiększył się z 72% w 2015 r. do 75% w 2016 r. Udział krajów rozwijających się gospodarczo spadł z 22 do 18%, a krajów WNP i Europy Środkowo-Wschodniej z powodu rosyjskiego embarga pozostał na poziomie 4%.

Wolumen importu przetworów mlecznych zwiększył się w 2016 r. o 11% do 1,74 mld l w ekwiwalencie mleka surowego. Zwiększono przywóz wszystkich przetworów, z wyjątkiem serwatki (spadek importu o 16%, głównie ze względu na pogorszenie opłacalności reeksportu). Najsilniej zwiększono import jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 63%) oraz kazeiny (o 35%). Przywóz masła wzrósł o 20%, mleka płynnego i śmietany o 19%, serów i twarogów o 12%, a lodów o 11%.

W konsekwencji ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zmniejszyła się w 2016 r. do 2,02 mld l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 13% w stosunku do 2015 r.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2015 I-XII	10 567,4	113,40	.
2016 I-XII*	10 799,8	110,54	.
2015 XII	868,1	112,89	117,52**
2016 I	886,9	111,80	114,76
II	854,5	109,54	112,60
III	921,5	105,89	110,45
IV	941,7	102,35	105,16
V	981,5	100,19	102,76
VI	927,5	99,97	101,75
VII	937,3	101,28	102,42
VIII	920,4	104,88	107,26
IX	871,7	111,81	114,21
X	866,1	120,29	121,95
XI	828,9	129,69	130,00
XII	891,2	135,97	136,07
2017 I	921,6	132,03	132,02
Wskaźnik zmian w %			
<u>I 2017</u> XII 2016	103,4	97,1	97,0
<u>I 2017</u> I 2016	103,9	118,1	115,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * dane wstępne GUS, ** cena uwzględnia premie wypłacone dostawcom.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2015 I-XII	3 123,0	161,6	46,0	412,5	359,2	191,4	429,9	309,5
2016^a I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2015 ^a XI	249,8	8,5	3,3	31,2	26,0	15,2	35,9	25,8
XII	264,8	13,3	4,2	28,8	28,2	17,4	33,7	26,3
2016 ^a I	251,7	14,1	3,8	33,0	26,3	19,3	34,7	26,1
II	244,2	13,2	3,6	33,9	25,8	15,5	36,7	25,2
III	278,8	15,6	3,8	34,6	29,6	18,8	39,1	25,9
IV	267,3	17,5	3,0	32,6	28,5	19,0	35,8	24,6
V	262,1	18,2	3,8	32,7	31,7	19,2	37,7	26,2
VI	246,7	15,6	2,6	34,4	31,2	15,0	35,0	26,4
VII	267,1	13,7	2,1	32,8	30,4	16,5	34,4	26,1
VIII	265,8	12,1	2,3	31,3	29,8	16,5	36,7	27,6
IX	260,0	9,1	2,8	30,2	27,5	14,3	38,2	25,3
X	258,7	7,8	2,3	29,3	28,1	16,0	37,8	27,6
XI	254,9	6,4	2,4	27,8	26,5	14,8	38,4	27,9
XII	285,9	10,6	3,0	25,5	28,5	17,5	36,5	32,4
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>XI 2016</u> XI 2016	112,2	166,2	129,1	91,5	107,4	118,7	95,0	116,4
<u>XII 2016</u> XI 2015	108,0	79,8	73,1	88,3	101,1	100,7	108,3	123,6

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2015 XI	1,89	1,81	7,78	10,88	13,93	15,24	0,84	5,53	9,89	11,96
XII	1,90	1,80	7,58	10,82	13,89	15,19	0,84	5,53	9,82	11,87
2016 I	1,89	1,83	7,47	10,78	13,63	14,95	0,89	5,51	9,93	11,62
II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV	1,87	1,80	7,29	10,11	12,29	13,82	0,88	5,42	9,84	10,50
V	1,86	1,78	7,30	10,08	12,13	13,71	0,89	5,36	9,83	10,38
VI	1,85	1,76	7,32	10,15	12,93	14,30	0,88	5,39	9,81	11,04
VII	1,85	1,78	7,50	10,24	14,14	15,48	0,89	5,38	9,77	11,77
VIII	1,86	1,81	7,76	10,31	14,97	16,33	0,88	5,45	9,78	12,84
IX	1,87	1,87	8,20	10,73	16,66	17,81	0,88	5,53	9,86	13,91
X	1,89	1,92	8,35	11,17	18,38	19,05	0,88	5,70	9,96	14,97
XI	1,89	1,99	8,66	11,93	19,16	19,71	0,91	5,74	10,04	15,41
XII	1,89	2,01	8,97	12,23	19,72	20,22	0,93	5,79	10,02	15,43
2017 I ^a	1,89	1,99	8,54	12,58	17,66	19,29	.	5,49	8,96	14,15
II ^a	1,89	1,96	8,38	11,63	16,08	17,70		5,41	9,05	13,83
Wskaźnik zmian w %										
XII 2016 / XI 2016	100,0	101,0	103,6	102,5	102,9	102,6	102,2	100,9	99,8	100,1
XII 2016 / XII 2015	99,5	111,7	118,3	113,0	142,0	133,1	110,7	104,7	102,0	130,0

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 23-29 I i 20-26 II 2017 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2015 X	2,59	2,83	17,11	3,38	3,97	0,71	1,20	1,65	14,05	18,33
XI	2,57	2,77	16,98	3,38	3,98	0,72	1,20	1,67	14,08	18,26
XII	2,54	2,80	16,79	3,35	3,98	0,72	1,20	1,65	13,94	17,98
2016 I	2,54	2,80	16,85	3,37	3,96	0,72	1,19	1,67	13,88	17,85
II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
IV	2,48	2,71	16,92	3,38	3,84	0,72	1,18	1,64	13,83	17,33
V	2,48	2,72	17,00	3,37	3,82	0,72	1,19	1,63	13,69	17,11
VI	2,48	2,69	16,84	3,35	3,83	0,72	1,18	1,63	13,83	17,02
VII	2,47	2,69	16,89	3,34	3,89	0,72	1,16	1,63	13,67	17,32
VIII	2,49	2,70	16,95	3,35	4,03	0,72	1,16	1,63	13,63	17,75
IX	2,49	2,70	16,62	3,34	4,19	0,72	1,16	1,63	13,62	18,45
X	2,51	2,70	16,71	3,34	4,51	0,72	1,17	1,63	13,87	19,17
XI	2,52	2,74	16,65	3,32	4,70	0,73	1,16	1,65	13,90	20,08
XII	2,53	2,78	16,38	3,35	4,90	0,74	1,17	1,65	13,88	20,55
Wskaźnik zmian w %										
XII 2016 / XI 2016	100,4	101,5	98,4	100,9	104,3	101,4	100,9	100,0	99,9	102,3
XII 2016 / XII 2015	99,6	99,3	97,6	100,0	123,1	102,8	97,5	100,0	99,6	114,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

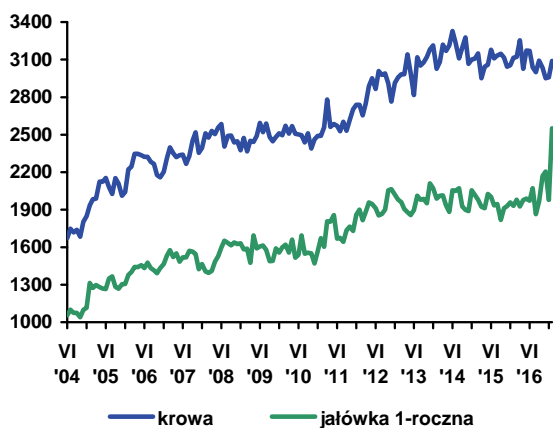
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	142,4	223,2	41,3	525,8	101,5	238,5	106,4	76,2	13,7	212,4	38,7	72,6
2016 I-XII	109,9	233,4	45,1	603,2	91,8	221,6	114,1	85,0	16,3	252,9	63,2	60,8
2015 XI	8,1	19,3	3,3	45,2	7,7	18,8	8,7	7,1	1,3	16,7	3,6	4,6
XII	11,8	18,2	3,1	46,9	7,2	19,6	11,3	5,9	1,1	17,9	3,3	4,8
2016 I	10,9	17,2	2,8	32,5	7,8	19,0	12,4	5,9	0,9	19,0	3,4	3,9
II	8,2	17,9	4,9	48,2	8,0	19,4	11,5	6,0	1,1	10,1	3,6	4,1
III	8,7	19,7	4,3	51,7	8,9	18,1	12,7	6,8	0,8	16,5	6,6	4,4
IV	11,5	18,2	5,2	53,7	6,9	19,6	10,7	6,9	0,9	17,9	6,5	4,4
V	10,0	21,3	5,5	54,3	7,1	16,9	8,8	7,9	1,0	23,0	5,9	4,0
VI	9,6	20,0	4,1	51,0	7,9	18,7	9,2	7,2	1,0	24,5	5,8	4,0
VII	9,8	19,1	3,1	55,8	7,4	17,2	7,5	7,1	1,9	26,9	4,2	6,7
VIII	8,7	20,8	3,4	48,9	7,5	19,1	8,5	7,4	1,7	34,4	4,3	9,4
IX	8,9	20,6	3,8	54,5	7,9	20,8	7,8	8,0	1,9	24,6	4,0	9,2
X	8,1	19,8	3,5	56,5	8,1	17,3	8,9	6,8	1,5	21,6	6,8	4,1
XI	7,6	20,9	2,3	53,2	7,5	16,9	8,8	7,0	2,1	16,7	5,8	3,5
XII	7,8	17,9	2,4	42,8	6,6	18,6	7,2	7,9	1,5	17,6	6,4	3,0
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	101,9	85,5	103,2	80,5	88,2	109,7	81,7	111,8	73,7	105,8	110,3	85,1
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	65,7	98,3	76,7	91,4	91,2	94,5	64,0	133,3	138,9	98,4	191,3	63,5

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

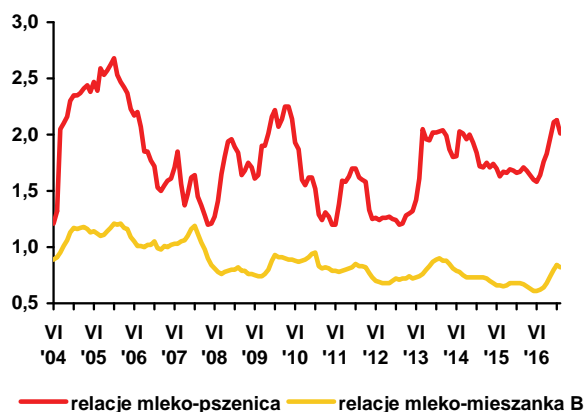
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2015 I-XII	1 972	2 677	2 924	506	1 098	719	2 289	3 442	3 531	409	1 330	433
2016 I-XII	1 738	2 672	2 892	457	1 114	674	2 023	3 260	3 698	497	1 146	493
2015 XI	1 973	2 764	2 907	476	1 117	686	2 207	3 498	3 553	448	1 437	530
XII	1 957	2 731	2 911	452	1 118	643	1 930	3 451	3 611	467	1 339	426
2016 I	1 881	2 646	2 898	470	1 130	585	1 768	3 131	3 646	519	1 327	685
II	1 939	2 500	2 617	426	1 061	626	1 869	3 045	3 345	517	1 228	536
III	1 790	2 478	2 544	360	1 077	629	1 638	2 945	3 480	466	1 144	537
IV	1 691	2 460	2 470	353	1 164	585	1 867	3 307	3 453	378	1 175	583
V	1 352	2 517	2 519	382	1 128	573	1 982	3 166	3 216	511	1 145	526
VI	1 616	2 451	2 626	431	1 088	606	2 224	3 076	3 191	370	1 157	625
VII	1 752	2 484	2 587	437	1 089	628	1 999	3 135	3 355	598	1 133	414
VIII	1 725	2 627	3 143	442	1 083	671	1 967	3 279	3 417	410	1 125	301
IX	1 574	2 709	2 968	507	1 119	765	2 327	3 408	3 690	508	1 144	349
X	1 580	2 897	3 559	522	1 117	778	2 439	3 524	4 040	585	1 056	569
XI	1 851	3 273	3 801	587	1 144	841	2 333	3 566	4 301	570	1 112	713
XII	2 230	2 986	4 201	583	1 199	809	2 288	3 453	4 488	590	1 116	620
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>XII 2016</u> <u>XI 2016</u>	120,5	91,2	110,5	99,3	104,8	96,2	98,1	96,8	104,3	103,5	100,4	87,0
<u>XII 2016</u> <u>XII 2015</u>	113,9	109,3	144,3	129,0	107,2	125,8	118,5	100,1	124,3	126,3	83,3	145,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

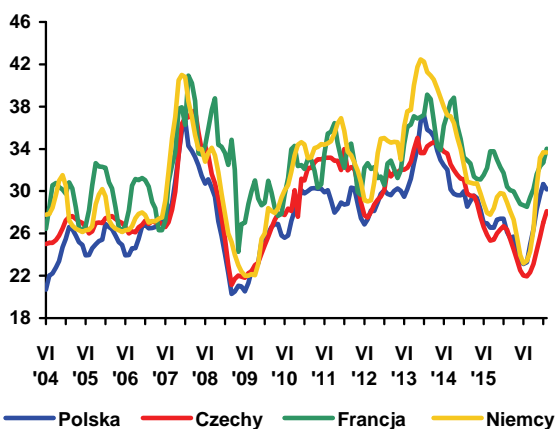
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

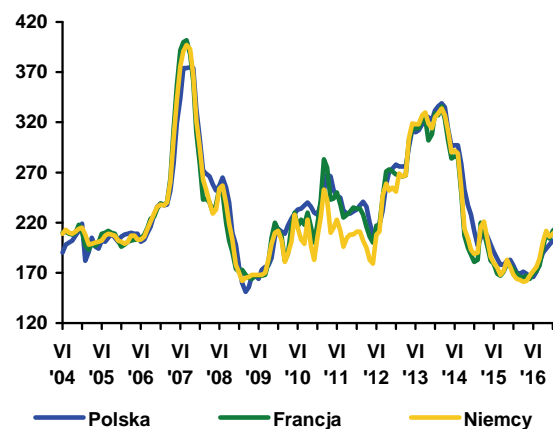
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

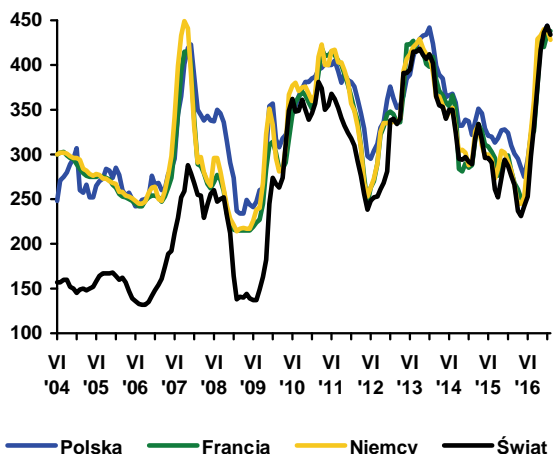
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

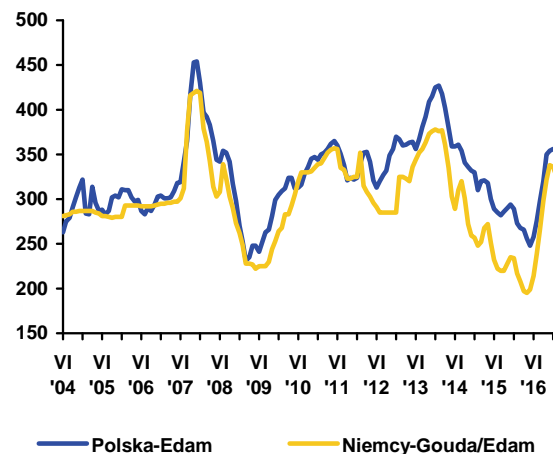
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

W styczniu 2017 r. skupiono o 9% więcej bydła w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, a w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 15 tys. ton wołowiny, tj. o 4,9% więcej niż przed rokiem. Średnia cena skupu bydła była wyższa niż przed rokiem o około 3,4% i wynosiła 6,31 zł/kg. Ceny skupu młodego bydła wzrosły o 2,1% do 6,55 zł/kg w. ż. Wzrost cen skupu żywca wołowego, przy niskich cenach pasz doprowadził do poprawy relacji cen żywiec:mieszanka B2 dla opasów.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen zakupu bydła przez ubojnie oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu lutego 2017 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu bydła zanotowano w regionie północnym (5,62 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,48 zł/kg). Ceny ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (9796 zł/tonę), a byków w regionie centralnym (12 551 zł/tonę), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat i krów były najwyższe w regionie północnym (13 052 i 10 875 zł/tonę).

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w 2016 r. o prawie 6% (do 1777,8 tys. szt.) na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 2,6%, krów o 9,7%, jałówek o 10,5% i spadku ubojów cieląt o 0,9%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (47,6%), a następnie krowy (ok. 33%).

Polska wołowina nadal jest konkurencyjna cenowo. W okresie 13-19.02.2017 przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 15% niższa niż średnia w UE (319,74 i 374,63 EUR/tonę), tusz młodego bydła w wieku 8-12 miesięcy (kategorii Z klasy U+R+O) o 19% niższa (312,81 i 384,18 EUR/tonę), a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 15% niższa (319,78 i 375,41 EUR/tonę). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 również były droższe u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech o 21%, w Niemczech o 16%, Hiszpanii o 17%, Francji o 5% i Wielkiej Brytanii o 24%.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w styczniu 2017 r. był o 3,0% mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim. Było to wypadkową spadku wywozu mięsa mrożonego o 14,5%, mięsa solonego o 5,5%, bydła o 14,5% oraz wzrostu wywozu przetworów o 5,2% i mięsa świeżego o 0,6%. W eksporcie, podobnie jak przed rokiem dominowało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wynosił około 90%. Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zwiększony o 22,6%, było to wypadkową wzrostu przywozu mięsa schłodzonego o 22,6%, przetworów o 13,7%, bydła o 26,0% oraz mięsa mrożonego o 5,5%.

Przy spadku eksportu i większym imporcie żywca wołowego, mięsa i przetworów wołowych dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w 2016 r. zmalało o 6,3% do ok. 1130 mln EUR.

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim otluszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2015	I-XII	832,1	410,4	19,2	370,0	56,3	31,8	2,7
2015	XII	32,0	34,1	1,5	30,7	4,9	3,0	1,8
2016	I	29,9	29,3	1,2	26,6	5,7	2,9	2,6
	II	31,9	31,7	1,4	28,8	5,2	3,5	1,6
	III	37,5	35,1	1,5	31,7	5,7	3,0	2,5
	IV	32,7	34,8	1,4	31,4	6,2	4,2	1,9
	V	31,2	31,0	1,3	27,9	5,8	3,4	2,2
	VI	33,8	35,6	1,8	31,8	5,2	2,8	2,3
	VII	30,8	34,2	1,6	30,8	4,9	2,9	1,8
	VIII	30,5	32,2	1,3	28,7	5,4	3,2	2,0
	IX	31,2	33,7	1,1	30,8	5,7	3,2	2,3
	X	30,6	34,2	1,3	31,1	6,6	3,6	2,9
	XI	33,3	34,0	1,3	30,9	6,9	4,2	2,4
	XII	31,2	32,3	1,2	29,0	5,7	3,3	2,3
2017	I	32,5	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	108,7	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	104,2	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2015	X	5,91	9,56	24,87	26,02	4,21	4,40
	XI	6,11	9,59	25,02	26,12	4,09	4,27
	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	9,56	25,07	26,03	4,11	4,27
	II	5,96	8,77	25,11	26,06	4,21	4,37
	III	5,50	9,28	25,11	26,21	4,57	4,77
	IV	5,94	9,24	25,02	26,03	4,21	4,38
	V	6,09	9,33	25,02	25,93	4,11	4,26
	VI	6,11	9,17	25,02	25,94	4,09	4,25
	VII	5,96	10,72	25,10	26,12	4,21	4,38
	VIII	6,08	9,10	25,11	26,18	4,13	4,31
	IX	6,07	9,11	25,12	26,24	4,14	4,32
	X	5,86	9,11	25,21	26,32	4,30	4,49
	XI	5,94	9,08	25,21	26,33	4,24	4,43
	XII	6,22	9,60	25,25	26,60	4,06	4,28
2017	I	6,31	-	-	-	-	-
w % ceny	sprzed roku	103,4	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,4	-	-	-	-	-

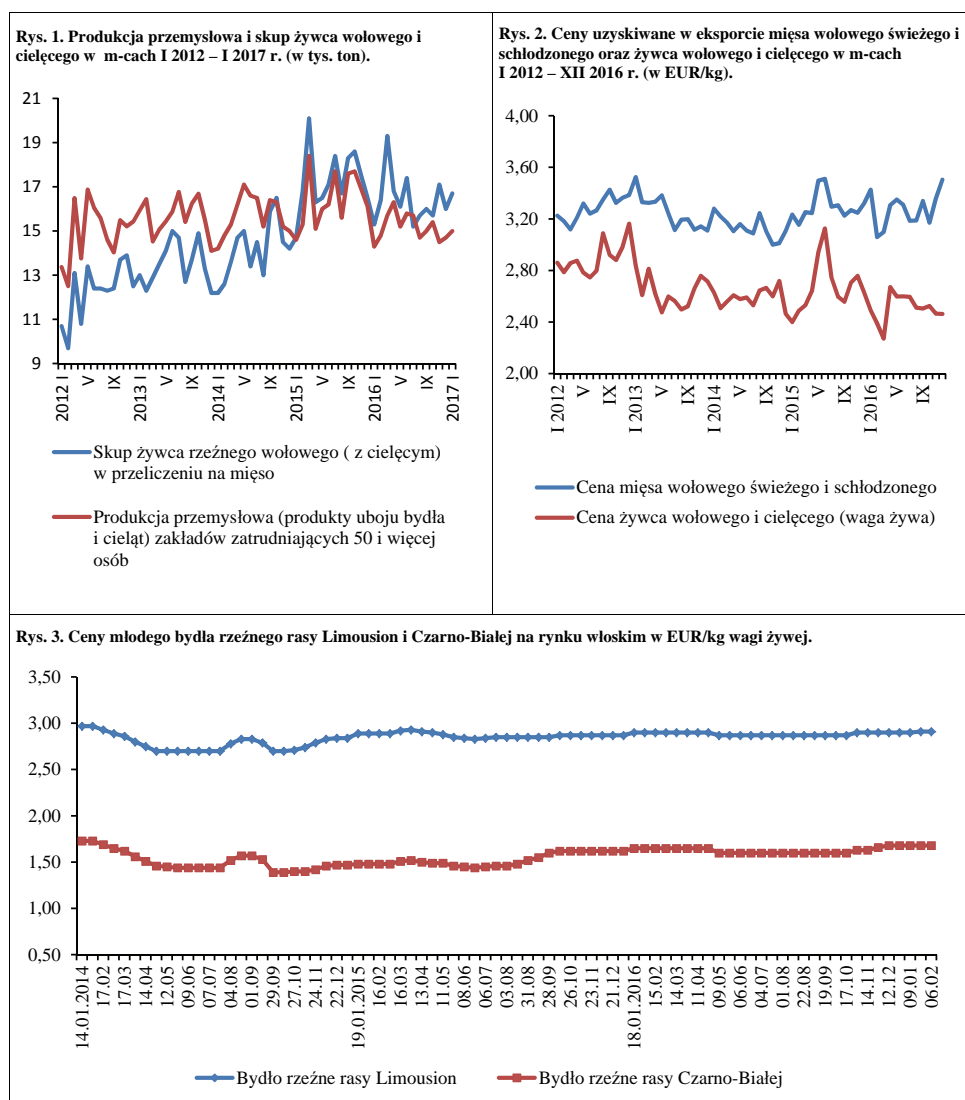
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	V 2016	I 2016	VII 2016	VIII 2016	IX 2016	X 2016	XI 2016	XII 2016	I 2017	II 2017
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,14	6,28	5,99	6,08	6,22	6,04	6,21	6,38	6,37	6,34
Byki (12-24 miesiące)	6,92	7,02	6,86	7,05	7,16	7,00	7,14	7,29	7,32	7,21
Krowy	4,69	4,83	4,58	4,47	4,60	4,49	4,63	4,75	4,81	4,86
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	11,11	11,40	11,58	11,40	11,67	11,80	11,76	12,00	11,64	12,19
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	12453	12462	12749	12708	13103	12759	13208	13266	12853	12657
ćwierci z krów rzeźnych	9802	10157	9278	9218	9631	9435	9708	10237	10273	10124
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	361,20	362,01	356,04	361,16	363,98	359,35	367,38	373,89	374,98	374,63
Polska	299,00	302,71	297,13	315,16	316,65	312,39	306,82	312,90	318,55	319,74

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

W styczniu 2017 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 151,69 EUR/100 kg wagi poubojowej. W stosunku do grudnia 2016 r. była ona o 1% niższa, ale w odniesienia do stycznia 2016 r. – wyższa o 19%. Cena polskiej trzody wyrażona w euro (149,99 EUR/100 kg) była również o 1% niższa niż w grudniu ubiegłego roku i o 22,9% wyższa od ceny sprzed roku. Cena wyrażona w złotych wyniosła natomiast 4,91 zł/kg i była co prawda o 2,4% niższa od ceny z grudnia, ale o 24% wyższa niż rok wcześniej, do czego przyczyniła się dodatkowo deprecjacja złotego względem euro.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w lutym cena trzody klasy E w UE-28 mogła wynieść 152 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w Polsce 148,30 EUR. W stosunku do cen z poprzedniego miesiąca, cena w UE-28 była prawdopodobnie taka sama, ale cena w Polsce niższa o 2%, natomiast w odniesieniu do cen sprzed roku, cena w UE-28 była wyższa o 18%, a w Polsce o 16%. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w lutym 2017 r. cena trzody w Polsce wyrażona w złotych mogła wynieść 4,85 zł/kg i być o 1% niższa niż w styczniu 2017 r. i 18% wyższa niż lutym 2016 r.

Wzrost cen w skali roku jest następstwem spadku pogłowia świń w całej Unii Europejskiej, które w grudniu 2016 r. było o 3% mniejsze niż rok wcześniej, w tym pogłowiu macior prośnych o 6%. Pogłowiem trzody zmniejszyło się prawie we wszystkich krajach, poza Hiszpanią, Wielką Brytanią (wzrost o 3%), Polską (o 5%) i Irlandią (o 4%). W Hiszpanii i w Irlandii wzrostowi ogólnego pogłowia towarzyszył spadek pogłowia macior prośnych o 1%. W Polsce i w Wielkiej Brytanii pogłowiem macior prośnych wzrosło odpowiednio o 8% i 3%. Najgłębszy spadek pogłowia trzody miał miejsce na Węgrzech (o 8%). W Czechach i w Holandii wyniósł on 5%, we Francji 4%, w Danii i w Belgii – 3%, a w Niemczech 1%. W większości tych krajów, poza Belgią i Niemcami, spadek pogłowia macior prośnych był nieco mniejszy od spadku ogólnego pogłowia. W Belgii był on natomiast znacznie głębszy, gdyż wyniósł 6%, a w Niemczech 3%. Zmniejszenie pogłowia macior prośnych w Danii i w Holandii wpłynie najprawdopodobniej na ograniczenie przywozu prosiąt i warchlaków do Polski. Holandia już w 2016 r. zmniejszyła eksport żywych świń o 30%, w tym do Niemiec o 21%, do Hiszpanii o 44%, a do Polski o 42%.

Zmniejszenie ogólnego stanu pogłowia trzody w Unii Europejskiej będzie miało wpływ na wzrost cen w 2017 r., ale o skali ich wzrostu ostatecznie zadecyduje eksport do krajów trzecich. W 2016 r. eksport ten wyniósł 4 140 tys. ton w wadze poubojowej i był o 23% większy niż w 2015 r. Około 45% wysyłek stanowił eksport do Chin. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się on o 63%. Następne, prawie 20% eksportu wieprzowiny do krajów trzecich stanowiły wysyłki do Japonii i Hongkongu. Eksport do tych krajów był większy niż rok wcześniej odpowiednio o 9,5% i 24%. W końcu 2016 r. nastąpiło jednak spowolnienie dynamiki eksportu do krajów trzecich. Powodem tego była nasilająca się konkurencja ze strony USA, gdzie na skutek narastającej wzrostowej fazy produkcji wieprzowiny doszło do głębokiego spadku cen (W IV kwartale ceny trzody na amerykańskim rynku były o 17% niższe niż rok wcześniej). Podobna sytuacja będzie miała miejsce w 2017 r. W grudniu 2016 r. pogłowiem trzody w Stanach Zjednoczonych było bowiem o 3,7% większe niż rok wcześniej, w tym pogłowiem tuczników o 4%. USDA przewiduje, że produkcja wieprzowiny w całym 2017 r. będzie większa o ok. 5%, a ceny niższe o 15-20%. Drugą ważną okolicznością mogącą ograniczyć popyt ze strony Chin jest spodziewany wzrost chińskiej produkcji wieprzowiny. Z danych USDA/FAS wynika, że w 2017 r. chiński import będzie o 8% mniejszy niż rok wcześniej.

Wymienione wyżej czynniki, a zwłaszcza wzrost pogłowia trzody w Polsce mogą negatywnie odbić się na tegorocznych cenach trzody. Sądzić można, że w I półroczu 2017 r. ceny te będą prawdopodobnie nadal wyższe niż rok wcześniej, ale ich przewaga będzie się powoli zmniejszała. W II półroczu liczyć się jednak trzeba nawet ze spadkiem tych cen.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton		
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b			
2015	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0	
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8	
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4	
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0	
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1	
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4	
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4	
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9	
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4	
	2016	I	126,5	108,4	58,9	97,0	52,8	98,7	6,1
		II	126,5	125,3	65,9	118,7	53,9	106,7	12,0
		III	131,7	97,8	63,2	99,5	68,1	103,3	-4,9
IV		119,9	112,8	67,0	120,1	56,2	104,5	10,8	
V		122,5	105,0	66,5	111,6	57,1	100,5	9,4	
VI		119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4	
VII		111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3	
VIII		125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1	
IX		123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4	
X		129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8	
XI		131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9	
XII		134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8	
2017	I	122,9	97,1	x	x	x	x	x	

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.		
		żyta	jęczmienia							
2015	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164	
	V	4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163	
	VI	4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158	
	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154	
	VIII	4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155	
	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151	
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151	
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146	
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144	
	2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
		II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
		III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146
IV		4,10	7,0	5,8	136,81	3,0	254,47	1,6	147	
V		4,50	7,6	6,4	136,59	3,3	252,96	1,8	153	
VI		4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151	
VII		5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155	
VIII		5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155	
IX		5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164	
X		5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167	
XI		4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171	
XII		5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165	
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167	

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej		
2015	IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1	
	V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6	
	VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8	
	VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3	
	VIII	5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0	
	IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8	
	X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4	
	XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0	
	XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3	
	2016	I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
		II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1
		III	5,50	12,27	19,71	12,33	13,49	24,09	15,26	109,9	122,2	123,8
IV		5,37	12,25	19,72	12,26	13,55	24,12	15,20	110,6	122,3	124,0	
V		5,89	12,56	19,76	12,28	13,62	24,04	15,09	108,4	121,7	122,9	
VI		6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1	
VII		6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5	
VIII		6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4	
IX		6,91	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7	
X		6,55	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1	
XI		6,41	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3	
XII		6,57	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5	

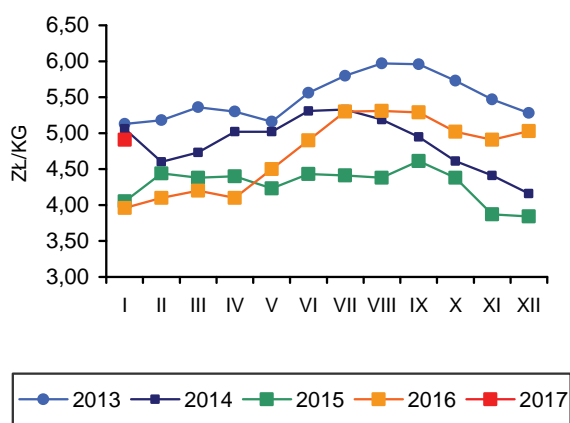
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

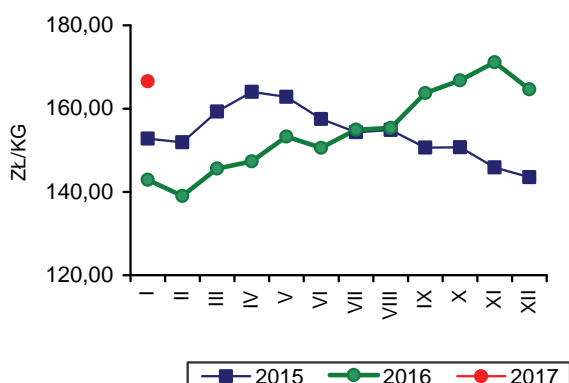
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-27	Niemczech	Danii		
2015	IV	144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6	
	V	142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9	
	VI	146,44	143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7	
	VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0	
	VIII	142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1	
	IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9	
	X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8	
	XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6	
	XII	126,18	119,77	128,77	123,47	94,9	93,0	97,0	
	2016	I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,6	91,9	100,2
		II	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7
		III	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0
IV		127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1	
V		136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2	
VI		151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7	
VII		161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7	
VIII		163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0	
IX		165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2	
X		158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6	
XI		151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6	
XII		153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6	
2017	I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

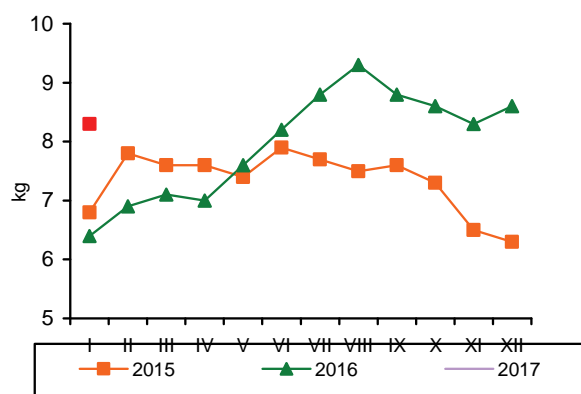
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

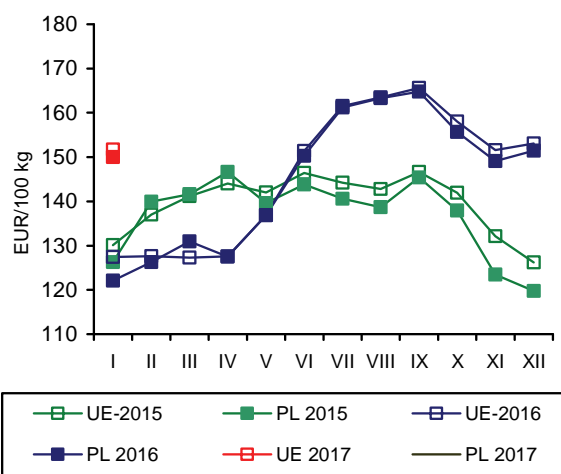
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

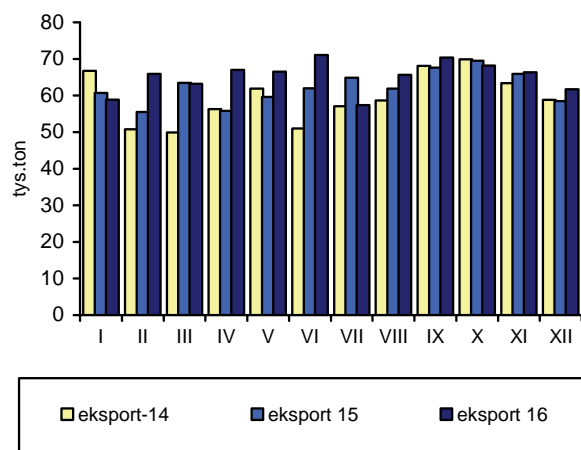
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

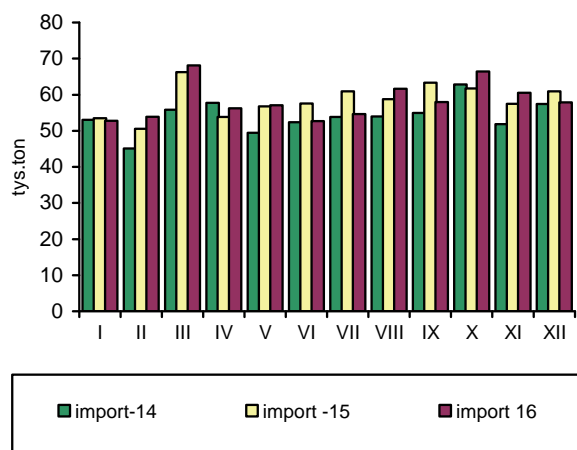
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w styczniu 2017 r. ok. 212 tys. ton tego mięsa. Był to poziom o 2,4% większy niż przed miesiącem i o 8,7%, tj. o 17 tys. ton większy niż przed rokiem. Jednak w relacji do najwyższego poziomu miesięcznej produkcji z listopada 2016 r. produkcja była o ok. 8 tys. ton, tj. o 3,6% mniejsza. Jest to w dużym stopniu następstwem rozprzestrzeniania się w Polsce ognisk grypy ptaków oraz związanych z tym procedur bezpieczeństwa.

Sprzedaż zagraniczna, która w listopadzie 2016 r. obniżyła się jeszcze nieznacznie, bo tylko o 0,2% w relacji miesiąc do miesiąca, w grudniu była już mniejsza o 13,1%, tj. o 12,7 tys. ton, na skutek restrykcji importowych wprowadzonych przez wiele państw spoza UE będących odbiorcami polskiego drobiu. W relacji 12-miesięcznej eksport drobiu z Polski był jednak o 7,3%, tj. o prawie 6 tys. ton większy. W skali całego 2016 r. sprzedano za granicę o 22%, tj. o ok. 184 tys. ton więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim, przekraczając po raz pierwszy poziom 1 mln ton. Eksport stanowił prawie 42% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, wytwarzanej w dużych zakładach przemysłowych. Import tego mięsa zwiększył się o 34,4%, tj. o prawie 12 tys. ton, co stanowiło 2,6% konsumpcji krajowej.

W 2016 r. nieznacznie obniżyły się koszty pasz dla drobiu rzeźnego. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały o 1% w relacji rok do roku, a dla indyków o 2%. W styczniu 2017 r., w porównaniu z grudniem 2016 r., pasze dla kurcząt były średnio o 1,3%, droższe, a dla indyków o 2,4% droższe. Były one jednak odpowiednio o 2,8% i 0,5% tańsze niż przed rokiem. Ceny skupu kurcząt, które w styczniu br. podniosły się o 1,3% w porównaniu do poprzedniego miesiąca, w lutym wzrosły o 5,1%. Były też o 0,3% wyższe w relacji rok do roku. Ceny skupu indyków rzeźnych były w lutym br. o 2,2% wyższe niż w styczniu, ale o 12% niższe niż przed rokiem. W styczniu 2017 r. średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,44 wobec 2,38 przed rokiem, a na rynku indyków 3,68 wobec 4,38. Na początku 2017 r. opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc nieznacznie, natomiast indyków, uległa znacznemu pogorszeniu i już tylko nieznacznie przewyższała próg rentowności. Wzrost cen skupu żywca drobiowego

w lutym może przyczynić się do dalszej poprawy opłacalności produkcji kurcząt i powstrzymania spadku chowu indyków.

Przeciętna cena zbytu tuszki kurcząt w zakładach przemysłu drobiarskiego w lutym 2017 r. była o 7,4% niższa niż przed miesiącem i o 4,9% niższa niż przed rokiem. Cena zbytu indyków wzrosła w lutym w relacji do stycznia o 3,8%, ale była o 6,1% niższa niż w lutym 2016 r. Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła w 2016 r. 6,85 zł/kg i była o 2% niższa niż w poprzednim roku. W grudniu cena detaliczna tuszki brojlera kurzego obniżyła się o 3,3% w porównaniu do poziomu z listopada i była o 2,3% niższa niż przed rokiem.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim poprawiły się jeszcze. W styczniu 2017 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE prawie o 60% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była ona wyższa o 56%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 2,6%, a w Polsce o 4,9%. Spadek cen notowano także w Czechach, Holandii i na Węgrzech, a wzrost w Niemczech i we Francji. W relacji do grudnia 2016 r. w styczniu br. przeciętna unijna cena kurczęcia była wyższa o 0,3%, podczas gdy cena polska wzrosła o 3,7%.

Miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na jedną osobę w badanych przez GUS gospodarstwach domowych wyniosła w pierwszym półroczu 2016 r. 1,53 kg i była o 0,3% większa niż przed rokiem. Spożycie wędlin drobiowych było o 2,9% większe i wyniosło 0,18 kg. W trzecim kwartale spożycie bezpośrednie drobiu wyniosło 1,55 kg na członka gospodarstwa domowego i było o 5,4% większe niż w analogicznym okresie 2015 r. Spożycie wędlin drobiowych nie zmieniło się. Łącznie w okresie trzech kwartałów 2016 r. bezpośrednie spożycie mięsa drobiowego wzrosło o 2%, a wędlin o 1,9% w relacji rok do roku.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017
I	146,0	162,0	174,0	195,0	212,0
II	131,0	142,0	159,0	188,0	
III	148,0	157,0	174,0	198,0	
IV	157,0	169,0	171,0	218,0	
V	151,0	163,0	182,0	196,0	
VI	144,0	145,0	173,0	206,0	
VII	157,0	169,0	174,0	201,0	
VIII	151,0	154,0	165,0	206,0	
IX	150,0	171,0	172,0	211,0	
X	175,0	179,0	201,0	217,0	
XI	162,0	163,0	189,0	220,0	
XII	155,0	156,0	190,0	207,0	
RAZEM	1827,0	1930,0	2124,0	2463,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016
I	2575	2958	63125	72222
II	2863	2743	62351	76211
III	2945	2612	70419	81296
IV	2868	3143	68222	86933
V	2936	4120	67352	85630
VI	3127	2965	69631	86315
VII	3206	4402	67535	83359
VIII	2908	4009	59144	81933
IX	3156	4748	68213	90229
X	3500	5014	84202	97592
XI	2727	4614	80319	97405
XII	1818	5222	78917	84670
RAZEM	34629	46550	839430	1023795

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Źywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2015	2016
I	1318	1281	3,14	3,12	6,63	6,76	6,90	6,82
II	1310		3,27	3,28	6,58	6,26	6,91	6,64
III	1290		3,38		6,55		6,95	6,84
IV	1278		3,28		6,45		6,96	6,67
V	1264		3,48		6,92		6,75	7,05
VI	1293		3,44		6,55		7,10	6,96
VII	1313		3,55		6,97		7,12	7,12
VIII	1300		3,53		6,83		7,28	7,23
IX	1288		3,37		6,33		7,39	7,06
X	1269		3,18		6,68		7,00	6,74
XI	1253		3,10		6,49		6,89	6,67
XII	1265		3,08		6,09		6,60	6,45

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1377	1350	1343	6,02	5,91	4,94	8,85	8,83	7,90
II	1395	1331		6,02	5,73	5,05	8,74	8,73	8,20
III	1393	1347		5,97	5,65		9,68	9,78	
IV	1361	1325		5,99	5,48		8,75	8,50	
V	1342	1328		5,97	5,38		8,86	8,85	
VI	1337	1332		5,99	5,36		8,94	8,67	
VII	1343	1355		5,99	5,17		8,86	8,10	
VIII	1339	1336		5,96	5,09		8,97	8,19	
IX	1325	1317		5,94	5,03		8,96	8,06	
X	1333	1300		5,98	4,97		8,96	7,91	
XI	1338	1290		5,97	5,01		8,81	8,68	
XII	1350	1311		5,94	5,00		9,84	9,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

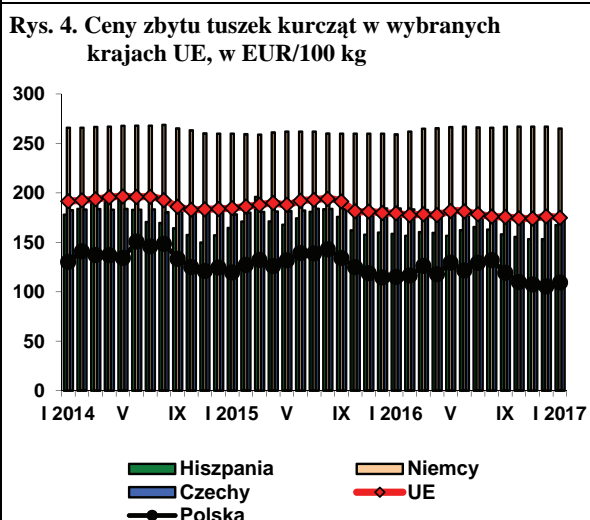
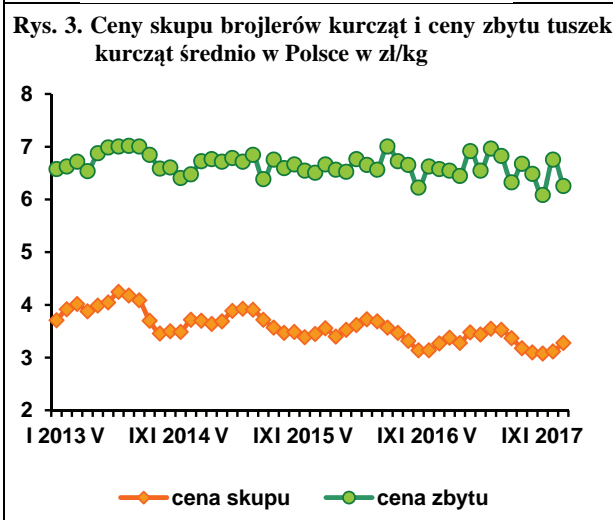
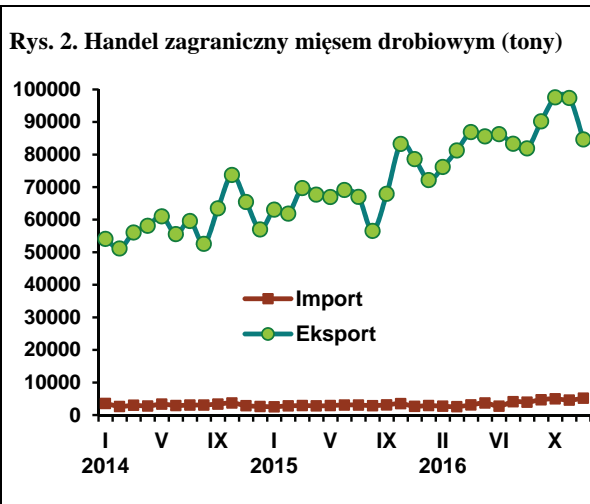
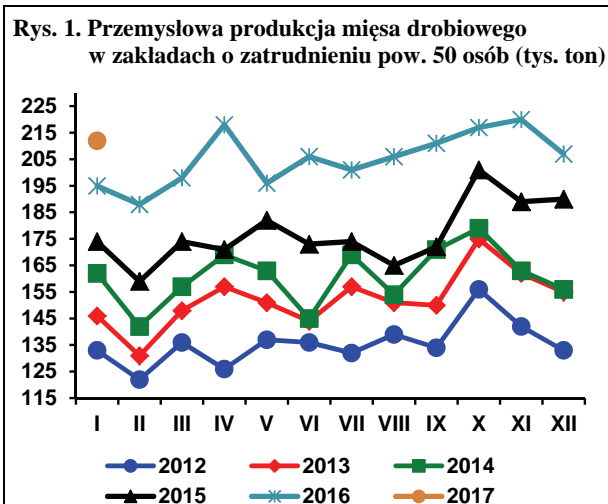
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68
V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	186,00	156,69	181,83
VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	186,00	162,25	181,41
VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	186,00	165,52	178,59
VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	182,13	163,04	176,24
IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	181,20	158,18	175,79
X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	179,71	155,47	174,55
XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	174,33	153,32	174,20
XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	171,00	158,25	174,46
2017 I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	171,00	167,56	174,94

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1,49	1,54	1,55	0,20	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,51	0,18	0,17	0,18
III	1,47	1,47	1,55	0,19	0,18	0,18
IV	1,63	1,61	-	0,19	0,17	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Mimo podrożeń jaj pod koniec 2016 r., ich przeciętna roczna cena była niższa niż w roku poprzednim. W styczniu 2017 r. obniżyła się jeszcze o 10% w relacji miesiąc do miesiąca i o 4,9% w relacji rok do roku. W lutym średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 32,75 zł za 100 sztuk i była o 2,3% niższa niż w roku poprzednim. W porównaniu ze styczniem wzrosła jednak o 1,2%. Podrożały jaja bardzo duże, klasy XL, których cena podniosła się o 6,1% oraz małe, klasy S o 4,2%. Jaja średnie, klasy M, były o 3% tańsze niż w styczniu, a duże, klasy L o 2,6%. W relacji do poprzedniego roku wzrosły ceny jaj klasy S o 5,7% oraz klasy XL o 2,4%. Jaja klasy L były tańsze o 7,3% a klasy M o 8,3%.

W 2016 r. przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były o 0,2% wyższe niż w roku poprzednim, a ceny jaj sprzedawanych przez fermy obniżyły się o ok. 10%. W styczniu 2017 r. ceny mieszanek paszowych dla kur niosek

wzrosły o 1,5% w relacji do grudnia 2016 r., ale były o 4,4% niższe niż przed rokiem. Opłacalność produkcji jaj, która w 2016 r. była bardzo niska, pod koniec ubiegłego roku uległa okresowej poprawie.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego były średnio w 2016 r. o 20% niższe niż w poprzednim roku. W styczniu 2017 r. za jaja przerobowe płacono o ok. 11% mniej niż przed miesiącem, ale o 2,9% więcej niż przed rokiem. W lutym nastąpił kolejny spadek cen skupu jaj przerobowych. Ceny te obniżyły się o 1,9% w relacji do stycznia i o 5,6% w relacji rok do roku.

Przeciętne miesięczne ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych utrzymywały się od maja do listopada 2016 r. na poziomie 0,49 zł za sztukę. W grudniu wzrosły do 0,50 zł, tj. o 2%. W skali całego 2016 r. przeciętna miesięczna cena detaliczna jaj spożywczych była o 2% niższa niż w 2015 r.

W większości obserwowanych państw członkowskich UE ceny jaj konsumpcyjnych wykazywały do lipca 2016 r. silne spadki. Od

sierpnia ceny jaj zaczęły wzrastać. W listopadzie w relacji rok do roku ich poziom był wyższy w Niemczech o 4,1%, we Francji o 9,4% oraz w Polsce o 4,5%. W Holandii ceny jaj obniżyły się w tym czasie o 10,9%, w Czechach o 8,6%, a przeciętnie w całej UE o 6,1%. Relacje cen sprzedaży jaj w Polsce i we wspólnocie pogorszyły się. W listopadzie 2016 r. ceny polskich jaj w przeliczeniu na euro były o 15,6% wyższe niż przeciętnie w UE-28, a dwanaście miesięcy wcześniej tylko o 3,9% wyższe.

W 2016 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 1,2% większy niż przed rokiem, a import o 16,1% większy. Eksport przetworów z jaj wzrósł o 30,2%, a import o 33,8%. W grudniu 2016 r. sprzedano za granicą o 11,4% mniej jaj w skorupkach, ale aż o ok. 46% więcej prze-

tworów z jaj niż przed rokiem. Import jaj świeżych zwiększył się w tym czasie o 88,2%, a jaj przetworzonych o 50,5%. W relacji do listopada eksport jaj świeżych był o 2,8% większy, a przetworów z jaj o 12,1% mniejszy. Import jaj w skorupkach wzrósł o 7,1%, a przetworów z jaj był o 13,6% mniejszy.

W pierwszym półroczu 2016 r. bezpośrednie spożycie jaj w gospodarstwach domowych wyniosło 11,7 sztuk na mieszkańca i było o 2,4% mniejsze niż w analogicznym okresie 2015 r. W trzecim kwartale spożycie to wyniosło 11,49 sztuk i było o 5,6% większe niż przed rokiem. Łącznie w ciągu trzech kwartałów 2016 r. miesięczna konsumpcja bezpośrednia jaj zwiększyła się w relacji rok do roku nieznacznie, bo tylko o 0,3%.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1893	1403	15496	24131	416	383	1496	1655
II	1176	1097	16305	22617	420	530	995	2224
III	1806	1646	18972	22399	473	396	1174	2271
IV	1232	1704	18863	19164	431	382	1694	2062
V	1370	1590	20713	21546	387	603	1992	2836
VI	1343	1776	19663	18793	454	554	2412	2313
VII	905	1921	22014	18576	394	707	1783	1631
VIII	1485	1762	19535	18420	407	637	1700	1997
IX	1421	1307	19615	16709	450	818	1720	2125
X	1971	1445	20684	18178	362	769	1899	2445
XI	1137	1853	21339	17930	567	493	1900	2629
XII	1088	1985	20815	18434	283	426	1583	2310
RAZEM	16787	19489	234014	236897	5044	6698	20348	26498

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
I	40,64	39,60	34,64	34,90	30,99	30,90	30,06	24,00
II	41,00		36,69		32,70		23,66	
III	40,38		35,23		31,29		28,62	
IV	39,01		33,13		30,61		26,01	
V	33,91		33,13		29,42		23,03	
VI	36,88		31,29		30,77		24,90	
VII	37,78		29,42		21,61		18,92	
VIII	39,12		33,14		32,20		24,30	
IX	38,30		36,50		31,70		25,70	
X	37,30		34,10		32,90		20,40	
XI	42,40		38,40		38,00		28,99	
XII	43,00		35,70		33,90		30,60	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

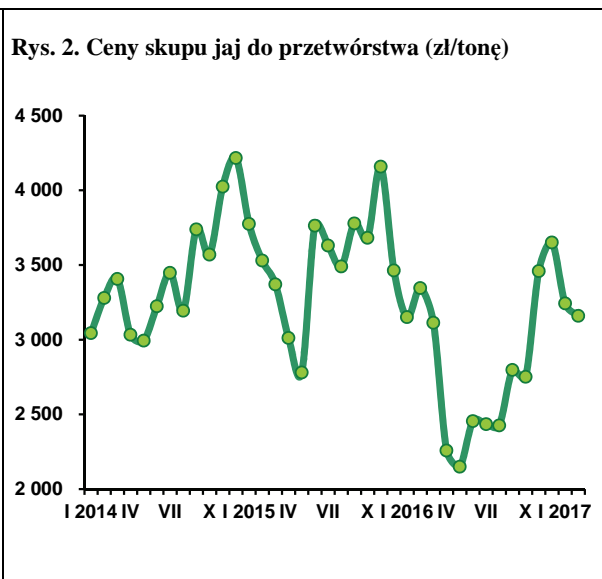
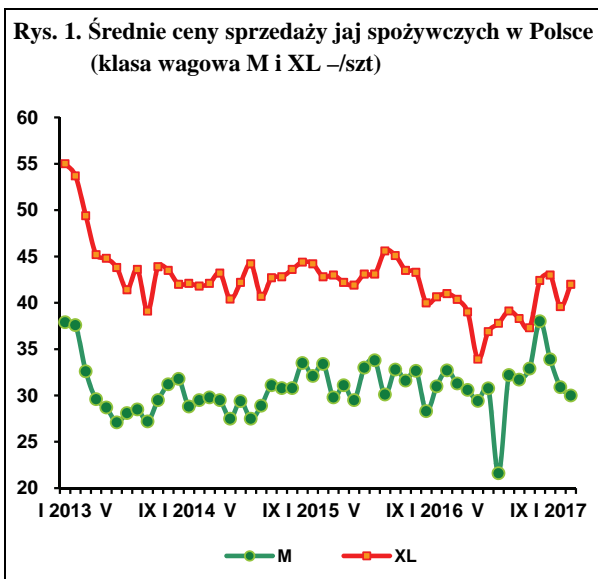
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	133,60	102,30	112,90	104,40	97,67	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,64
VII	142,16	104,90	122,89	128,29	123,39	134,02
VIII	136,15	107,01	118,93	123,71	115,90	132,20
IX	142,02	107,79	118,91	128,27	118,83	133,80
X	134,32	114,39	112,24	115,66	113,39	129,35
XI	135,47	114,40	113,41	117,64	112,63	130,34
XII	131,67	114,73	118,84	121,44	109,55	129,56
2016 I	124,47	104,87	117,10	110,19	99,77	120,52
II	124,22	104,07	132,76	103,95	100,93	120,49
III	133,35	104,46	129,03	113,48	102,81	121,85
IV	124,71	96,87	103,79	109,35	86,60	111,33
V	120,24	90,43	96,79	89,22	76,26	104,93
VI	118,88	83,85	94,15	96,98	82,70	105,70
VII	104,86	79,45	86,91	102,17	84,74	103,42
VIII	123,98	79,02	86,67	93,14	78,84	102,77
IX	126,46	88,40	96,80	104,79	87,07	108,66
X	132,12	91,35	102,80	111,09	94,65	112,64
XI	141,55	104,53	118,08	128,73	105,83	122,43

*Na podstawie danych tygodniowych.

Źródło: Dane MRiRW.

Rok 2017 r. rozpoczął się kontynuacją spadkowej tendencji cen owiec i jagniąt, zapoczątkowanej w ubiegłym roku. W styczniu przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w UE-28 461,06 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w Polsce 353,27 EUR/100 kg. Cena w UE-28 była o 9%, a w Polsce o 8% niższa niż rok wcześniej. Cena jagniąt wyniosła w UE-28 570,25 EUR/100 kg i była o 6% niższa od ceny sprzed roku. We Włoszech, a więc na rynku znaczącym dla polskiego eksportu, spadek tej ceny był głębszy i wyniósł 12%. W lutym cena owiec ciężkich w UE-28 wyniosła 454 EUR/100 kg, a w Polsce 375 EUR/100 kg. Cena w UE-28 była o 13% niższa niż przed rokiem, a w Polsce o 8% wyższa. Cena jagniąt w UE-28 wyniosła 518,50 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 10% niższa niż rok wcześniej.

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w styczniu przeciętna cena zbytu jagniąt poniżej 12 miesięcy wyniosła w Polsce 7,81 zł/kg wagi żywej i była o 4% niższa niż przed rokiem. Cena ta jest nieco wyższa od ceny owiec ciężkich wyrażonych w złotych, co wynika ze struktury skupu, w którym obok owiec ciężkich znajdują się też jagnięta o wadze 17-24 kg. W styczniu stanowiły one 16% skupionych owiec. Cena owiec ciężkich wyrażona w złotych wyniosła w styczniu 2017 r. 7,33 zł/kg, a w lutym 7,60 zł/kg.

W prognozie z dnia 15 grudnia 2016 r. Komisja Europejska stwierdziła, że pogłowie owiec w grudniu 2016 r. wyniosło 91,5 mln sztuk i było o 5,3% większe

niż rok wcześniej. Komisja przewiduje, że produkcja owiec i kóz wyniesie w 2017 r. prawdopodobnie 825 tys. ton i będzie o 3% mniejsza niż rok wcześniej. Ceny owiec ciężkich będą w zasadzie takie same jak w 2016 r., a ceny owiec lekkich mogą być nieco wyższe niż przed rokiem. Z kolei DEFRA/AHDB przewidują, że w Wielkiej Brytanii, a więc na rynku mającym największy wpływ na unijny rynek owiec, ich podaż będzie w każdym kwartale większa od ubiegłorocznej. Przewidzieć to będzie do spadku cen owiec ciężkich, co niewątpliwie będzie miało wpływ na ceny unijne. Gdyby ceny owiec ciężkich były niższe niż rok wcześniej, to w Polsce jedynym czynnikiem mogącym poprawić niekorzystną sytuację cenową może być deprecjacja złotego względem euro. Jeśli ten czynnik nie spełni oczekiwań wówczas możemy mieć drugi rok charakteryzujący się spadkiem cen owiec.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	Zmiana w % 2016/2015
I półrocze	928	609	664	109
II półrocze	876	478	526	110
Rok	1 804	1 087	1 190	109,5

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	46,2	88,7	204,5	116,6	131,3	139,5	80,3	115,1	103,0	122,8	74,5	92,0	1314
2016	130,5	94,2	284,5	178,7	150,8	135,5	125,5	78,9	66,2	62,1	68,6	147,6	1523^{a)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	282,5	106,2	139,1	153,3	114,9	97,1	156,3	68,5	64,3	50,6	92,1	160,4	115,9
Import 2015	98,3	59,4	115,9	116,6	100,6	98,8	237,1	80,6	128,3	136,5	90,0	66,0	1303
2016	41,5	108,9	131,1	143,2	110,8	115,9	123,2	40,9	86,4	41,4	75,3	44,0	1063^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	42,2	183,3	113,1	122,8	110,1	117,3	52,0	50,7	67,3	30,3	83,7	66,7	81,6

a) dane nieostateczne

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015	6,36	6,80	8,59	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01
2016	6,48	5,97	8,59	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,9	87,8	100,0	87,9	95,6	94,5	108,9	88,7	104,4	95,7	100,3	94,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2016	8,2	17,8	1,86	4,05
II	7,7	16,7	1,76	3,72
III	8,5	18,5	1,90	4,04
IV	8,1	17,6	1,67	3,56
V	8,1	17,6	1,83	3,89
VI	7,9	17,2	1,80	3,83
VII	7,7	16,7	1,76	3,74
VIII	7,7	16,7	1,78	3,78
IX	7,6	16,5	1,76	3,74
X	7,6	16,5	1,76	3,74
XI	7,5	16,3	1,70	3,61
XII	8,3	18,0	1,90	4,12
I 2017	7,8	16,6	1,81	3,85

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2015	52,41	52,32	51,72	51,82	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47
2016	55,18	54,51	54,90	55,73	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94
miesiąc roku poprzedniego = 100	105,3	104,2	106,1	107,5	105,4	105,0	103,2	104,6	102,3	104,9	102,0	100,9

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
UE-28												
2015/2016	632,8	619,4	617,1	576,7	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	635,5	619,3	604,4
2016/2017	575,8	578,8	562,1	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	623,7	619,1	570,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,0	93,4	91,1	94,5	95,9	94,1	95,7	94,1	97,1	98,1	100,0	94,4
Włochy												
2015/2016	545,9	627,5	621,6	570,9	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	663,9	657,5	596,3
2016/2017	552,3	594,0	530,1	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	616,0	588,8	527,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,2	101,0	85,3	90,7	92,8	95,1	94,7	93,9	96,1	92,8	89,6	88,4

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
UE-28												
2015/2016	541,9	572,4	560,0	542,2	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	495,1	498,9	508,3
2016/2017	520,2	531,7	526,2	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	461,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,0	92,9	94,0	96,3	97,4	102,4	103,6	100,7	98,3	94,7	96,0	90,7
Wielka Brytania												
2015/2016	564,8	608,4	582,9	556,3	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,9	500,6	511,8
2016/2017	536,7	546,6	529,6	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	95,0	89,8	90,9	98,8	96,2	103,7	103,6	99,9	94,6	90,4	90,9	86,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2015/2016												
NZD/szt. 15 kg	60,37	59,67	53,12	69,49	75,40	70,20	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03
2016/2017												
NZD/szt. 15 kg	49,93	48,81	48,55	62,40	61,03	61,15	61,34	63,26	65,85	63,26	58,10	62,49
miesiąc roku poprzedniego = 100	82,7	81,8	91,4	89,8	80,9	87,11	90,09	94,00	99,9	102,6	102,4	104,1

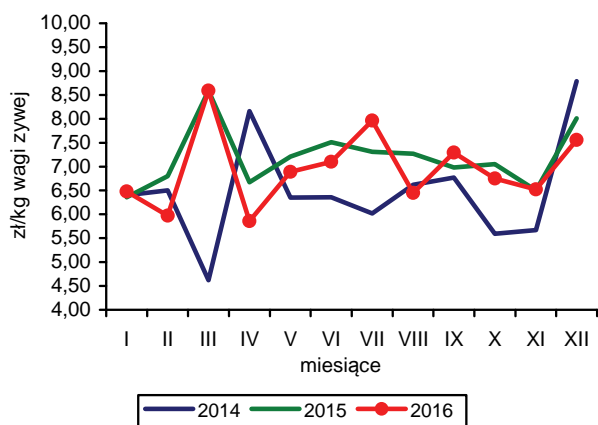
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

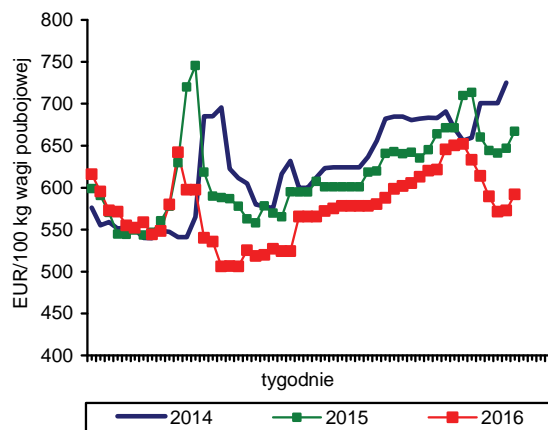
Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2015/2016												
AUD/100 kg cwe	519	541	575	586	586	484	549	495	511	516	526	538
2016/2017												
AUD/100 kg cwe	515	538	555	613	626	614	608	693	537	510	599	634
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,2	99,4	96,5	104,6	106,8	126,9	110,7	140,0	105,1	98,8	113,9	117,8

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

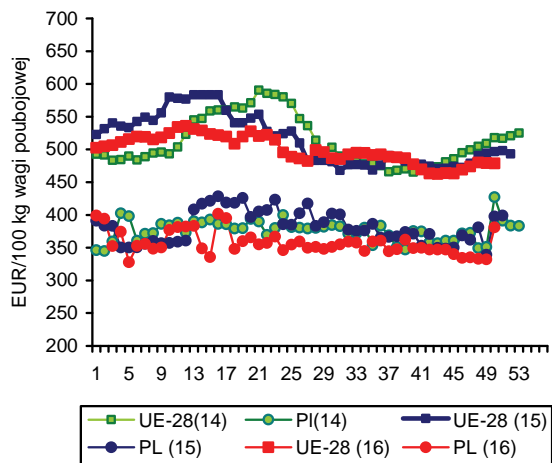
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

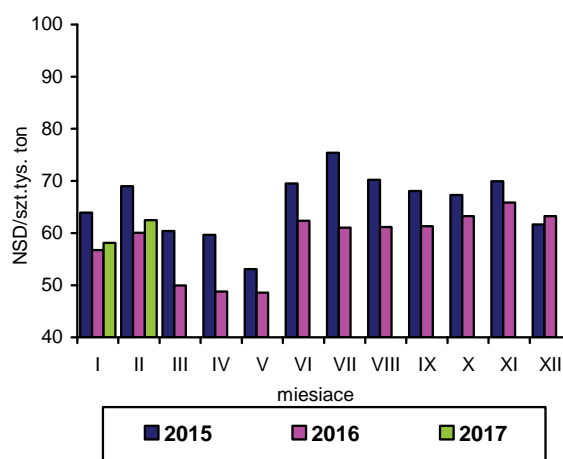
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

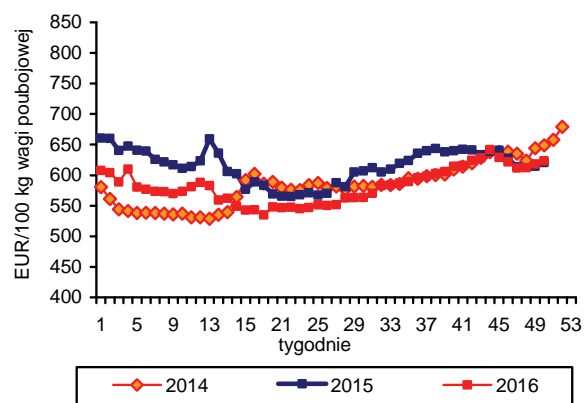
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

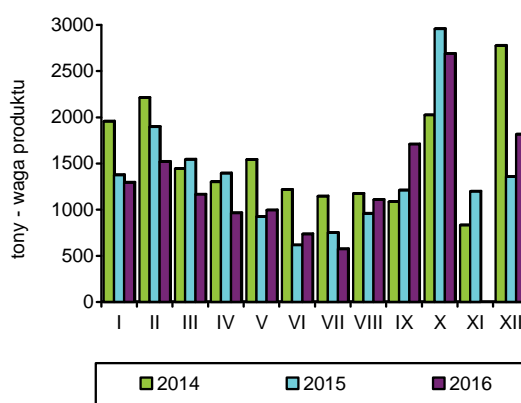
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28.

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W 2016 r., wg wstępnych danych, połowy ryb na Bałtyku wyniosły 138,7 tys. ton i były o 3,1% większe niż roku poprzednim. Największy wzrost połowów odnotowano w przypadku storni (o 59,8% do 15,1 tys. ton). Wyraźnie większe były także wyładunki śledzi (o 10,9% do 44,0 tys. ton) oraz ryb pozostałych (o 20,9% do 9,2 tys. ton). Spadek połowów odnotowano natomiast dla szprotów (o 6,4% do 60,0 tys. ton) oraz dorszy (o 25,9% do 10,4 tys. ton). Wykorzystanie kwot połowowych w 2016 r. wyniosło: dla szprotów 97,8%, dla śledzi 81,6%, a dla dorszy 79,6%. Połowy dalekomorskie wyniosły w 2016 r. 59,4 tys. ton i były o 21,2% większe niż w rok wcześniej. Najwięcej odłowiono ostroboków (36,2 tys. ton), makreli (8,7 tys. ton) oraz dorszy (5,2 tys. ton), a połowy realizowano na wodach Namibii, Mauretanii i Maroka.

W 2016 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w średnich i dużych zakładach przemysłu rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) wyniosła 447,9 tys. ton i była o 15,6% większa niż w roku poprzednim. Największy przyrost wolumenu produkcji wystąpił w grupie świeżych filetów z ryb morskich, których podaż zwiększyła się ponad blisko 3-krotnie do 59,3 tys. ton oraz mrożonych filetów z ryb morskich (o 22,0% do 31,6 tys. ton). Produkcja ryb wędzonych zwiększyła się o 7,9% do 88,7 tys. ton, w tym wędzonych łososi o 7,9% do 60,5 tys. ton. Dobre wyniki uzyskano także w przetwórstwie pogłębionym (wzrost o 5,4% do 224,0 tys. ton), głównie w produkcji wyrobów kulinarnych, garmażeryjnych i pozostałych przetworów (wzrost o 16,5% do 59,4 tys. ton) oraz konserw i prezerw (o 8,8% do 83,1 tys. ton). Mniejsza była natomiast produkcja marynat (o 4,2% do 81,5 tys. ton). Podstawowym gatunkiem wykorzystywanym do produkcji produktów wysokoprzetworzonych były podobnie jak w latach poprzednich śledzie, a łączna podaż produktów śledziowych zwiększyła się w 2016 r. o 7,5% do 108,6 tys. ton. Jednym z niewielu asortymentów, których produkcja była w 2016 r. mniejsza niż rok wcześniej były całe mrożone ryby morskie (spadek o 10,0% do 22,5 tys. ton) oraz solone filety (o 2,2% do 10,3 tys. ton).

W 2016 r., wg wstępnych danych, eksport ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniósł 476,9 tys. ton (w masie produktu) i był o 8,2% większy niż przed rokiem. Dynamika wzrostu wartości wywozu była wyższa i wyniosła 17,9% (7,90 mld zł). Na wolumen eksportu największy wpływ miała bardzo duża sprzedaż odpadów rybnych (wzrost o 42% do 86,2 tys. ton), natomiast wzrost wartości powodowany był wyższymi cenami transakcyjnymi

podstawowych grup produktów. Eksport przetworów i konserw z ryb zwiększył się w porównaniu z 2015 r. o 11,4% do 140,5 tys. ton, filetów i mięsa z ryb o 7,3% do 78,6 tys. ton, a ryb wędzonych o 1,9% do 56,4 tys. ton. Najważniejszymi gatunkami ryb eksportowanych z Polski były podobnie jak w latach poprzednich łososie, których wywóz wyniósł 86,8 tys. ton o wartości 4,28 mld zł (wzrost odpowiednio o 6,4 i 20,6%), śledzie – 69,8 tys. ton i 720,7 mln zł (wzrost o 6,4 i 11,4%) oraz dorsze – 22,2 tys. ton i 534,7 mln zł (wzrost o 6,6 i 23,5%).

Import ryb, owoców morza oraz ich przetworów zwiększył się w 2016 r. o 5,8% do 564,1 tys. ton, natomiast jego wartość o 23,8% do 8,62 mld zł. Spośród głównych grup produktów zwiększono import ryb mrożonych (o 16,6% do 94,6 tys. ton) oraz filetów i mięsa z ryb (o 9,2% do 199,6 tys. ton). Ograniczono natomiast przywóz przetworów i konserw z ryb (o 6,7% do 45,3 tys. ton) oraz ryb świeżych (o 0,9% do 174,5 tys. ton). Import łososi zwiększono o 1,5% do 159,8 tys. ton, śledzi o 8,5% do 96,4 tys. ton, dorszy o 3,2% do 48,4 tys. ton, makreli o 3,6% do 42,7 tys. ton i mintajów o 2,7% do 41,0 tys. ton. Ceny importowe większości gatunków ryb były znacznie wyższe niż przed rokiem, w tym największe podwyżki dotyczyły łososi. Ujemne saldo handlu zagranicznego sektora rybnego uległo w 2016 r. wyraźnemu pogorszeniu i wyniosło 720 mln zł (259 mln zł rok wcześniej).

Według badań budżetów gospodarstw domowych w okresie trzech kwartałów 2016 r. zwiększyło się spożycie ryb i owoców morza suszonych, wędzonych i solonych (o 5,2% do 0,09 kg/osobę miesięcznie). Mniejsza była konsumpcja ryb świeżych i chłodzonych (o 14,7% do 0,06 kg/osobę miesięcznie) oraz ryb mrożonych (o 1,7% do 0,10 kg/osobę miesięcznie). Miesięczne wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza wyniosły w okresie trzech kwartałów 2016 r. 7,76 zł/osobę i były o 5,9% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 ^{a,b} I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2016 ^{a,b} I	4 935	2 313	1 283	1 880	38	10 449	2 472	151
II	10 025	2 383	770	3 554	86	16 818	7 282	290
III	13 842	4 688	999	3 711	189	23 429	7 383	438
IV	14 196	4 905	1 147	748	787	21 783	12 270	648
V	7 306	3 840	1 053	744	1 207	14 150	5 574	340
VI	2 400	5 061	885	753	1 582	10 681	135	2
VII	562	2 562	236	511	1 534	5 405	1 944	4
VIII	563	2 427	143	377	1 870	5 380	1 801	23
IX	1 785	5 193	780	649	1 003	9 410	476	37
X	1 230	3 133	865	645	486	6 359	232	14
XI	1 617	4 351	1 103	780	219	8 070	1 002	103
XII	1 584	3 192	1 095	727	161	6 759	1 827	1 573
2017 ^{a,b} I	8 455	2 601	643	2 001	191	13 891	4 432	369
Wskaźnik zmian (%)								
I 2017 I 2016	171,3	112,5	50,1	106,4	502,6	132,9	179,3	244,1

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 06.03.2017 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMIŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2016 I	4 346	3 902	7 337	18 092	9 276	1 013	1 054	33 677
II	4 475	5 206	8 876	19 718	9 589	1 199	1 209	38 275
III	5 262	6 326	10 527	20 509	9 858	1 277	1 389	42 624
IV	4 784	5 590	8 004	16 961	7 501	1 221	1 187	35 339
V	4 094	4 857	7 470	16 080	7 294	1 228	912	32 501
VI	4 613	4 867	7 523	17 309	7 332	1 189	1 075	34 312
VII	4 353	4 315	6 395	14 397	6 975	1 020	944	29 460
VIII	4 762	4 874	7 479	17 469	8 323	863	1 124	34 584
IX	5 337	6 052	7 424	19 134	9 207	1 162	1 332	37 947
X	5 890	5 580	8 287	20 699	10 173	1 214	1 314	40 456
XI	6 022	6 312	9 563	21 457	10 820	1 195	1 259	43 354
XII	5 371	6 333	11 437	22 222	12 293	1 280	1 563	45 363
Wskaźnik zmian (%)								
XII 2016 XII 2015	303,4	149,0	87,3	108,8	111,5	127,1	153,5	114,7
I-XII 2016 I-XII 2015	294,9	106,1	106,3	105,4	107,5	97,9	122,2	115,6

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 ^b I-XII	476,9	140,5	78,6	56,4	85,3	564,1	199,6	102,3	45,3	174,5
2016 ^b I	32,3	11,0	6,2	3,9	4,3	48,3	19,3	8,1	4,3	13,9
II	41,1	13,1	6,4	4,4	8,7	46,8	17,3	9,0	3,3	14,8
III	45,2	12,1	6,9	5,8	5,6	51,4	17,4	10,8	3,8	16,1
IV	43,1	10,9	6,3	4,4	5,2	44,2	14,7	8,4	2,8	14,5
V	46,6	12,1	6,9	4,6	8,8	39,8	12,0	7,7	3,1	13,8
VI	41,7	13,3	6,7	4,4	10,2	35,7	12,8	8,2	3,4	8,3
VII	32,8	9,3	5,4	4,0	8,5	34,2	10,8	5,8	3,2	11,8
VIII	28,9	10,5	5,5	4,5	3,0	43,3	13,9	7,0	3,5	15,6
IX	36,7	11,4	7,6	4,4	5,2	52,5	19,2	8,5	4,1	16,5
X	35,8	11,8	6,9	4,5	5,1	57,0	20,9	11,4	4,0	16,5
XI	43,1	12,3	7,2	5,0	9,4	60,2	22,2	9,5	4,9	19,0
XII	49,5	12,7	6,7	6,6	11,3	50,6	19,1	7,9	4,9	13,6
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2016 XII 2015	111,0	106,5	130,7	97,0	94,5	94,3	91,6	89,4	102,6	89,4
I-XII 2016 I-XII 2015	108,2	111,3	107,4	101,8	102,3	105,8	109,1	116,6	93,4	99,1

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W.Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	4,73	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	12,06
2016 ^a I-XII	7,98	7,62	4,81	4,40	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	12,46
2016 ^a I	7,51	6,43	4,73	3,26	4,88	7,91	7,03	13,79	24,73	12,54
II	8,07	6,82	4,74	3,59	5,14	9,02	6,78	15,11	24,36	12,52
III	7,84	7,10	4,69	4,37	4,99	8,34	7,13	14,31	27,04	12,02
IV	7,81	6,72	4,75	5,32	4,72	8,13	6,83	13,68	26,33	11,65
V	7,79	7,21	4,50	4,94	4,92	8,73	6,48	13,47	28,86	11,81
VI	7,99	6,68	4,75	5,10	4,84	8,61	6,22	13,84	29,02	11,82
VII	7,73	8,12	4,69	5,15	5,12	7,60	6,84	13,92	29,42	11,98
VIII	7,92	7,76	4,54	5,17	4,93	8,15	5,77	14,24	25,69	12,17
IX	7,85	8,25	4,50	5,50	-	7,62	5,27	13,31	25,26	12,97
X	7,84	8,33	4,85	2,82	4,22	6,99	5,58	13,79	28,29	13,09
XI	8,51	8,31	5,18	3,36	5,34	6,28	5,39	13,58	29,16	13,91
XII	8,29	8,31	5,45	3,50	5,77	7,43	6,15	14,22	32,12	14,01
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2016 XII 2015	112,2	132,1	123,7	50,2	121,6	106,8	91,9	98,4	135,5	111,3
I-XII 2016 I-XII 2015	127,3	123,5	108,8	93,0	105,3	97,6	88,7	100,4	135,9	103,3

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 ^a I-XII	11,10	27,52	24,47	25,75	57,55	55,52	96,73	2,58	1,19
2016 ^a I	9,84	26,75	23,32	24,05	54,38	49,70	90,17	-	1,65
II	11,22	30,90	22,66	24,58	54,35	52,40	100,14	2,52	1,09
III	9,85	26,69	22,84	25,10	52,80	49,80	117,88	2,54	1,21
IV	9,63	31,30	23,07	24,26	53,25	55,76	119,03	2,49	1,24
V	11,32	24,72	25,69	25,57	54,43	56,75	164,23	2,48	1,01
VI	11,33	27,85	26,04	24,94	56,43	57,55	134,69	2,58	1,19
VII	11,57	27,52	27,97	26,27	58,07	56,06	97,76	2,52	-
VIII	11,47	26,94	24,01	26,18	56,41	57,61	95,65	2,75	-
IX	11,20	31,30	27,89	26,65	57,61	56,57	76,89	2,60	1,05
X	11,56	27,14	27,98	26,44	61,49	59,89	82,78	2,86	1,85
XI	11,75	26,88	26,74	25,46	63,02	58,23	77,68	2,96	1,68
XII	11,97	29,26	23,86	27,91	65,63	59,22	86,57	-	1,84
Wskaźnik zmian (%)									
XII 2016 XII 2015	126,5	97,6	89,0	118,5	121,1	116,5	101,0	x	198,3
I-XII 2016 I-XII 2015	122,9	109,7	113,6	115,8	110,5	108,5	166,1	94,5	108,2

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi		
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2015 XI	9,98	-	13,02	58%	15,08	65%	12,33	-	10,10	82%	10,52	70%
XII	9,99	-	13,03	59%	15,37	66%	13,05	-	10,18	84%	10,54	70%
2016 I	10,96	-	13,60	61%	15,05	63%	14,46	-	10,19	83%	10,91	73%
II	10,97	-	13,67	61%	14,99	63%	14,42	-	10,39	84%	10,86	72%
III	11,46	-	13,92	61%	15,06	63%	14,48	-	10,44	84%	10,81	72%
IV	11,64	-	13,79	61%	14,88	62%	14,42	-	10,49	84%	10,99	73%
V	11,80	-	13,70	60%	15,13	63%	14,76	-	10,55	85%	11,22	74%
VI	11,80	-	13,70	61%	15,36	63%	14,85	-	10,60	85%	11,27	74%
VII	11,77	-	13,41	59%	15,25	63%	14,66	-	10,61	85%	11,42	74%
VIII	11,81	-	13,45	59%	15,68	65%	14,70	-	10,64	85%	11,53	74%
IX	11,70	-	13,50	59%	15,56	65%	14,89	-	10,65	84%	11,86	76%
X	11,76	-	13,78	59%	15,71	65%	15,15	-	10,67	83%	12,08	76%
XI	11,08	-	13,59	58%	15,72	64%	15,13	-	10,82	84%	12,25	75%
XII	11,10	-	13,91	60%	15,73	64%	15,25	-	10,85	84%	12,35	76%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2016 XII 2015	111,1	x	106,8	x	102,3	x	116,9	x	106,6	x	117,2	x
I-XII 2016 I-XII 2015	107,4	x	101,0	x	103,4	x	125,3	x	105,6	x	109,6	x

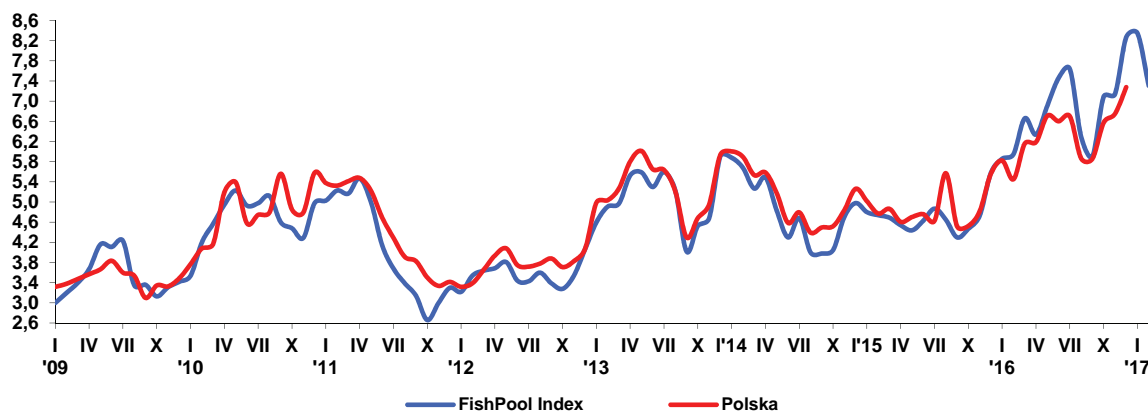
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

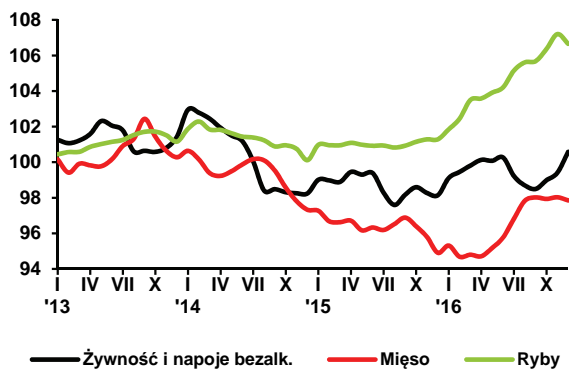
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2012I-XII	21,42	26,76	75,30	32,10	17,62	24,06	25,06	29,82	16,02	15,15	21,95
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2015 XI	23,16	31,35	76,10	32,63	15,74	25,03	27,75	33,23	15,01	14,98	22,33
XII	23,43	31,67	75,30	32,71	15,63	25,00	27,50	33,06	15,01	13,32	22,25
2016 I	23,71	31,85	75,90	32,49	15,66	25,13	27,44	32,94	14,98	14,28	22,28
II	23,86	32,07	76,50	32,69	15,46	24,97	27,62	33,18	14,98	14,79	22,40
III	23,92	32,19	78,10	32,79	15,51	25,13	27,87	33,47	15,01	14,80	22,68
IV	24,13	32,31	78,90	32,77	15,57	25,26	27,81	33,65	15,15	-	22,78
V	24,09	32,35	80,90	32,81	15,53	25,26	27,75	33,24	15,19	-	22,98
VI	24,19	32,41	82,00	32,74	15,58	25,16	27,75	32,94	15,28	-	22,49
VII	24,09	32,42	85,00	33,09	15,57	25,19	28,00	33,18	15,40	-	22,78
VIII	24,15	32,48	87,40	33,24	15,54	25,06	28,19	33,29	15,47	-	22,89
IX	24,09	32,54	88,80	33,14	15,59	25,32	28,31	33,00	15,55	-	23,04
X	24,15	32,58	90,60	33,24	15,60	25,23	28,56	33,18	15,90	-	23,16
XI	24,36	32,74	94,50	33,84	15,73	25,39	28,81	33,00	16,21	14,80	23,25
XII	24,40	32,87	95,30	33,68	15,64	25,35	28,81	32,71	16,32	13,53	23,31
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2016 XII 2015	104,1	103,8	126,6	103,0	100,1	101,4	104,8	98,9	108,7	101,6	104,8
I-XII 2016 I-XII 2015	106,7	106,1	110,9	102,0	98,1	100,1	100,7	98,9	103,0	101,8	102,2

Źródło: Dane GUS.

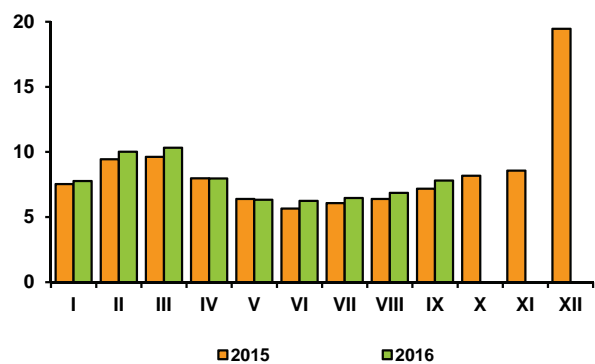
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

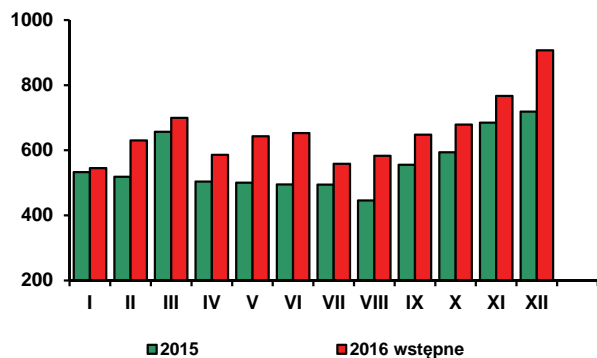
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2012=100)

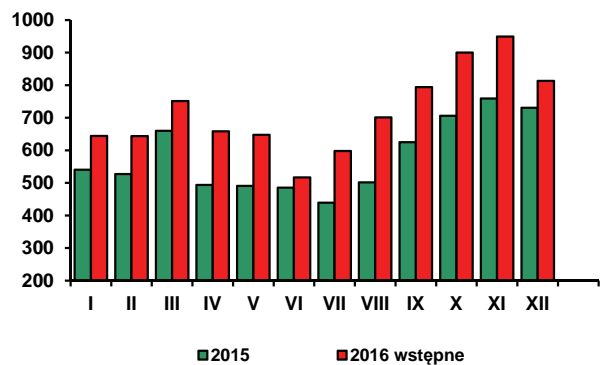
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2016 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

Według wstępnych danych GUS¹ w styczniu 2017 r., w porównaniu z grudniem 2016 r., ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,8%, po wzroście o 1,2% przed miesiącem i o 0,4% w listopadzie 2016 r. Wzrostowi cen żywności towarzyszył wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,4%. Wzrosły ceny warzyw i owoców, mięsa oraz artykułów zbożowych, w tym zwłaszcza ryżu, mąki pszennej, pieczywa i makaronów. Więcej konsumenci płacili za artykuły mleczarskie i jaja, tłuszcze jadalne oraz ryby i cukier. Podrożały również napoje bezalkoholowe, w tym najbardziej wody mineralne i źródlane.

W styczniu 2017 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 3,3% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,8%. Za napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe należało zapłacić o 1,0% więcej, a za użytkowanie mieszkania i nośniki energii o 1,2% więcej niż w styczniu 2016 r. Droższe niż rok wcześniej były także towary i usługi związane z transportem (o 0,9%), zdrowiem (o 0,7%) oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 0,6%). Niższe niż przed rokiem były tylko ceny odzieży i obuwia (o 5,4%).

W styczniu br. pogorszyły się uwarunkowania rynkowe dla nabywców żywności. Utrzymały się wprawdzie korzystne tendencje na rynku pracy, lecz przyspieszenie tempa wzrostu inflacji, w tym zwłaszcza cen towarów żywnościowych wpłynęło na spowolnienie dynamiki dochodów realnych ludności. W styczniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw² było o 4,5% większe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w skali roku o 15,2%. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,6%, wobec 10,2% w styczniu 2016 r. Przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyły się o 4,3%, a realne o 2,5%, wobec wzrostu o 4,9% w styczniu 2016 r. Siła nabywcza emerytur i rent w systemie pracowniczym zmniejszyła się w skali roku o 0,3%, a rolników indywidualnych o 1,6%.

Tymczasem z danych GUS wynika, że w styczniu br., w porównaniu ze styczniem ub. roku, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, **nastąpił wzrost sprzedaży detalicznej w cenach stałych o 9,6%, w tym żywności, napojów i wyrobów tytoniowych o 2,8%**. Przed rokiem wzrost sprzedaży detalicznej ogółem wyniósł 6,1%, a żywności, napojów i wyrobów tytoniowych 3,0%. Dane te wskazują na utrzymującą się relatywnie wysoką skłonność do zakupów. Przepuszczalność dla konsumentów ważniejsza od podwyższonej inflacji jest pewność zatrudnienia, dająca możliwość bezpiecznego wydawania pieniędzy. Wzrostowi konsumpcji sprzyjały dobre nastroje konsumentów, potwierdzone badaniami koniunktury GUS i NBP. Sugerowały one, że konsumenci oceniali swoją sytuację i perspektywy najlepiej od 2004 r., tj. od czasu, gdy GUS zaczął ich ankietować z miesięczną częstotliwością. Ożywienie popytu konsumpcyjnego znalazło odzwierciedlenie w dobrych nastrojach sprzedawców.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w styczniu 2017 r., w porównaniu z grudniem 2016 r., w UE-28 i w strefie euro łączne ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się odpowiednio o 0,6 i 0,8%. Deflacja miała miejsce w 21 krajach ugrupowania i była najgłębsza we Włoszech (1,7%), na Malcie (1,1%) i w Hiszpanii (1,0%), a najmniejsza – w Chorwacji (0,2%) oraz w Danii i Rumunii (po 0,1%). Wzrost cen konsumpcyjnych odnotowano w Czechach, w Estonii, na Słowacji, Łotwie, Litwie i na Węgrzech oraz w Polsce (o 0,3%).

W styczniu br., w porównaniu ze styczniem ub. roku przeciętny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych zarówno w UE-28, jak i w strefie euro podniósł się o 0,4%. W poszczególnych krajach zmiany były różnokierunkowe. W 17 państwach Wspólnoty odnotowano ich wzrost (największy w Belgii o 1,9% i Szwecji o 1,2%), w 8 spadek (najgłębszy w Bułgarii o 1,3% i na Cyprze o 1,1%), a w 3 stabilizację. Według tej metodologii w Polsce ceny towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się w skali 12-miesięcznej o 0,1%.

Ceny żywności w styczniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły w UE-28 przeciętnie o 0,9%, a w strefie euro o 0,8%. Żywność podrożała w 26 krajach, w tym najbardziej w Chorwacji i Bułgarii (po 2,9%), Grecji (o 1,9%), Polsce (o 2,0%) i na Łotwie

(o 1,7%) oraz w Czechach i we Włoszech (po 1,6%). W Finlandii odnotowano spadek cen żywności o 2,1%, a w Holandii o 0,4%.

W styczniu br. w UE-28 ceny żywności były o 1,7 % wyższe, a w strefie euro o 1,8% wyższe niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. W 25 krajach przewyższyły one poziom sprzed roku, a w pozostałych – były niższe niż rok wcześniej. Najwyższy ich wzrost odnotowano na Łotwie (o 6,2%) i na Malcie (o 5,2%). W Estonii żywność podrożała o 3,8%, w Bułgarii i na Litwie po 3,6%, w Czechach o 3,4%, a w Niemczech i w Polsce po 3,2%. Mniej niż przed rokiem za żywność płacili mieszkańcy Irlandii (o 2,5%), Finlandii (o 2,4%) i Wielkiej Brytanii (o 0,5%).

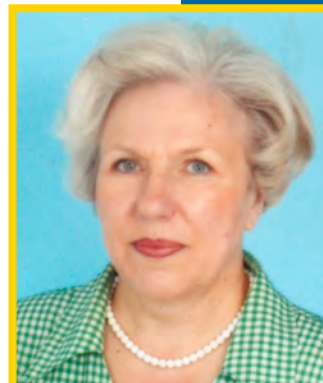
Według FAO, w styczniu 2017 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 2,1%. Zdecydowały o tym wzrosty cen: cukru o 9,9%, zbóż o 3,4% i olejów roślinnych o 1,8%. Nieznacznie zwiększyły się ceny artykułów mleczarskich (o 0,2%), przy minimalnej obniżce cen mięsa (o 0,1%).

W styczniu 2017 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 16,4% wyższy niż rok wcześniej. Droższe były wszystkie grupy artykułów żywnościowych, z wyjątkiem zbóż. Wzrost cen cukru wyniósł 44,7%, olejów roślinnych 33,9%, produktów mlecznych 33,0%, a mięsa 7,9%. Ceny zbóż spadły o 1,4%.

W kolejnych miesiącach br. w Polsce można się spodziewać dalszych wzrostów cen towarów i usług konsumpcyjnych stymulowanych przez wzrost cen surowców energetycznych i żywnościowych na rynkach światowych oraz zwiększone oczekiwania inflacyjne konsumentów i przedstawicieli przedsiębiorstw. Według danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego w styczniu 2017 r. indeks światowych cen surowców, obejmujący zarówno surowce przemysłowe, jak i żywnościowe wzrósł o ponad 40,0% w stosunku do stanu sprzed roku. Najbardziej, bo o 70,0% podrożały surowce energetyczne. Znaczący wzrost cen odnotowano w przypadku metali (o ok. 40,0%). W mniejszym stopniu, bo o ok. 12,0% zwiększyły się ceny surowców żywnościowych. Dla producentów importujących surowce oznacza to istotny wzrost kosztów produkcji, stymulowany dodatkowo osłabieniem złotego względem dolara amerykańskiego i euro oraz koniecznością podniesienia cen produkowanych wyrobów. Na światowych rynkach spośród surowców żywnościowych mogą w najbliższych miesiącach podrożeć oleje roślinne, produkty mleczne i mięsne. Perspektywy dalszego wzrostu cen cukru są ograniczone. W sezonie 2017/2018 spodziewana jest pierwsza od dwóch lat nadwyżka podaży na światowym rynku cukru, wynikająca ze zniesienia kwot cukrowych w UE oraz zwiększonej produkcji cukru trzcinowego przez głównych producentów, tj. Brazylię, Indie, Chiny i Tajlandię. Zmiany te znajdą odzwierciedlenie na polskim rynku. Przyspieszenie inflacji, w warunkach malejącego bezrobocia, będzie wzmagać presję na wzrost płac, co może przyczynić się do dalszego wzrostu cen. Wzrost cen będzie oddziaływał hamująco na wzrost siły nabywczej dochodów ludności i może spowodować osłabienie dynamiki krajowego popytu. W efekcie należy się liczyć ze spowolnieniem dynamiki sprzedaży detalicznej żywności w najbliższych miesiącach. Wskazują na to wyniki badań koniunktury konsumenckiej GUS z lutego br. W lutym br. pogorszyły się oceny konsumentów dotyczące obecnej możliwości dokonywania ważnych zakupów oraz przyszłej sytuacji finansowej gospodarstw domowych.

1 Ostateczne wskaźniki cen będą znane po zmianie systemu wag, który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

2 W podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Krystyna
Świątek

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2016 r.

Wyszczególnienie	I 2017	
	I 2016=100	XII 2016=100
OGÓŁEM	101,8	100,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,3	101,8
w tym żywność	.	.
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,0	100,1
Odzież i obuwie	94,6	95,7
Mieszkanie	101,1	100,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,2	100,8
w tym nośniki energii	.	.
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,6	100,2
Zdrowie	100,7	100,4
Transport	109,0	99,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	.	.
Łączność	.	.
Rekreacja i kultura	.	.
Edukacja	.	.
Restauracje i hotele	.	.
Inne towary i usługi	.	.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2016 r.

Wyszczególnienie	XII 2016		I - XII 2016
	XI 2016 = 100	XII 2015=100	I - XII 2015=100
Żywność (bez napojów)	101,3	102,5	100,8
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,0	100,4
Pieczywo	99,9	101,2	100,6
Ryż	98,9	100,2	99,9
Makarony	99,2	100,0	100,5
Mięso i przetwory	99,8	103,1	100,0
Mięso wieprzowe	100,8	108,9	101,5
Mięso wołowe	101,0	101,3	100,5
Mięso drobiowe	97,5	97,2	97,7
Wędliny i pozostałe przetwory mięsne	100,0	102,7	100,2
Ryby i owoce morza	99,5	105,3	103,6
Mleko, sery i jaja	101,0	101,5	98,0
Artykuły mleczarskie	100,9	101,7	98,0
Mleko	101,0	100,0	96,2
Sery twarogowe	100,4	100,5	98,7
Sery dojrzewające i topione	101,2	104,4	97,8
Jaja	101,9	100,1	97,8
Oleje i pozostałe tłuszcze	101,0	108,1	99,2
Masło	103,3	116,7	99,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	101,1	101,7	95,8
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	97,9	102,0	98,9
Oleje roślinne	100,0	101,2	99,7
Owoce	104,3	104,1	105,5
Jabłka	100,5	89,2	93,7
Owoce cytrusowe	88,9	100,4	108,8
Banany	100,0	104,1	103,0
Warzywa	109,3	100,9	102,8
Ziemniaki	100,3	81,2	117,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,8	105,6	105,0
Cukier	100,2	127,7	126,9
Napoje bezalkoholowe	99,7	100,1	99,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
Mięso	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
Ryby i owoce morza	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
Mleko, sery, jaja	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
Tłuszcze	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
Owoce	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
Warzywa	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
Cukier	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
III. Średnia płaca ^a	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
Mięso	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
Ryby i owoce morza	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
Mleko, sery, jaja	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
Tłuszcze	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
Owoce	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
Warzywa	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
Cukier	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
III. Średnia płaca ^a	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7

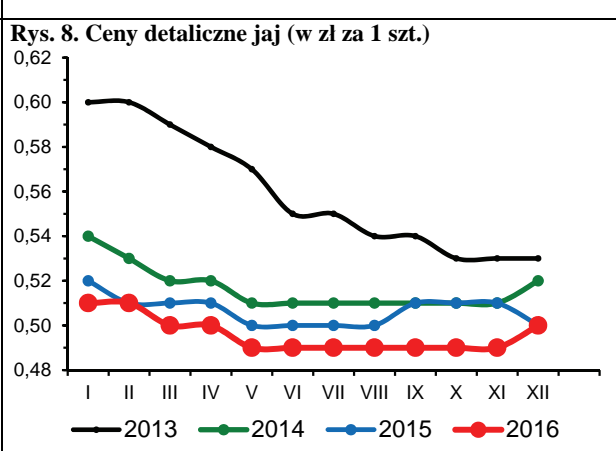
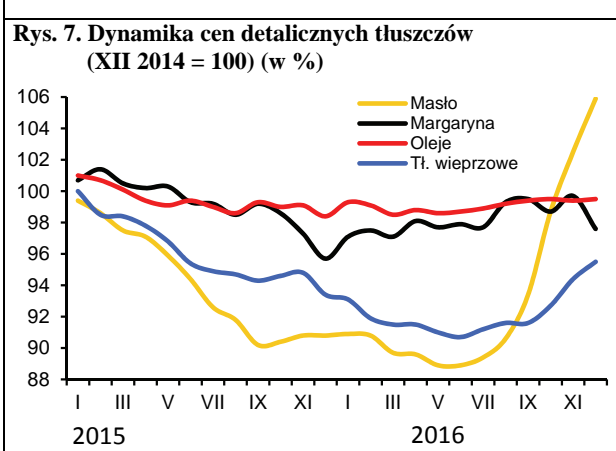
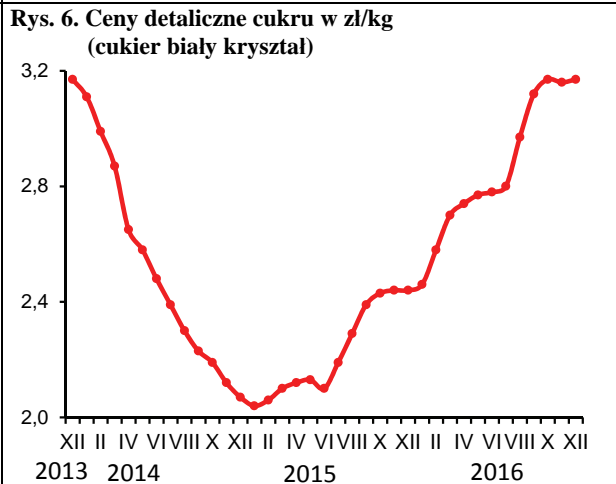
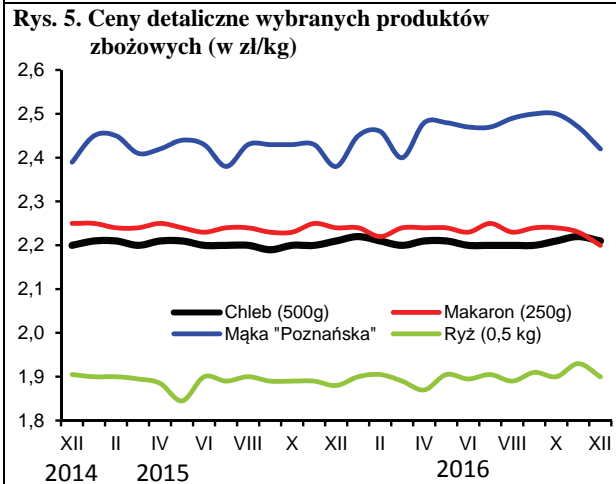
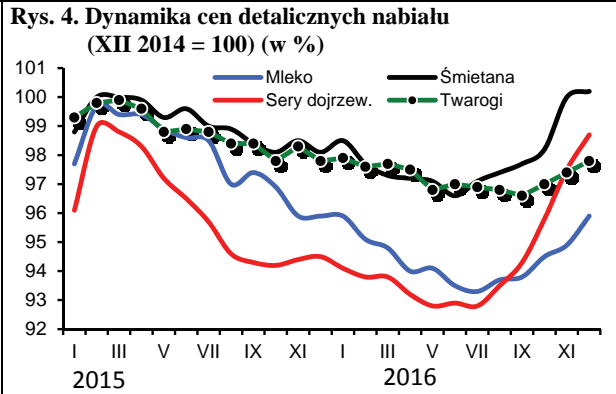
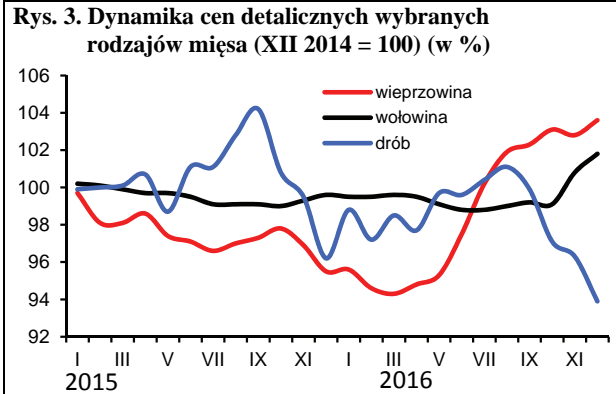
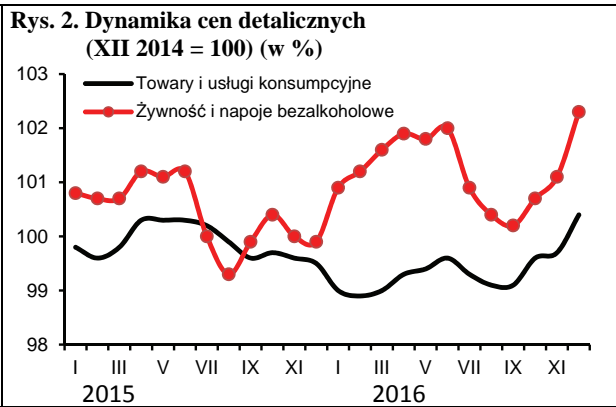
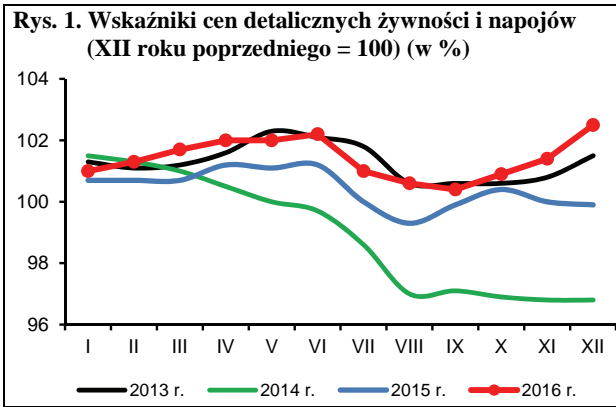
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78	3,80	3,79	3,78	3,79	3,76
	b	3,80	3,81	3,78	3,74	3,81	3,79	3,81	3,78	3,82	3,80	3,86	3,80
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,19	2,20	2,20	2,21
	b	2,22	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,20	2,21	2,22	2,21
Makaron – 250 g	a	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24	2,24	2,23	2,23	2,25	2,24
	b	2,24	2,22	2,24	2,24	2,24	2,23	2,25	2,23	2,24	2,24	2,23	2,20
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38	2,43	2,43	2,43	2,43	2,38
	b	2,45	2,46	2,40	2,48	2,48	2,47	2,47	2,49	2,50	2,50	2,47	2,42
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93	25,96	26,01	26,02	26,12	26,05
	b	26,03	26,06	26,21	26,03	25,93	25,94	26,12	26,18	26,24	26,32	26,33	26,20
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22	32,10	32,03	31,84	32,15	32,23
	b	32,68	32,57	32,61	32,59	32,59	32,47	32,44	32,55	32,56	32,38	32,17	32,53
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84	13,89	14,00	14,09	13,98	13,79
	b	13,69	13,65	13,49	13,55	13,62	13,89	14,25	14,46	14,50	14,57	14,41	14,61
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12	7,28	7,39	7,00	6,89	6,60
	b	6,83	6,64	6,84	6,67	7,05	6,96	7,12	7,23	7,06	6,74	6,67	6,50
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27	24,22	24,24	24,09	24,22	24,01
	b	23,92	24,08	24,09	24,12	24,04	24,43	24,65	24,92	24,86	25,04	25,08	24,96
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46	15,39	15,50	15,44	15,31	15,41
	b	15,37	15,27	15,26	15,20	15,09	15,31	15,10	15,53	15,59	15,64	15,93	15,83
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60	22,80	22,81	23,04	23,16	23,43
	b	23,71	23,86	23,92	24,13	24,09	24,19	24,09	24,15	24,09	24,15	24,36	24,40
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88	2,82	2,85	2,83	2,77	2,80
	b	2,80	2,76	2,75	2,71	2,72	2,69	2,69	2,70	2,70	2,70	2,74	2,78
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04
	b	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04	1,05
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26	13,18	13,25	13,10	13,14	13,14
	b	13,16	13,14	13,21	13,23	13,16	13,32	13,20	13,24	13,21	13,24	13,32	13,31
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95	18,43	18,41	18,33	18,26	17,98
	b	17,85	17,80	17,53	17,33	17,11	17,02	17,32	17,75	18,45	19,17	20,08	20,55
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84	5,85	5,82	5,80	5,78	5,75
	b	5,78	5,77	5,75	5,73	5,68	5,68	5,72	5,76	5,80	5,85	5,99	6,02
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,50
	b	0,51	0,51	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,50
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07	4,03	3,96	3,97	3,98	3,98
	b	3,96	3,96	3,90	3,84	3,82	3,83	3,89	4,03	4,19	4,51	4,70	4,90
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94	3,91	3,95	3,87	3,88	3,89
	b	3,87	3,86	3,92	3,96	3,98	3,90	3,88	3,95	3,85	3,76	3,95	3,88
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86	5,76	5,86	5,83	5,84	5,82
	b	5,90	5,82	5,76	5,81	5,79	5,81	5,82	5,83	5,90	5,91	5,88	5,88
Ślonina – 1 kg	a	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69	5,58	5,55	5,60	5,59	5,46
	b	5,47	5,39	5,38	5,36	5,30	5,31	5,39	5,45	5,48	5,53	5,61	5,68
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72	1,71	1,71	1,71	1,70	1,69
	b	1,68	1,66	1,66	1,65	1,66	1,63	1,62	1,62	1,62	1,64	1,65	1,66
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19	2,29	2,39	2,43	2,44	2,44
	b	2,46	2,58	2,70	2,74	2,77	2,78	2,80	2,97	3,12	3,17	3,16	3,17
Jabłka – 1 kg	a	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56	3,37	2,99	2,81	2,70	2,66
	b	2,64	2,65	2,62	2,60	2,58	2,62	2,76	2,78	2,52	2,32	2,35	2,36

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W styczniu 2016 r. wzrósł popyt na podstawowe środki produkcji dla rolnictwa, co skutkowało niewielkimi podwyżkami cen. W największym stopniu wzrosły ceny maszyn rolniczych oraz bezpośrednich nośników energii. Wyższe niż miesiąc wcześniej były również ceny nawozów mineralnych oraz materiałów budowlanych. Relacje cen większości środków produkcji do cen zbóż były w styczniu nieco bardziej korzystne w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Środki produkcji podrożały jednak względem żywca wieprzowego.

Przygotowania do nowego sezonu produkcyjnego oraz wypłaty dopłat bezpośrednich za 2016 r. wpłynęły na ożywienie popytu na nawozy mineralne, co sprzyjało podwyżkom cen. Wyższe ceny na krajowym rynku w styczniu 2017 r. częściowo wynikały również z rosnących cen nawozów w handlu światowym, w tym głównie nawozów wytwarzanych na bazie amoniaku. Ceny na krajowym rynku wzrosły przeciętnie o 0,3%, przy czym podrożały głównie nawozy azotowe, np. mocznik o 1,9%, a saletra amonowa o 1,1%. Sól potasowa potaniała o 0,9%, natomiast zmiany cen nawozów fosforowych i wieloskładnikowych były stosunkowo niewielkie. W relacji do stycznia 2016 r. nawozy mineralne potaniały średnio o 7,8%. Obniżki cen wystąpiły głównie w przypadku nawozów azotowych (średnio o 10,2%). Nawozy wieloskładnikowe potaniały średnio o 9,0%, potasowe o 7,1%, a superfosfaty o 3,2%.

W kolejnych miesiącach 2017 r. ceny nawozów mineralnych mogą nieznacznie wzrosnąć, czemu będzie sprzyjał sezonowy wzrost popytu oraz rosnące ceny w handlu światowym. Z powodu niskich dochodów m.in. producentów zbóż popyt na nawozy nie będzie jednak większy niż w latach poprzednich, co będzie istotnym czynnikiem stabilizującym ceny. W skali całego kraju średnie podwyżki cen nawozów azotowych nie powinny przekroczyć 2-3% w ciągu trzech pierwszych miesięcy 2017 r., natomiast ceny pozostałych nawozów raczej nie zmienią się.

Wzrost cen zbóż spowodował, że w styczniu 2017 r. relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 5,3 kg pszenicy, tj. o 0,2 kg mniej niż miesiąc wcześniej oraz o 0,4 kg mniej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,0 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (6,9 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były w styczniu gorsze niż w grudniu. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 71 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg więcej niż w poprzednim miesiącu, ale o 25 kg mniej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów wapniowych zmały w styczniu o 0,7%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe podrożały natomiast o 1,1%.

Od września 2016 r. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym systematycznie rosną, a w styczniu dynamika cen wyraźnie przyspieszyła. Ceny wzrosły średnio o kolejne 4,3%¹, przy czym mocznik² podrożał o 11,6%, a fosforan amonu³ i superfosfat potrójny⁴ odpowiednio o 3,2 i 0,7%. Ceny soli potasowej pozostały stabilne⁵. Obserwowany od kilku miesięcy stopniowy wzrost cen nawozów wynika z rosnącego popytu, a także z wyższych kosztów produkcji w związku z drożącymi surowcami energetycznymi. Ceny nawozów na światowym rynku w styczniu 2017 r. były przeciętnie o 11,1% niższe niż rok wcześniej. Superfosfat potrójny potaniał o 29,2%, sól potasowa o 25,9%, fosforan amonu o 15,6%, natomiast ceny mocznika były o 12,6% wyższe. Można przypuszczać że w kolejnych miesiącach ceny nawozów w handlu światowym będą

nadal rosły. Wzrostowi cen będzie sprzyjać wzrost światowych cen surowców rolnych oraz rosnące koszty produkcji nawozów, głównie azotowych.

Na krajowym rynku umiarkowanie wzrosły ceny bezpośrednich nośników energii (średnio o 0,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem), o czym zadecydowały podwyżki cen paliw ropopochodnych. Olej opałowy podrożał o 2,3%, olej napędowy o 1,5%, a benzyna o 0,8%. Potaniał natomiast gaz ziemny LPG (o 3,0%). Średnie ceny bezpośrednich nośników energii w styczniu 2017 r. były o 9,2% wyższe niż rok wcześniej. Droższe niż rok wcześniej były przede wszystkim paliwa ropopochodne (średnio o 20,8%) oraz gaz ziemny LPG (o 17,4%).

Na światowym rynku bezpośrednich nośników energii ceny wzrosły w styczniu 2017 r. średnio o 0,7%⁶. O wzroście cen zadecydowały podwyżki cen ropy naftowej, w tym ropy Brent o 1,5%. Gaz ziemny potaniał w tym czasie o 5,5%. W ciągu 12 miesięcy ropa naftowa Brent podrożała o 78,2%, a gaz ziemny o 20,5%. Obserwowany w ostatnich miesiącach wyraźny wzrost cen ropy naftowej jest następstwem porozumienia krajów zrzeszonych w OPEC oraz producentów spoza kartelu w sprawie ograniczenia wydobycia. W najbliższych miesiącach ceny ropy w handlu światowym prawdopodobnie będą nadal rosły, czemu będzie sprzyjać oczekiwana redukcja wydobycia.

Rok 2016 był jednym z najtrudniejszych dla producentów i importerów maszyn rolniczych. Relatywnie niski poziom wsparcia zewnętrznego z powodu opóźnień we wdrażaniu PROW 2014-2020 oraz mniejsze dochody rolników pod wpływem niższych cen produktów rolnych wpłynęły na wyraźny spadek popytu. W 2016 r. sprzedaż nowych ciągników (mierzona liczbą rejestracji) była o 28,8% mniejsza niż rok wcześniej, a sprzedaż przyczep rolniczych zmniejszyła się o 51,7%⁷. Brak jest oficjalnych danych o sprzedaży innych środków mechanizacji rolnictwa, ale można przypuszczać że tendencje były podobne. W styczniu 2017 r. popyt na rynku maszyn rolniczych wciąż był niewielki, ale większy niż rok wcześniej. W relacji do stycznia 2016 r. sprzedaż ciągników zwiększyła się o 9,4%, a przyczep o 10,5%. Większej sprzedaży maszyn towarzyszyły wyższe ceny. Maszyny rolnicze podrożały w styczniu średnio o 0,5%, a w ciągu 12 miesięcy o 2,2%.

W styczniu 2017 r. średnie ceny materiałów budowlanych podniosły się o 0,3%, a pestycydów nie zmieniły się. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 1,3%, podczas gdy ceny materiałów budowlanych nie zmieniły się.

Arkadiusz
Zalewski

- 1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
- 2 Notowania fob Yuzhnyy
- 3 Notowania fob Gulf
- 4 Notowania fob US Tunis
- 5 Notowania fob Vancouver
- 6 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
- 7 Informacje Polskiego Związku Przemysłu Motoryzacyjnego na podstawie danych CEPIK

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2016	I 2017	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	pszenicy kg	zyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	120,96	107,60	100,6	89,0	5,85	0,78
Saletra amonowa 34%N	„	138,80	123,16	101,1	88,7	5,52	0,74
Mocznik 46%N	„	157,60	144,64	101,9	91,8	4,79	0,64
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	91,92	90,52	100,1	98,5	6,90	0,92
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	163,88	155,80	99,8	95,1	5,93	0,79
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	223,48	203,40	99,4	91,0	4,84	0,65
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	169,68	157,64	99,1	92,9	4,00	0,54
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	194,08	176,60	100,2	91,0	4,80	0,64
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	75,80	75,00	99,3	98,9	1,90	0,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		I 2016	I 2017	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	pszenicy kg	zyw. wiew. kg
Mospilan 20 SP	80 g	44,02	44,95	99,8	102,1	68,48	9,15
Dursban 480 EC	1 l	52,95	51,09	99,7	96,5	77,83	10,41
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,78	36,22	99,8	101,2	55,18	7,38
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	39,54	40,49	100,0	102,4	61,68	8,25
Gwarant 500 SC	1 l	53,35	53,77	100,1	100,8	81,92	10,95
Miedzian 50 WP	1,5 kg	65,72	66,25	100,0	100,8	100,93	13,49
Roundup	1 l	35,58	36,22	100,1	101,8	55,18	7,38
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	77,46	79,66	100,0	102,8	121,36	16,22
Fusilade Forte	1 l	131,92	133,39	100,0	101,1	203,21	27,17
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,44	19,15	99,9	103,9	29,17	3,90
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,05	34,36	100,2	100,9	52,35	7,00

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		I 2016	I 2017	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	pszenicy kg	zyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	1 t	770,36	775,86	100,5	100,7	1181,99	158,02
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,11	4,77	100,8	116,1	7,27	0,97
Olej napędowy	1 l	3,94	4,69	101,5	119,0	7,15	0,96
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,42	3,08	102,3	127,3	4,69	0,63
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,90	2,23	97,0	117,4	3,40	0,45
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,01	32,45	100,3	101,4	49,44	6,61
Olej silnikowy syntetyczny „Mobil 1 0W-40”	1 l	41,78	41,44	100,2	99,2	63,13	8,44
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,64	12,86	100,7	101,7	19,59	2,62
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,64	0,64	100,0	100,0	0,98	0,13

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2016	I 2017	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,26	20,88	99,9	98,2	31,81	4,25
Wapno	1 t	575,81	584,77	100,0	101,6	890,87	119,10
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	155,30	152,78	100,3	98,4	232,75	31,12
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3288,81	3405,87	100,9	103,6	5188,71	693,66
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,01	13,19	100,8	101,4	20,09	2,69
Dwuteownik gruby	1 t	3361,36	3441,24	100,8	102,4	5242,60	700,86
Blacha dachowa	1 m ²	28,58	28,86	100,5	101,0	43,97	5,88
Tynk „Atlas”	25 kg	51,53	50,87	100,6	98,7	77,50	10,36
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,14	1,13	100,0	99,1	1,72	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	693,32	705,05	100,5	101,7	1074,12	143,59
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	730,53	736,95	100,4	100,9	1122,71	150,09
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	70,90	65,66	99,5	92,6	100,03	13,37
Okno drewniane szklone	1 szt.	1768,78	1845,38	100,2	104,3	2811,37	375,84
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1664,53	1633,87	100,2	98,2	2489,14	332,76

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

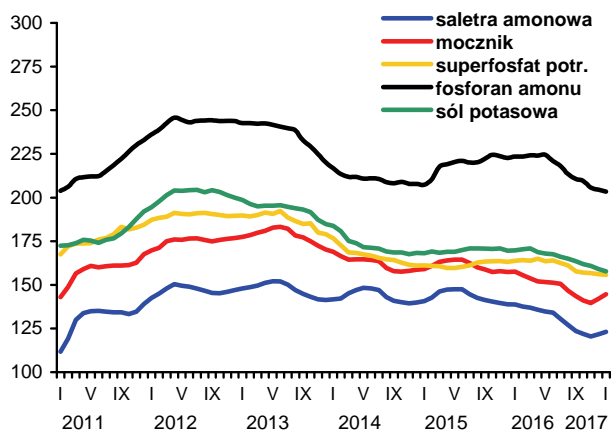
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł		Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	I 2016	I 2017	I 2017 XII 2016	I 2017 I 2016	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	563095,9	565646,9	100,9	100,5	8617,41	1152,03
Kombajn do ziemniaków	83465,5	85428,3	100,3	102,4	1301,47	173,99
Samochód dostawczy	99495,9	107364,6	102,1	107,9	1635,66	218,67
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	51243,6	52879,8	100,6	103,2	805,60	107,70
Siewnik poplonów	3422,7	3414,9	100,2	99,8	52,02	6,95
Ciągnik Ursus 11054	175349,0	177292,7	100,8	101,1	2700,99	361,08
Ciągnik 90 kW	218018,7	220085,2	100,9	100,9	3352,91	448,24
Przyczepa do ciągnika samowładowca	37887,9	39381,7	100,0	103,9	599,96	80,21
Kopaczka elewatorowa	15563,8	15995,3	101,2	102,8	243,68	32,58
Zestaw uprawowo-siewny	52680,9	53564,6	100,5	101,7	816,04	109,09
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7491,5	7848,2	101,5	104,8	119,56	15,98
Prasa zwijająca, stałokomorowa	64259,7	65497,5	100,4	101,9	997,83	133,40
Opryskiwacz 400 l	5189,9	5750,8	100,0	110,8	87,61	11,71
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8495,4	8499,0	100,0	100,0	129,48	17,31
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14692,4	14902,4	100,1	101,4	227,03	30,35
Plug 4-skibowy	12314,2	12345,0	97,0	100,3	188,07	25,14
Kultywator 2,1-2,8 m	4253,1	4604,4	100,5	108,3	70,15	9,38
Glebogryzarka	5953,2	6000,09	100,3	100,8	91,41	12,22
Rozsiewacz nawozów zawieszany	5504,7	6042,65	104,4	109,8	92,06	12,31
Dojarka 2 konwie ^a	7858,1	7100,8	100,1	90,4	108,18	53,78
Dojarka z rurociągami ^a	43544,9	41411,6	99,4	95,1	630,89	313,65
Schładzarka do mleka 500 l ^a	18497,9	18711,9	100,4	101,2	285,07	141,72

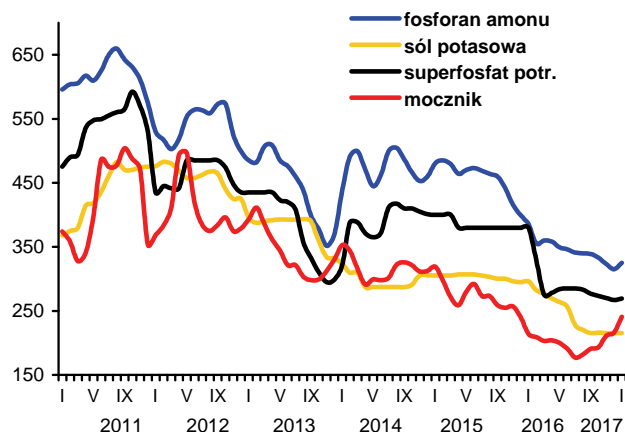
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

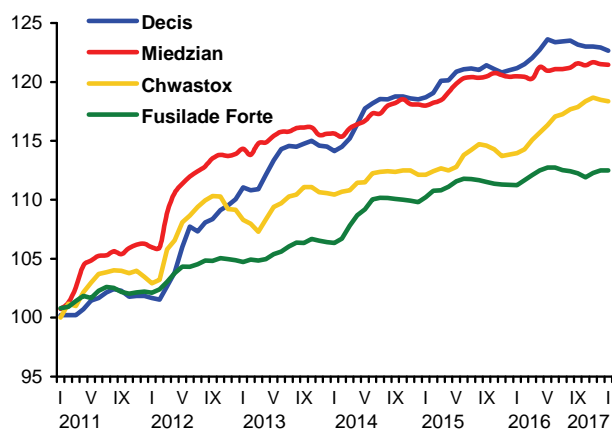
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

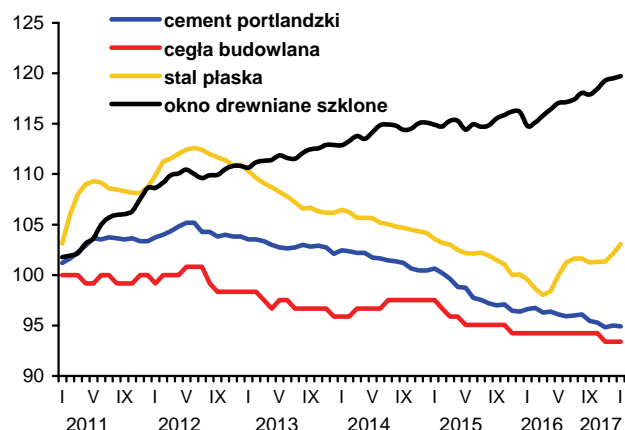
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

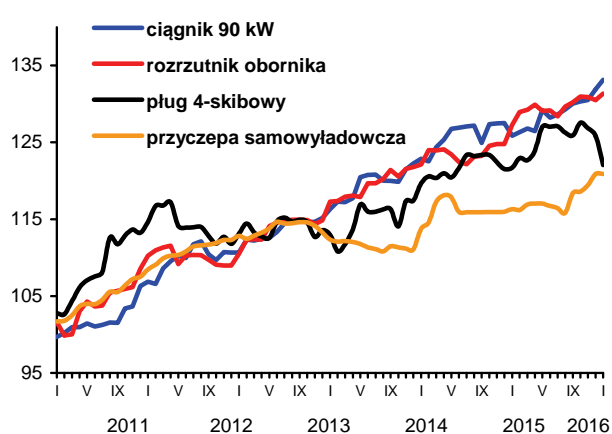
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

